

PROGRAMMABEGROTING

2012 – 2015

Inhoudsopgave

PROGRAMMABEGROTING 2012-2015

AANBIEDINGSBRIEF	5
PROGRAMMA'S.....	9
Programma 1 Inwoners en Bestuur	13
Programma 2 Veiligheid	23
Programma 3 Wonen	29
Programma 4 Economie en Milieu.....	37
Programma 5 Bereikbaarheid.....	47
Programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn	53
Programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	61
Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.....	67
PARAGRAFEN	71
Paragraaf 1 Lokale heffingen	73
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen.....	77
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	87
Paragraaf 4 Financiering	95
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	99
Paragraaf 6 Verbonden partijen	105
Paragraaf 7 Grondbeleid	109
FINANCIËLE BEGROTING	119
Overzicht van baten en lasten.....	120
Meerjarenraming.....	124
Uiteenzetting van de financiële positie	127
ONDERTEKENING.....	133

Aanbiedingsbrief

Aan de raad

Inleiding

Hierbij bieden wij u de begroting 2012 - 2015 aan; de eerste begroting van Nijkerk als 40.000+ gemeente. Deze begroting sluit aan bij de uitgangspunten uit het coalitieakkoord en collegeprogramma: eigen verantwoordelijkheid, betrouwbare overheid, sociale rechtvaardigheid en beheersing van ambitie en lastendruk.

De begroting is een uitwerking van de Kadernota 2012 - 2015. Bij de behandeling van de Kadernota en de daarbij gevoerde Algemene Beschouwingen, was er beperkte informatie beschikbaar met betrekking tot de Rijksbezuinigingen en het daarbij behorende Bestuursakkoord. Ook bij deze begroting ontbreekt nog de benodigde informatie over de Rijksbezuinigingen. Ons college is op basis van de op dit moment beschikbare informatie evenwel van mening dat met de nu voorliggende begroting een sluitend beeld wordt gegeven van te realiseren projecten, inkomsten en uitgaven voor de komende jaren. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat dit beeld wellicht negatiever kan uitvallen als er meer duidelijkheid is over de uitwerking van de verschillende onderdelen van het bestuursakkoord. Duidelijk is wel dat wij, door de onzekere toekomst, terughoudend zullen omgaan met nieuwe kostenverhogende beleidsvoorstellen.

Economische situatie

Binnen de Europese Unie is het economische herstel, zoals een jaar geleden werd verwacht, niet ingetreden. De macro-economische groeicijfers blijven achter bij de verwachtingen en er is onrust op de financiële markten over de financiering van de schuldenlast van landen zoals Griekenland, Italië, Spanje en de Verenigde Staten. Dit alles leidt tot onzekerheid over de prijzen op de financiële markten, terughoudendheid bij consumenten en producenten, en politieke onrust over de te maken en gemaakte keuzes. Toch doet Nederland het met een geringe positieve economische groeiverwachting niet slecht, binnen een overwegend slechter wordend Amerikaans en Europees economisch sentiment.

In oktober 2010 hebben de coalitiepartijen en de gedoogpartner van de regering een akkoord gesloten om te zorgen voor economisch herstel. Dit heeft geleid tot een netto besparingstaakstelling op de Rijksuitgaven van 18 miljard euro, met uiteraard effecten voor de gemeenten. De effecten voor gemeenten zijn na onderhandelingen tussen het Rijk en de gemeenten neergelegd in een conceptbestuursakkoord met bijbehorende financiële consequenties (lees: bezuinigingen) voor de gemeenten.

Mede dankzij het gevoerde financiële beleid in het verleden, is onze gemeente financieel nog relatief gezond. Zo heeft onze gemeente in 2010 voor de begroting 2011 - 2014 reeds ingespeeld op de verwachte Rijksbezuinigingen via een ombuigingsoperatie van € 3,8 miljoen. Deze ombuigingsoperatie heeft ons de ruimte gegeven om zelf keuzes te maken over de wijze van het opvangen van de Rijksbezuinigingen en over de verdere ontwikkeling van onze gemeente. Dit betekent echter niet dat onze gemeente bij aanvullende Rijksbezuinigingen per definitie niet hoeft te bezuinigen.

Bestuursakkoord

Op 8 juni hebben de leden van de VNG ingestemd met het Bestuursakkoord, uitgezonderd hoofdstuk 6.1 'Werken naar Vermogen'. Omdat de gemeenten niet met het volledige Bestuursakkoord instemden, heeft de regering aangegeven dat er voor haar in dat geval helemaal geen akkoord is.

Inmiddels zijn het Rijk en de VNG gezamenlijk via diverse werkgroepen/ commissies weer begonnen aan de uitwerking van de diverse onderwerpen ter uitwerking van voor de gemeente relevante onderwerpen uit het regeerakkoord.

Het is in ieder geval duidelijk dat er nieuwe taken naar de gemeenten toe zullen komen, met bijbehorend financieel kader.

De onderwerpen met de grootste financiële consequenties liggen binnen het sociale domein. Het gaat hierbij ondermeer om de nieuwe wet Werken naar Vermogen, de dagbesteding vanuit AWBZ naar de WMO en de decentralisatie van de jeugdzorg. De budgettaire situatie van de gemeente zal hierdoor onder druk komen te staan.

Uiteraard volgen wij de ontwikkelingen op de voet en zullen wij op het moment dat er voldoende informatie is over de uitvoering, u voorstellen doen. In het door u aangenomen amendement bij de behandeling van de Kadernota 2012 is als uitgangspunt opgenomen om de rijksbezuinigingen in principe 1-op-1 te laten opvangen binnen het betrokken beleidsterrein tenzij vanwege lokale speerpunten of het sociale gezicht van het gemeentebestuur andere keuzes nodig zijn.

Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030

In 2011 zijn de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030 en de Binnenstadsvisie Nijkerk door uw raad vastgesteld. Met de Structuurvisie liggen de kaders vast voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente.

De uitvoering van de Structuurvisie is de komende jaren een dynamisch proces. Een proces waar de gemeente Nijkerk tot 2030 actief mee aan de slag is. In die periode zal de gemeente telkens afwegingen maken tussen het gedefinieerde programma, de ruimtelijke mogelijkheden, de maatschappelijke wensen, de marktconformiteit en de financiële haalbaarheid. De consequenties van het maken van nieuwe keuzes zullen steeds integraal moeten worden onderzocht en daarna worden verwerkt in de totale ontwikkelingsstrategie van de gemeente Nijkerk. Daarvoor wordt in 2012 een Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings opgesteld, met bijbehorende Ruimtelijke en Maatschappelijke Realisatiestrategie.

Speerpunten voor 2012

In het collegeprogramma 2010 - 2014 'Helder als glas!' hebben wij een planning van activiteiten van de beleidsvoornemens opgenomen. Deze begroting beschrijft wat in 2012 speerpunten van beleid zijn. Daarbij vormen de eerder genoemde uitgangspunten uit het collegeprogramma de basis voor onze activiteiten en beleid.

De volgende (niet uitputtende) lijst van activiteiten geeft een indruk van onze ambities voor 2012.

In 2012:

- worden de vergaderingen van de gemeenteraad via de website live uitgezonden en kunnen deze eenvoudig worden geraadpleegd en doorzocht.
- worden de voorbereidingen voor de viering van 600 jaar Nijkerk geïntensiveerd.
- brengen we de Structuurvisie voor de Binnenstad en voor de gehele gemeente in uitvoering.
- zetten we verdere stappen in de ontwikkeling van de Publiekswinkel tot een Klant Contact Centrum (KCC).
- plaatsen we camera's op onveilige plaatsen in de openbare ruimte.
- wordt begonnen met de revitalisering van de Arkervaart Oost.
- wordt uitvoering gegeven aan het nieuw vastgestelde GVVP.
- wordt de ontwikkeling van Doornsteeg voorbereid.
- wordt het Wmo-beleidsplan afgerond en uitgevoerd.
- wordt een Sportvisie ontwikkeld.

Zoals verwoord in ons collegeprogramma 2010-2014 "Helder als glas", willen wij de ambitie en lastendruk beheersen. Daarom zullen wij terughoudend omgaan met nieuwe, kostenverhogende beleidsvoorstellen. Alleen die voorstellen die van groot belang zijn voor de ontwikkeling van onze gemeente hebben wij opgenomen in deze begroting.

Desondanks blijft onze ambitie om de gemeente Nijkerk te blijven ontwikkelen, overeind. Zoals toegezegd bij de behandeling van de Kadernota 2012 zijn wij voornemens om samen met u het tempo te bepalen van de uitvoering van de ambities van onze gemeente.

Auditcommissie

Tijdens het proces van opstellen van de Kadernota 2012 heeft de auditcommissie voorstellen gedaan om op onderdelen de Kadernota te versterken.

In de voorbereiding bij het opstellen van de begroting 2012 is met de auditcommissie gesproken over de invulling van de door u op 25 juni 2011 aangenomen motie inzake feitenoverzichten en dashboards en is een eerste aanzet toegestuurd aan de auditcommissie. Ook is in overleg met de auditcommissie bij de programma's voor het eerst in deze begroting op programmaniveau de beïnvloedbaarheid van de kosten opgenomen en wordt per programma een dwarsdoorsnede gegeven van de uitgaven van het programma per kostensoort.

Financieel resultaat

Saldo 2012

In de Kadernota 2012 gaf de jaarschijf 2012 een nadelig saldo van € 1.254.000. Als dekking van dit tekort hebben wij aangegeven dat wij de eenmalige uitgaven (€ 479.000) zullen gaan dekken door aanwending van de algemene reserve, waardoor er een tekort voor 2012 ontstaat van € 775.000.

Deze begroting, waarin de mutaties uit de Kadernota ook zijn verwerkt, geeft een nadelig saldo van € 943.000 ofwel een groter nadeel van € 168.000. In dit saldo hebben wij het effect meegenomen van de uitvoering van raadsamendementen bij de Kadernota 2012 over de welzijnssubsidies en het jeugd- en onderwijsbeleid (nadeel ter grootte van € 95.000).

Het overige verschil wordt verklaard door onder andere hogere uitvoeringskosten WMO, lagere kosten onderhoud wegen, het positieve effect van de Meicirculaire 2011 op de gemeentefondsuitkering en de hogere netto rentelasten. Een meer uitgebreide verschilanalyse vindt u in de 'Financiële begroting'. Het tekort voor 2012 willen wij overeenkomstig ons voorstel in de Kadernota 2012 dekken door aanwending van de reserve egalisering kredietcrisis.

Saldo 2013 - 2015

Op basis van onze huidige inschatting zullen de jaren 2013 - 2015 sluiten met een klein structureel overschot. Hierbij zijn wij er vanuit gegaan dat de tekorten (structureel ruim € 400.000) op de uitvoering van de WMO, via keuzes bij vaststelling van het beleidsplan WMO samen met u worden opgelost. Indien dit tekort niet opgelost wordt, is onze begroting niet structureel sluitend. In dat geval zullen er aanvullende keuzes gemaakt moeten worden om te komen tot een structureel sluitende begroting. Daarnaast zullen er in de toekomst ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op het begrotingsresultaat. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de macro-economische ontwikkelingen, de nadere uitwerking van de onderwerpen uit het bestuursakkoord en de te maken keuzes over de uitvoering van de Structuurvisie. Wij zijn dan ook van mening dat op dit moment de positieve meerjarensaldi nog niet gebruikt moeten worden voor aanvullend beleid, maar betrokken moet worden bij de besluitvorming over de WMO, de nadere uitwerking van het bestuursakkoord en de uitvoering van de structuurvisie.

Ombuigingen

Uiteraard hebben wij bij het opstellen van deze begroting de vastgestelde ombuigingen bij de begroting 2011 gemonitord. Bij de eerste bestuursrapportage 2011 en de Kadernota 2012 hebben wij u geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering. Ten opzichte van de Kadernota melden wij u dat de ombuigingen binnen de brandweer op het gebied van de uitrukken (€ 11.000) niet zullen worden gerealiseerd, vanwege de toename van het aantal uitrukken. Gezien het verwachte structurele overschot vanaf 2013, treffen wij hiervoor geen aanvullende maatregelen.

In navolging van de door u bij de behandeling van de Kadernota 2012 aangenomen motie 'Opstellen bezuinigingsscenario's 2012', ontvangt u separaat van deze begroting, per programma besparingsscenario's met daarbij de door ons ingeschatte op te treden (maatschappelijke) effecten.

Algemene reserve

Zoals wij in de Kadernota 2012 hebben aangegeven ligt het saldo van de algemene reserve onder de vastgestelde ondergrens van € 10 miljoen. Zoals uit de paragraaf Weerstandsvermogen in deze begroting blijkt is onze weerstandscapaciteit meer dan voldoende om de gemeentelijke (financiële) risico's te kunnen opvangen. Om deze reden is er geen noodzaak om op dit moment aanvullende maatregelen te nemen. Uiteraard volgen wij de ontwikkelingen op de voet. Bij de Kadernota 2013 zullen wij opnieuw de balans opmaken en indien noodzakelijk komen met voorstellen om de reserve toereikend te houden.

Lokale lastendruk

Het past binnen de visie van ons college dat wij ons bij de begroting van 2012 onverminderd inspannen om te investeren in de lokale samenleving en daarbij de lastendruk zo beperkt mogelijk houden. Daarom zijn in het algemeen de inflatie en de trendmatige aanpassingen (2,0%) in onze belastingtarieven doorgevoerd. De gewogen lastendruk voor de burger stijgt echter maar met 0,6%. Dit wordt veroorzaakt doordat als gevolg van lagere verwerkingskosten van de ARN voor afval het tarief voor de afvalstoffenheffing daalt.

Tenslotte

De begroting die voor u ligt, is structureel sluitend. Dat is een goede zaak, zeker in deze zware tijden. Wij verwachten dan ook geen wijziging in het huidige terughoudende (repressief) toezichtregime van de provincie Gelderland.

Wij zijn van mening dat wij u ondanks de onduidelijkheden over de Rijksbezuinigingen een degelijke begroting aanbieden, waaruit blijkt dat we met zijn allen weer veel gaan realiseren. Een begroting waarin de burger centraal staat. En een begroting, zonder extra lastenverzwaring voor inwoners of zware besparingen op voorzieningen of maatschappelijke verbanden. Graag gaan wij samen met u op basis van deze begroting aan de slag!

13 september 2011

Burgemeester en Wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

De burgemeester,

mevrouw mr. M.D. Haalstra

de heer mr. drs. G.D. Renkema

Programma's

Algemeen

In de programmabegroting geeft de raad aan wat zij ten aanzien van de verschillende programma's gerealiseerd wenst te zien. Programma's zijn daarbij gericht op het bereiken van een bepaald maatschappelijk effect. De raad formuleert de doelstellingen die gerealiseerd dienen te worden en stelt de budgetten beschikbaar door vaststelling van de financiële begroting. De programma-indeling op basis van zeven beleidsvelden is door de raad gekozen bij de voorbereiding van de (eerste) programmabegroting 2004.

Het college verzorgt - in overleg met de raad - de voorbereiding van de programma's en de bijbehorende doelstellingen, de paragrafen en de financiële begroting, en is verder belast met de uitvoering van de begroting. Een document dat daarbij in beeld komt is de productenraming, die door het college wordt vastgesteld als hulpmiddel ter uitvoering van de (programma)begroting. In de productenraming kunnen raadsleden informatie vinden over de uitvoering van de begroting.

Over de uitvoering van de begroting wordt verantwoording afgelegd in twee documenten. Het college stelt, op het niveau van de productenraming, de productenrealisatie vast. De raad krijgt, op het niveau van de programmabegroting, de jaarstukken ter vaststelling aangeboden, nadat die door de accountant zijn gecontroleerd.

In onderstaand schema is de relatie aangegeven tussen de begrotings- en verantwoordingsdocumenten.

<i>actor</i>	<i>begrotingsfunctie</i>	<i>soort begrotings- of verantwoordingsdocument</i>
raad	allocatie	(programma)begroting
	autorisatie	(programma)begroting
	controle	(programma)jaarstukken bestaande uit jaarverslag en jaarrekening
college	beheertechisch	productenraming/productenrealisatie
	bedrijfseconomisch	productenraming/productenrealisatie
	verantwoording	(programma) jaarstukken

Naast de genoemde begrotings- of verantwoordingsdocumenten wordt de raad twee keer per jaar via een bestuursrapportage geïnformeerd.

De opzet van de programma's

In de programma's staan de volgende vragen centraal:

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat doen we daarvoor?
3. Wat mag het kosten?

Vorig jaar is bij het samenstellen van begroting 2011 – 2014 gekozen voor een aangepaste indeling en opzet van de programma's. Deze nieuwe opzet moet de komende jaren gaan leiden tot een begroting waarin een directe en logische relatie wordt gelegd tussen de beoogde maatschappelijke effecten, de afgeleide doelstellingen die we willen bereiken en de activiteiten die we hiervoor ondernemen. De zojuist genoemde drie vragen staan echter nog steeds centraal. Ook deze begroting is volgens dit principe ingericht.

Hieronder wordt toegelicht hoe de programma's zijn opgebouwd.

1. **Wat willen we bereiken?**

Elk programma start met één of meerdere algemene beleidsdoelstellingen, de algemeen beoogde maatschappelijke effecten. De programmabegroting staat niet op zichzelf. Voor een deel zijn doelstellingen uitgewerkt in beleidsnota's. In de verschillende programma's is daarom een beleidskader vermeld, waarbij in een tabel de nota's zijn aangegeven die de hoofdzaak van het gemeentelijk beleid aangeven.

De intentie is om de doelstellingen per programma zoveel mogelijk concreet en meetbaar te formuleren. Dit gebeurt in een aantal uitgewerkte doelstellingen per programma. Deze doelstellingen staan vermeld in de tweede kolom van de tabel "doelstellingen en prestaties". De doelstellingen (als uitwerking van de beoogde maatschappelijke effecten) zijn de basis voor de uit te voeren activiteiten.

Om de vraag 'wat willen we bereiken', goed te beantwoorden, kiest de gemeente ervoor om haar visie op de onderdelen van de verschillende programma's duidelijk te maken. De visie geeft aan hoe de gemeente aankijkt tegen het onderwerp en vanuit welk gezichtspunt/gedachtegoed de keuzes gemaakt worden.

2. **Wat doen we daarvoor?**

De activiteiten die in het begrotingsjaar worden ondernomen om de doelstellingen te realiseren staan vermeld in de derde kolom van de tabel "doelstellingen en prestaties". Voor sommige activiteiten is reden tot of behoefte aan uitleg. In dat geval is een numerieke verwijzing opgenomen. Deze uitleg is vervolgens bij het bijbehorende nummer terug te vinden na de tabel.

3. **Wat mag het kosten?**

Bij elk programma horen baten en lasten. De raad stelt het beleid vast op het niveau van de programma's en autoriseert de bijbehorende baten en lasten. Autorisatie gebeurt meer specifiek door vaststelling van de Financiële Begroting. Daarin zijn ook de mutaties in de reserves vermeld en een aantal niet bij de programma's vermelde investeringskredieten.

Binnen de bedragen van de programma's heeft het college de vrijheid om te schuiven met de middelen. Echter, die vrijheid is beperkt omdat de door de raad gestelde doelen en prioriteiten wel bereikt moeten worden. Bij afwijkingen daarin zal de raad geïnformeerd worden. Overschrijding van het budget van een programma behoeft altijd de goedkeuring van de raad.

De prioriteiten in de tabel 'Wat mag het kosten' wijzen afzonderlijke budgetten toe aan nieuw beleid voor het komende jaar. Deze zijn zo gekozen dat de raad daarover afzonderlijke besluiten kan nemen, d.w.z. wenst de raad een prioriteit niet te honoreren, dan vervalt het budget en gaat de activiteit niet door. De post overige lasten is het grootste bedrag per programma en gaat in hoofdzaak naar de uitvoering van bestaand beleid. Ook is in de tabel aangegeven welke besparingen de ombuigingen tot gevolg hebben.

4. **Uitvoeringsinformatie**

Bij het vierde vaste onderdeel per programma worden de producten genoemd die tot het budget van een programma horen en waarmee het programma gerealiseerd gaat worden. Hierdoor wordt de koppeling gelegd met de productenraming die het college vaststelt. Ter indicatie van de 'zwaarte' van een product is ook het geraamde bedrag aan uitgaven vermeld.

In overleg met de auditcommissie is een kolom opgenomen met de beïnvloedbaarheid van de uitgaven. De gehanteerde methode om de beïnvloedbaarheid te bepalen is een zeer grove methode geweest.

Kostendekkende activiteiten, wettelijke taken en kapitaallasten zijn hierbij bijvoorbeeld als 100% niet-beïnvloedbaar beschouwd. Voor de overige uitgaven wordt uitgegaan van een beïnvloedbaarheid van 100% en voor de apparaatskosten van een beïnvloedbaarheid van 60%. Op deze wijze ontstaat een gewogen cijfer voor beïnvloedbaarheid.

De beïnvloedbaarheid van uitgaven gaat in deze begroting over de vrijheid van keuze van uitvoering (gemeentelijke autonomie) zonder te kijken naar de maatschappelijke effecten van deze keuze. Bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's hebben wij wél gekeken naar de maatschappelijke effecten van de te beïnvloeden uitgaven.

De komende jaren zal de methodiek mede in het licht van de bezuinigingsscenario's nader worden uitgewerkt. Overigens betekent het niet dat indien een uitgave beïnvloedbaar is dat de betreffende uitgave onmiddellijk naar beneden kan worden bijgesteld. Het stopzetten van een subsidie gaat bijvoorbeeld veelal gepaard met een afbouwregeling voor de gesubsidieerde instelling.

Dit programma gaat over de visie van het gemeentebestuur op de toekomst van de gemeente Nijkerk. Het gaat ook over een betrouwbare en gestroomlijnde gemeente die goed communiceert met haar inwoners en bedrijven én hen actief betreft bij ontwikkelingen en het maken van keuzes. Ook regionale samenwerking is een belangrijk punt van aandacht.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven;*
- *goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente;*
- *inwoners die geïnteresseerd zijn in en kennis hebben van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad.*

1.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 1.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Position Paper Foodvalley	2010 – en verder	2009
Nijkerk in de Regio plaatsbepaling	2010 – en verder	2009
Nota burgerparticipatie	2010 – 2013	2010
Collegeprogramma	2010 – 2014	2010
Plan van aanpak "Nijkerk heeft Antwoord" 2011-2015	2010 – 2015	2010
Strategische agenda Foodvalley	2011 – 2015	verwacht in 2011
Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken	2011 – en verder	2011
Structuurvisie Binnenstad	2011 – en verder	2011
Nota communicatie	2010 – 2013	verwacht in 2011

1.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven

Dienstverlening

Inwoners en bedrijven staan bij ons centraal en de gemeentelijke dienstverlening stemmen wij af op de behoefte en de wensen van de burger en bedrijven. Dit betekent dat de gemeentelijke dienstverlening klantvriendelijk moet zijn: op tijd, correct, efficiënt en effectief. Dat geldt voor alle kanalen: de balie, de telefoon, brieven, e-mail en website. Uiteraard geldt dit ook voor de persoonlijke contacten die medewerkers van de gemeente in de wijken hebben met inwoners.

➤ Goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente

Visie op de toekomst van de gemeente

De gemeente Nijkerk bevindt zich geografisch, economisch, sociaal-cultureel en ook historisch gezien op diverse snijpunten. We bevinden ons tussen de Randstad met haar dynamische, stedelijke en economische ontwikkelingen en de Veluwe met groen, rust en ruimte.

Wij kiezen er voor om geen eenzijdige keuzes te maken voor het een of het ander, maar juist optimaal te profiteren van onze positie. Nijkerk is immers sterk in haar veelzijdigheid en diversiteit. Nijkerk zet in op behoud van de eigenheid van de drie kernen (Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken). Dit doen we door de stadse, dorpse en landelijke kwaliteiten te versterken én door het landschap en de landbouw tussen de kernen te koesteren en in ere te herstellen. Ons doel is een gemeente met een dynamische bedrijvigheid, een gezonde middenstand, rustig wonen in een groene omgeving, met goede voorzieningen en recreatiemogelijkheden. Nijkerk wil ontwikkelen, koesteren en verwelkomen.

Structuurvisie

De gemeente Nijkerk wil een goede samenhang bieden tussen aan de ene kant strategische vraagstukken en aan de andere kant concrete beleidsinhoudelijke thema's, zoals bereikbaarheid, de woningmarkt en detailhandelstructuur.

In juni 2011 is een integrale maatschappelijke en ruimtelijke visie voor Nijkerk in 2030 vastgesteld: de Structuurvisie. De Structuurvisie vormt het integrale ruimtelijke en maatschappelijke kader waarbinnen de gemeente Nijkerk zich de komende twintig jaar ontwikkelt. De Structuurvisie is nadrukkelijk meer dan een ruimtelijk kader; er worden ook afspraken vastgelegd die invloed hebben op de sociale samenhang en dus op de samenleving.

In de Structuurvisie is het lange termijnbeleid op hoofdlijnen *geformuleerd*, met een maatschappelijke en ruimtelijke dimensie en van strategische aard. Met de Structuurvisie *beschikken* we over een integraal toetsingskader voor initiatieven, *behouden* we regie op gemeentelijke grondzaken en *realiseren* we een betere afstemming op beleid van andere overheden en van aangrenzende gemeenten en regio's.

De strategische ingrepen die nodig zijn om de ambities in deze visie te realiseren, zijn benoemd als bijzondere opgaven: de poorten, aandachtsgebieden en sleutelgebieden. Daarnaast is gelijktijdig met de structuurvisie de binnenstadvisie Nijkerk ontwikkeld. Dit is in feite één van de sleutelgebieden. De pijlers van de binnenstadvisie zijn: goede bereikbaarheid en ruim voldoende parkeervoorzieningen, een goed winkelaanbod, versterken uitstraling monumentale stad en het plezierig wonen.

Regionale samenwerking

Wij vinden regionale samenwerking belangrijk, omdat dit zorgt voor politieke krachtenbundeling, kennisuitwisseling, schaalvoordelen en gezamenlijke toegang tot subsidiebronnen. Tevens merken we dat besluitvorming in toenemende mate plaatsvindt op regionaal niveau. Vanuit onze eigen identiteit en kracht willen we daarom de regionale samenwerking intensiveren om daarmee de positie en ontwikkelingsmogelijkheden van onze gemeente te versterken.

Vanwege de ligging van onze gemeente op het grensvlak van vier regio's, willen wij geen eenzijdige keuzes maken, maar per beleidsterrein afwegen welke samenwerking het best bij Nijkerk aansluit.

Communicatie

De gemeente Nijkerk ziet communicatie als een middel om de relatie met inwoners (en andere doelgroepen) te verbeteren. Wij voorzien in goede en begrijpelijke informatie, profileren de gemeente eenduidig als open en betrouwbare overheid en betrekken inwoners bij de ontwikkeling van plannen. Door goed te communiceren en inwoners tijdig te betrekken, kunnen inwoners optimaal gebruik maken van de gemeentelijke dienstverlening en ontstaat een betere kwaliteit van en een groter draagvlak voor beleid. De website beschouwen we als een van onze centrale communicatiemiddelen. De website zal in toenemende mate het eerste contactpunt zijn tussen gemeente en inwoners en fungeert als volwaardige informatiebron en dienstverleningskanaal.

1.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 1.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven</i>	- in 2015 de klant op 80% van alle vragen antwoord krijgt van de Publiekswinkel. - de website tot een volwaardig dienstverleningskanaal is ontwikkeld, waarlangs we - volgens landelijke eisen - minimaal 65% van de dienstverlening digitaal aanbieden. - Nijkerk bij de benchmarks "publiekszaken" en "waarstaatjegemeente.nl" tot de besten van de Nederlandse gemeenten behoort op het gebied van dienstverlening. - de gemeentelijke dienstverlening voor minimaal 70% voldoet aan de servicenormen uit het kwaliteitshandvest. - ondernemers tevreden zijn over de dienstverlening en deze waarderen met een gemiddeld rapportcijfer 7.	- De Publiekswinkel ontwikkelt door tot een Klant Contact Centrum (KCC).¹⁾ - We bereiden de viering van 600 jaar Nijkerk voor.²⁾ - Accountmanagement doorontwikkelen d.m.v. verder vormgeven van de samenwerking tussen de diverse bedrijfscontact-functionarissen binnen de gemeente. - Daar waar mogelijk verder terugdringen van administratieve lasten voor ondernemers.
<i>Goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente</i>	- de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken functioneert als leidend principe voor beleidskeuzes. - de middelen van de gemeente doeltreffend, doelmatig, rechtmatig en burgergericht zijn ingezet (mede naar oordeel van de accountant en de	- Communiceren volgens de nota Communicatie en werken volgens de nota Burgerparticipatie.³⁾ - Burgerparticipatie krijgt een wezenlijke plaats bij planvorming. - In uitvoering brengen van de structuurvisies voor de binnenstad van Nijkerk en voor de gehele gemeente Nijkerk.⁴⁾ - Ontwikkelen strategische gebieden en voortzetten van nieuwe gebiedsontwikkelingen in De Flier en Havenkom Arkervaat (incl. verplaatsing coöperatie Arkervaat).⁵⁾

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
	Rekenkamer). - de gemeentelijke informatie voor inwoners goed en begrijpelijk is. - Nijkerkse belangen goed zijn verankerd in regionale strategische agenda's.	- Voortzetten van de samenwerking in de regio. ⁶⁾ - Het verder uitvoering geven aan het vereenvoudigen van interne procedures (vervolg DAPPER). Terugdringen van onnodige gemeentelijke regelgeving en procedures (door middel van LEAN).
<i>Inwoners die geïnteresseerd zijn in en kennis hebben van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad</i>	- de bezoekers van en deelnemers aan de vergaderingen de kwaliteit van de besluitvorming met een voldoende waarden (in 2012 vindt voor het eerst een nulmeting plaats).	- De projecten jeugdgemeenteraad (basisonderwijs) en "Wegwijs in het gemeentehuis" (vmbo) worden gehouden. - De vergaderingen van de gemeenteraad worden via de website live uitgezonden en kunnen eenvoudig worden geraadpleegd en doorzocht. ⁷⁾

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Dienstverlening

De gemeente wordt het overheidsloket voor vrijwel alle overheidsdiensten. In 2015 krijgt de klant op 80% van alle vragen direct volledig en correct antwoord van de Publiekswinkel (onze front-office). Als doorverwijzing nodig is, dan houdt de Publiekswinkel regie op het contact en blijft de klant goed geïnformeerd over de afhandeling van de vraag. Voor de telefonische dienstverlening gebeurt dit via het landelijk ingevoerde 14+ nummer (Nijkerk heeft Antwoord ©). Daarnaast is de Publiekswinkel nauw betrokken bij de "Papierpost"-behandeling en is hier het centrale punt voor aanvragen via de website en de balie. De Publiekswinkel zal zich doorontwikkelen tot een volwaardig Klant Contact Centrum (KCC) in 2015.

De ontwikkeling van de dienstverlening is een continu proces. De kwaliteit van de dienstverlening en de tevredenheid van onze inwoners meten we jaarlijks door middel van benchmarks op het gebied van dienstverlening. In 2011 eindigde Nijkerk in de Benchmark Publiekszaken van 81 deelnemende gemeenten op de 17^e plaats.

Uit een onderzoek, gehouden door Elsevier in 2011, stond de gemeente Nijkerk landelijk op de 4^e plaats op het gebied van dienstverlening en tarieven.

Uit een in 2011 gehouden onderzoek in opdracht van de Kamer van Koophandel Gooi-, Eem- en Flevoland naar dienstverlening aan ondernemers, eindigde Nijkerk op de eerste plaats van alle gemeenten uit de regio met het rapportcijfer 8,8.

Ook voor 2012 gaan we opnieuw voor deze mooie (rapport)cijfers.

Digitalisering & website

De digitale dienstverlening ontwikkelt zich voortdurend. Centraal daarin staat de gemeentelijke website. We ontwikkelen de website door tot een volwaardig dienstverleningskanaal, waarlangs we - volgens landelijke eisen - minimaal 65% van de dienstverlening digitaal aanbieden.

We streven ernaar dit verder uit te bouwen naar 75% en hoger. We voldoen met onze website aan de landelijk vastgestelde webrichtlijnen. In de toekomst zullen steeds meer volledige transacties via de website mogelijk zijn en kunnen burgers bijvoorbeeld de voortgangstatus van hun aanvragen volgen. Wellicht komt daar nog dienstverlening via sociale media, zoals Twitter bij. Vanwege de technologische ontwikkelingen zullen de mogelijkheden van digitale dienstverlening blijven groeien. Zo loopt er landelijk een project voor modernisering van de burgerlijke stand, waarbij bijvoorbeeld akten van de burgerlijke stand digitaal worden opgemaakt en opgeslagen en burgers digitaal aangifte kunnen doen van geboorte of overlijden. Ook is het Ministerie van Justitie gestart met een pilot waarbij verklaringen omtrent gedrag rechtstreeks aangevraagd kunnen worden bij het ministerie. Om deze initiatieven mogelijk te maken moeten er aanpassingen in de wet worden gedaan. De invoering ervan zal consequenties hebben voor het aantal aanvragen dat bij de gemeente wordt ingediend. Maar in de toekomst zal het steeds minder nodig zijn om bij de gemeente langs te gaan voor dienstverlening.

2. Viering 600 jaar Nijkerk

In 2013 bestaat de stad Nijkerk 600 jaar. De gemeente is gestart met voorbereidingen om dit te vieren. Naarmate het jaar 2013 nadert, zullen de plannen concreter en de voorbereidende werkzaamheden intensiever worden. De viering van 600 jaar Nijkerk is vanzelfsprekend een zaak van de hele samenleving en diverse organisaties zullen dan ook bij de voorbereiding en de uitvoering betrokken zijn.

3. Communicatie

Open communicatie en samenspraak zijn belangrijke speerpunten voor de gemeente. Verwacht wordt dat in september 2011 de Nota Communicatie met een visie voor de komende vier jaar wordt vastgesteld. Hiermee heeft de gemeente een koers en de wijze van regie op die koers bepaald. Centraal staan:

- goede en begrijpelijke informatievoorziening aan de inwoners
- bevorderen beeldvorming van de gemeente en het gemeentebestuur als open en betrouwbare overheid en een klantgerichte dienstverlener
- burgerparticipatie

Onderdeel van de communicatievisie is een verbetering van de huisstijl, een nieuw gezicht passend bij de identiteit van onze gemeente. De website van de gemeente heeft in 2011 zowel technisch als inhoudelijk een grote verbeterslag ondergaan en is daarbij een up-to-date dienstverlenings- en communicatiemiddel. In 2012 zal er specifiek aandacht zijn voor de gebruiksmogelijkheden en inzet van social media.

4. In uitvoering brengen van Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken en Binnenstad

In 2011 zijn de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030 en de Binnenstadvisie Nijkerk vastgesteld. Met de Structuurvisie liggen de kaders vast voor de toekomstige ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente.

De uitvoering van de Structuurvisie is een dynamisch proces. Een proces waar de gemeente Nijkerk tot 2030 actief mee aan de slag is. In die periode zal de gemeente telkens afwegingen maken tussen het gedefinieerde programma, de ruimtelijke mogelijkheden, de maatschappelijke wensen, de marktconformiteit en de financiële haalbaarheid. De consequenties van het maken van nieuwe keuzes zullen steeds integraal moeten worden onderzocht en daarna worden verwerkt in de totale ruimtelijke ontwikkelingsstrategie van de gemeente Nijkerk. In 2012 wordt daarvoor een afzonderlijk Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings opgesteld, met bijbehorende Ruimtelijke en Maatschappelijke Realisatiestrategie.

In 2012 wordt daarnaast een nota Bovenwijkse en bovenplanse Voorzieningen gerealiseerd. In deze nota wordt in de vorm van een fondsbijdrage de voeding van de fondsen (reserves) voor bovenplanse kosten en voorzieningen inzichtelijk gemaakt. Daarnaast worden de bestedingen vanuit de fondsen in een meerjarenperspectief geplaatst. Deze nota wordt jaarlijks geactualiseerd.

Specifiek voor de Binnenstad werken we in 2012 aan een convenant (en uitvoeringsagenda) tussen gemeente, ondernemers, bewoners en andere belanghebbende partijen.

5. Ontwikkeling strategische gebieden

Op basis van de Structuurvisie Nijkerk worden nieuwe gebiedsontwikkelingen in gang gezet. In ieder geval starten we op korte termijn met de ontwikkeling van de Doornsteeg en de Havenkom. Cruciaal in de herontwikkeling van de Havenkom is de verplaatsing van de Coöperatie Arkervaart.

In 2012 wordt een visie voor het gebied van de Havenkom opgesteld, waarin ruimtelijk, programmatisch en financieel invulling wordt gegeven aan het gebied. Deze visie wordt gebruikt om het subsidieverzoek bij de provincie in te dienen ten behoeve van de verplaatsing van Coöperatie Arkervaart en om ontwikkelingen op deze locatie te stimuleren.

6. Regionale samenwerking

Foodvalley

In de regio Foodvalley staat in 2012 de uitvoering van de strategische agenda en bijbehorend uitvoerend plan centraal. De samenwerking moet voldoende ruimte bieden voor de eigenheid van de deelnemende gemeenten en tegelijkertijd voldoende slagkracht hebben om de gezamenlijke strategische belangen en doelen te realiseren. In dit opzicht liggen er in Nijkerk onder andere kansen in innovatie en doorontwikkeling voor de gevestigde voedingsmiddelenindustrie. Daardoor kunnen we kennisintensieve werkgelegenheid realiseren en specifieke opleidingen aantrekken. Ook op gebied van woningmarkt, maatschappelijke ontwikkeling en verkeer en vervoer zullen we nauw samenwerken in Foodvalley-verband.

Amersfoort

Met de regio Amersfoort wordt de samenwerking geïntensiveerd op economisch gebied, op de woningmarkt en ten aanzien van maatschappelijke ontwikkelingen, zoals arbeidsmarktvraagstukken, sociale zekerheid en recreatie & toerisme. Omdat Nijkerk onderdeel uitmaakt van de pakketstudies (denk aan ontwikkelingen rond knooppunt Hoevelaken en aanvullende maatregelen) wordt ook op gebied van Verkeer en Vervoer de nauwe samenwerking met de regio Amersfoort voortgezet.

Veiligheidsregio

Per 1 oktober 2010 is Nijkerk ingedeeld bij de veiligheidsregio Gelderland-Midden. De gemeenschappelijke regeling Hulpverlening Gelderland-Midden is vanaf die datum omgevormd tot de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. Inhoudelijke toelichting is te vinden in programma 2 'Veiligheid'.

Regionale Uitvoeringsdiensten

De startdatum voor de Regionale Uitvoerings Diensten (RUD) is uitgesteld tot 1 januari 2013. In 2012 moeten de zogenoemde RUD's worden gevormd. De landelijke vorming van deze diensten komt voort uit de behoefte om kennis te bundelen die nodig is om de complexe en bovenlokale (milieu)taken, zoals die nu worden uitgevoerd door de afdeling VTH, met voldoende menskracht en met voldoende kwaliteit te kunnen uitvoeren. De plannen voor regiodiensten zijn ontstaan naar aanleiding van onderzoeken naar rampen en calamiteiten in het verleden.

Het is onze inzet om te komen tot een dienst op regionaal niveau, ofwel binnen de regio De Vallei. De vorm van deze organisatie zal mogelijk virtueel zijn, zonder dat er sprake is dat de collega's van de verschillende deelnemende partijen letterlijk onder één dak komen. Wij willen in die dienst de vergunningverlening en handhaving op het gebied van milieu onderbrengen. Tevens kan de deskundigheid op enkele vakgebieden worden gebundeld. Te denken valt aan luchtkwaliteit en externe veiligheid. Een en ander sluit aan bij de gedachten zoals die in de intentieverklaring Gelderse Maat van 3 november 2009 door de provincie Gelderland en de Gelderse gemeenten zijn vastgelegd.

Voor de gemeente Nijkerk zijn een aantal criteria van belang. De organisatie moet bij deze vorm van regionale samenwerking een meerwaarde hebben ten opzichte van de huidige situatie. De vorming van die organisatie mag geen extra kosten met zich meebrengen. De regionalisering mag niet ten koste gaan van de dienstverlening aan onze klanten in het klantcontactcentrum.

In het bestuursakkoord is opgenomen dat voor de invoering van de RUD's geen specifieke efficiency korting door het Rijk wordt opgelegd aan de gemeenten. Als gevolg van het niet volledig instemmen met het bestuursakkoord door de gemeenten, is het mogelijk dat het Rijk alsnog de in het regeerakkoord ingeboekte bezuiniging als wisselgeld inbrengt in de vervolgesprekken over het bestuursakkoord. Het risico bestaat dat wij als gemeente een bezuiniging van € 200.000 voor de uitvoering van deze taak krijgen opgelegd. In de begroting 2012 is budgettair geen rekening gehouden met de invoering van de RUD's. Wel is dit in de paragraaf weerstandvermogen bij risico's benoemd.

7. Kwaliteit van en kennis over het besluitvormingsproces

In de tweede helft van 2011 worden voorbereidingen getroffen om de raadsvergaderingen van De Mening en Het Besluit live uit te zenden via internet. De vergaderdocumenten worden ook via internet gepubliceerd. Direct na de uitzending kunnen de vergaderingen worden doorzocht op spreker, partij en onderwerp. De schriftelijke verslaglegging - met uitzondering van de besluitenlijst - vervalt met de digitale beschikbaarheid van de vergaderingen.

De deelnemers aan en bezoekers van de vergaderingen van de gemeenteraad worden periodiek gevraagd naar de kwaliteit van de besluitvorming. Deze kwaliteit wordt afgemeten aan onder andere transparantie, begrijpelijkheid, toegankelijkheid en faciliteiten.

1.4 Wat mag het kosten?

In tabel 1.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Inwoners en Bestuur verbonden zijn. De prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 1.3 Lasten en baten Inwoners en bestuur (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2012	2013	2014	2015
<i>Prioriteiten</i>				
Intensivering regionale samenwerking	85	85	85	85
Bijdrage regio Amersfoort	65	65	65	65
600 jaar Nijkerk	275	300	15	
Totaal prioriteiten	425	450	165	150
Overige activiteiten	4.747	4.740	4.872	4.845
Totaal lasten programma	5.172	5.190	5.037	4.992
BATEN				
<i>Prioriteiten</i>				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Overige activiteiten	702	708	702	702
Totaal baten programma	702	708	702	702
Saldo programma (= lasten -/- baten)	4.470	4.482	4.335	4.290

1.5 Verschillenanalyse

Voor de verschillenanalyse in 2012 ten opzichte van de Kadernota 2012 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Hieronder volgt, voor zover van toepassing, een opsomming van de afwijkingen op 'overige activiteiten' van de jaarschijven 2013 - 2015 ten opzichte van 2012.

- Verkiezingen in 2014 en 2015
- Uitbreiding raad na de verkiezingen in 2014

1.6 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Inwoners en Bestuur horen de volgende producten.

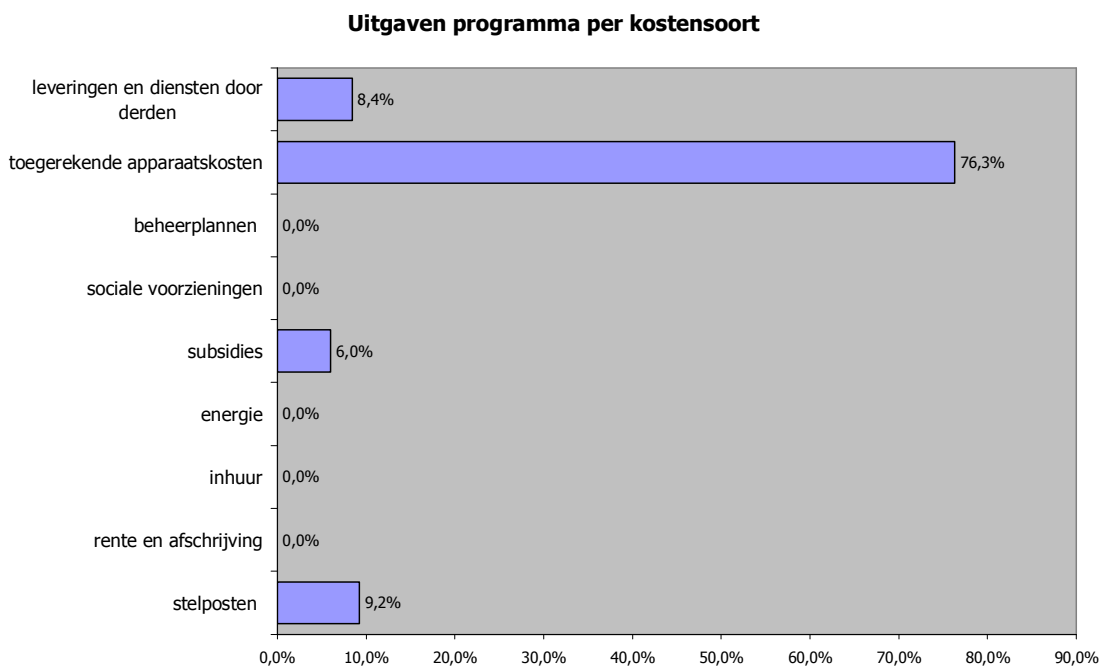
Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10.

030	Bestuursorganen	€	2.086.000	30%
031	Bestuurlijke samenwerking	€	338.000	80%
032	Representatie	€	320.000	100%
040	Bestuursondersteuning	€	443.000	60%
041	Bestuursinstrumenten	€	343.000	60%
050	Burgerzaken	€	1.293.000	0%
810	Bovengemeentelijke en structuurplannen	€	349.000	70%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012-2015.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Dit programma gaat over de zorg voor veiligheid van mensen, dieren en zaken in situaties van openbare orde, criminaliteit, overlast, brand en rampen. Preventie, toezicht en handhaving en een adequate hulpverlening zijn de pijlers onder dit programma.

Het beoogde maatschappelijk effect van dit programma is:

- *Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente.*

2.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 2.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Beleidsplan Brandweer	2010 – 2011	2009
Rampenplan deel I	2010 – 2014	2009
Integraal Veiligheidsprogramma	2010 – 2013	2010
Rampenplan deel II	2010 – 2014	2010
Nota Externe Veiligheid	2010 – en verder	2010
Nota Integraal Handhavingsbeleid	2011 - 2014	2011

2.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente

Samenwerking als basis

De gemeente ziet veiligheid als een integraal onderdeel van alle gemeentelijke activiteiten en plannen. De gemeente streeft voor haar burgers naar een veilig en leefbaar Nijkerk. Zoals in de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030 is verwoord: Een gemeente waar het goed toeven is, waar je de kinderen graag ziet opgroeien, waar succesvol wordt gewerkt en ondernomen, waar voor je wordt gezorgd als je hulp nodig hebt en waar iedereen met plezier zijn vrije tijd wil doorbrengen.

Samenwerking tussen veiligheidspartners is de basis. Daarbij geldt als uitgangspunt dat alle veiligheidspartners hun eigen verantwoordelijkheden hebben om Nijkerk waar nodig veiliger te maken en veilig te houden. De gemeente brengt in haar rol als regisseur partijen bij elkaar. In de veiligheidsketen is een goede balans nodig. Dit betekent dat er voldoende prioriteit moet zijn voor preventie, met repressieve elementen en met een goede handhaving als sluitstuk. Daarom heeft de gemeente Nijkerk in 2011 in het kader van regionale samenwerking bij de bestrijding van georganiseerde criminaliteit een convenant gesloten met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC).

Externe veiligheid

Het bieden van een veilige leefomgeving voor haar burgers is een van de kerntaken van de overheid. Om aan die verantwoordelijkheid invulling te geven, heeft de gemeente Nijkerk een visie op Externe Veiligheid vastgesteld. Externe Veiligheid richt zich op veiligheidsaspecten van de ruimtelijke ordening in relatie tot de beheersing van risico's, die samenhangen met grootschalig gebruik van gevaarlijke stoffen. Hierbij ligt de focus op de directe gevolgen die bij het vrijkomen van gevaarlijke stoffen kunnen ontstaan.

Externe veiligheidsrisico's in Nijkerk worden veroorzaakt door transportaders (spoorlijn, wegen en gastransportleidingen) en bedrijven (met name de in de gemeente aanwezige LPG tankstations). De gemeente biedt ruimte aan industriële activiteiten en wil die ruimte ook in de toekomst blijven bieden. In ons beleid zijn wonen en risicovolle activiteiten zo veel mogelijk gescheiden.

Externe Veiligheid vormt een vast toetscriterium bij ruimtelijke ontwikkelingen en het vaststellen van nieuwe en geactualiseerde bestemmingsplannen. Zowel de regionale als de lokale brandweer spelen daarbij een belangrijke adviserende rol. De zeven aandachtspunten/knelpunten op het vlak van externe veiligheid zijn in 2011 opgelost in overeenstemming met het beleid zoals vastgelegd in de Nota Externe Veiligheid. In 2012 worden nieuwe ontwikkelingen van het reguliere takenpakket aan deze nota getoetst.

Preventie

De brandweer levert, als intern adviseur, expertkennis op het gebied van brandveiligheid ten behoeve van onder andere vergunningverlening en evenementen. Voorlichting met betrekking tot brandveiligheid behoort van oudsher tot de primaire taken van de brandweer, maar zal extra aandacht krijgen. Er is een landelijk project, genaamd 'Brandveilig leven', om het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid binnen de samenleving te bevorderen, onder andere door de samenleving hier actief bij te betrekken.

Brandweer Nijkerk heeft de eerste stappen op dit gebied gezet. Bijvoorbeeld via maatschappelijke stages in het voortgezet onderwijs. Op die manier worden leerlingen bewust gemaakt van brandveiligheid en leveren zij een actieve bijdrage aan verspreiding van de boodschap. De brandweer oriënteert zich in de komende tijd op relevante doelgroepen en op mogelijkheden om deze doelgroepen te bereiken. Hierbij valt te denken aan (thuis)zorgorganisaties, woningcorporaties, buurtverenigingen en ouderenorganisaties.

Toezicht en Handhaving

In de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030 streeft de gemeente maatschappelijke effecten na op gebieden als milieu, ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid. Als overheid stellen wij regels op zodat deze effecten in de praktijk ook tot stand komen. Wij vinden het daarom belangrijk dat de regels ook worden nageleefd en vervullen daarin zelf een voorbeeldfunctie.

Om toezicht en handhaving als instrument effectief te kunnen inzetten, is in 2011 via de Nota Integraal Handhavingsbeleid 2011-2014, de handhavingstrategie vastgesteld. De onderwerpen en gebieden die we prioriteit geven in toezicht en handhaving, zijn gebaseerd op een risicoanalyse. In de nota is opgenomen dat in de Structuurvisie benoemde aandachts- en sleutelgebieden bijzondere aandacht krijgen.

Prioriteiten worden jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. We communiceren actief welke regels er zijn en met welk doel. Bij het niet of onvoldoende naleven van de regels, schromen wij niet om bestuursrechtelijk of strafrechtelijk op te treden. Dit doen wij met onze eigen toezichhouders en handhavers als gemeente, of in samenwerking met de ketenpartners (zoals politie, voedsel- en warenautoriteit). Uiteraard blijven wij kritisch kijken naar de maatschappelijke doelen die we met de regels nastreven. We zullen dit regelmatig evalueren en zo nodig bijsturen.

Veiligheids- en gezondheidsregio

Regionale samenwerking helpt ons om de kwaliteit en de continuïteit op gebied van brandweezorg, de rampenbestrijding en bovenlokale gezondheidszorg te waarborgen.

Per 1 oktober 2010 is Nijkerk ingedeeld bij de Veiligheidsregio Gelderland-Midden. De gemeenschappelijke regeling Hulpverlening Gelderland-Midden is per die datum omgevormd tot de Veiligheid- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en rampenbestrijding & crisisbeheersing komen daarmee onder regie van één regionaal bestuurlijk orgaan.

De gemeente heeft tot nu toe gebruik gemaakt van de bepaling in de Wet veiligheidsregio's, die continuering van een lokale brandweer mogelijk maakt. Er is echter een Kamermeerderheid die verplichte regionalisering op korte termijn voorstaat.

Het Algemeen Bestuur van de VGGM kiest ervoor om de voorbereidende werkzaamheden voor regionalisering van de brandweer vanaf september 2011 op te pakken. Formele besluitvorming is voorzien in de periode 2012-2013. Met ingang van 1 januari 2014 zal de brandweer dan een regionale organisatie zijn.

Het huidige beleidsplan loopt tot en met 2011. Voor de periode 2012-2013 wordt geen compleet beleidsplan meer opgesteld, maar een opvolgdocument dat de periode beschrijft van overgang van lokaal naar regionaal.

Vanuit het regeerakkoord is bekend dat er een nationale politie komt die wordt opgedeeld in 10 regio's. De burgemeester blijft verantwoordelijk voor de openbare orde, capaciteitsinzet voor lokale taken en het vergunningenbeleid. De operationele sterkte voor de uitvoering van de reguliere politietaken wordt landelijk met 2.500 agenten uitgebreid, waardoor er meer ruimte zou moeten komen voor de specifieke aanpak van problemen in buurten en wijken. De mogelijke effecten voor de gemeente Nijkerk zijn op dit moment nog niet inzichtelijk.

2.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 2.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Nijkerk is een veilige woon-, werk- en recreatiegemeente.</i>	- de criminaliteit in 2012 is verminderd. - in 2014 meer dan 90% van onze inwoners zich veilig voelt. - het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van de inwoners toeneemt.	- Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsprogramma 2010 – 2013.¹⁾ - Oefenen van rampenbestrijding op ambtelijk en bestuurlijk niveau. - Opleiden van personeel en actueel houden van de actiecentra en noodzakelijke middelen. - Participeren in de ontwikkelingen van het Regionaal Crisisplan. - Naar buiten treden met voorlichting en educatie.²⁾ - Het plaatsen van camera's op onveilige plaatsen in de openbare ruimte.³⁾ - Deelname aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC).⁴⁾ - Terugdringen alcoholgebruik onder jongeren om verstoring van de openbare orde te voorkomen.⁵⁾ - Verlenen van accurate hulpverlening door de brandweer. - Het voorkomen van belangrijke oorzaken van brand en het beperken van de gevolgen ervan door het doorvoeren van preventieve maatregelen. - Toezicht en handhaving conform de uitgangspunten uit de Nota Integraal handhavingsbeleid 2011-2014. - Toetsen aan de Nota Externe Veiligheid.

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsprogramma 2010 - 2013

Veiligheid is een integraal onderdeel van alle gemeentelijke activiteiten en plannen. Het gaat over de veiligheid van mensen, dieren en zaken in situaties van openbare orde, criminaliteit, overlast, brand en rampen. De gemeente vervult haar rol als regisseur en geeft uitvoering aan de prioriteiten:

- doorgaan met veiligheidsprojecten zoals buurtbemiddeling, buurtpreventie en platforms;
- de gemeente neemt deel aan Burgernet en het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei;
- veel voorkomende vormen van criminaliteit worden bestreden (zoals woninginbraken, auto-inbraken en openbare orde problemen in het uitgaansgebied).

Naast de prioriteiten uit het Integraal veiligheidsprogramma 2010 - 2013 gaan we door met het bestaande veiligheidsprogramma.

2. Naar buiten treden met voorlichting en educatie

De brandweer inventariseert kwetsbare groepen in de (lokale) samenleving en stemt de vorm en het niveau van voorlichting daarop af (maatwerk). Hierbij wordt samenwerking gezocht met relevante partners buiten het veiligheidsdomein, zoals middelbare scholen. In 2012 zal voorlichting worden gegeven op basisscholen door leerlingen uit het middelbaar onderwijs. De inspanningen zijn erop gericht het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers te vergroten.

3. Cameratoezicht

De gemeente zal in 2012 cameratoezicht invoeren in de openbare ruimte. Door camera's te plaatsen op onveilige plaatsen in de openbare ruimte wordt een grotere veiligheid bereikt.

4. Deelname Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

De gemeente sluit een convenant af met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC). In dit centrum werken naast een groot aantal gemeenten ook instanties als de politie en de belastingdienst samen. Door deze bundeling van kennis en informatie kan de gemeente een beter zicht krijgen op ongewenste en criminele activiteiten binnen de gemeentegrenzen, om zo nog effectiever de onveiligheid in de gemeente te bestrijden.

5. Uitvoering wijziging Drank -en Horeca Wetgeving

Naar verwachting treedt de wet in werking in 2012. De wet regelt de overheveling van taken van het Rijk naar de gemeente. De gemeente krijgt de bevoegdheid om bijvoorbeeld bij verordening toegangsleeftijden voor de horeca te koppelen aan sluitingstijden, prijsacties zoals 'happy hour' te reguleren, sancties op te leggen voor supermarkten die alcohol verkopen aan jongeren onder de 16 jaar, bezit van alcoholische drank van jongeren op straat strafbaar te stellen en drankhokken en -keten aan te pakken.

In 2011 zijn voor deze nieuwe taak afspraken gemaakt over het gezamenlijk optrekken van de gemeenten Barneveld, Ede, Scherpenzeel, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Veenendaal, Wageningen en Woudenberg in het project Fris-Valley.

De activiteiten van de werkgroepen Keetbeleid en Regelgeving en Handhaving zijn relevant in relatie tot de Drank- en Horecawet en worden daarom meegenomen in het onderdeel 'thematische projecten' van het Uitvoeringsprogramma Integrale Handhaving. Er mag worden gerekend met het feit dat in 2011 de nota's Horecastappenplan Regio De Vallei en de Nota Keetbeleid Regio De Vallei zijn vastgesteld. De Nota Alcoholreclame in de Regio De Vallei wordt meegenomen in de actualisatie van het reclamebeleid c.q. in de welstandsnota die in 2012 wordt opgesteld.

2.4 Wat mag het kosten?

In tabel 2.3 zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Veiligheid. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 2.3 Lasten en baten Veiligheid (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2012	2013	2014	2015
<i>Prioriteiten</i>				
Cameratoezicht	100	100	100	100
Regionale samenwerking bestrijding georganiseerde criminaliteit (RIEC)	6	6	6	6
Totaal prioriteiten	106	106	106	106
Overige activiteiten	3.516	3.530	3.547	3.574
Totaal lasten programma	3.622	3.636	3.653	3.680
BATEN				
<i>Prioriteiten</i>				
--				
Totaal prioriteiten				
Overige activiteiten	38	38	38	38
Totaal baten programma	38	38	38	38
Saldo programma (= lasten +/- baten)	3.584	3.598	3.615	3.642

2.5 Verschillenanalyse

Voor de verschillenanalyse in 2012 ten opzichte van de Kadernota 2012 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Hieronder volgt, voor zover van toepassing, een opsomming van de afwijkingen op 'overige activiteiten' van de jaarschijven 2013 - 2015 ten opzichte van 2012.

- Fluctuaties uitvoering beheerplan brandweer

2.6 Uitvoeringsinformatie

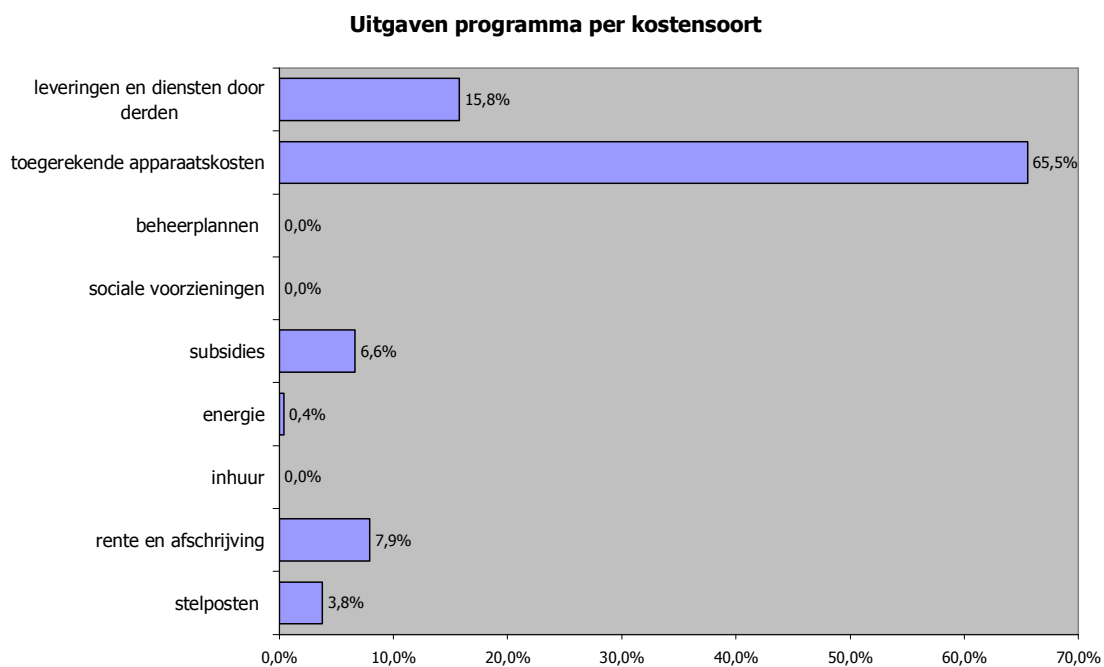
Bij het Programma Veiligheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10.

110	Openbare orde en veiligheid	€	355.000	90%
111	Vergunningen voor evenementen etc.	€	199.000	70%
120	Repressie	€	350.000	60%
121	Preparatie	€	2.088.000	60%
122	Preventie	€	96.000	60%
123	Regionale brandweer	€	364.000	90%
124	Rampenbestrijding	€	168.000	60%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting. Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012-2015.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Dit programma omvat de zorg voor het plezierig wonen in de gemeente Nijkerk. Naast het belang dat de woon- en leefomgeving prettig is, moeten er ook voldoende kwalitatief goede woningen beschikbaar zijn voor alle doelgroepen.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk;*
- *een plezierige en schone woon- en leefomgeving.*

3.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 3.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Welstandsnota	doorlopend	2004
Integraal Beheerplan Openbare Ruimte IBOR	2004 – en verder	2004
De Woonvisie 2005+ 'Wonen naar wens'	2005 – en verder	2006
Bouwbeleidsplan	2009 – 2012	2009
Nota inbreidingslocaties	2010 – 2015	2010
Uitgangspuntennotitie Woonvisie 2011+	2011 – en verder	2011
Beleidsregels planologische afwijkingsmogelijkheden gemeente Nijkerk	doorlopend	verwacht in 2011
Beheerplan Groen	2012 – 2022	verwacht in 2011
Gemeentelijk Waterplan (actualisatie uitvoeringsprogramma)	2011 – 2030	verwacht in 2011
Gemeentelijk Rioleringsplan	2012 – 2016	verwacht in 2011
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitplannen voor bestaande en nieuwe woongebieden	doorlopend	doorlopend

3.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk

Nijkerk zet in op een ambitieus, maar realistisch woningbouwprogramma met onderscheidende kwaliteit. De eigen behoefte is leidend bij nieuwe ontwikkelingen, maar Nijkerk faciliteert ook de regionale behoefte en biedt ruimte aan toekomstige vestigers op een schaal en een manier die past bij de Nijkerkse 'couleur locale'. We hanteren daarbij het principe van 'inbreiding gaat vóór uitbreiding'.

Wij vinden het belangrijk dat er voor onze inwoners een goede woonomgeving met voldoende zorg- en welzijnsvoorzieningen is. Er moet voldoende en gedifferentieerd gebouwd worden, op zowel inbreidingslocaties als in nieuwe woongebieden in de drie kernen van onze gemeente, zodat inwoners zoveel mogelijk naar eigen wens kunnen wonen. Het is van belang dat we in Nijkerk voor alle doelgroepen bouwen, maar in het bijzonder voor jongeren en senioren.

We willen de woningbouwprogrammering doorlopend afstemmen op veranderingen in de woningmarkt, zodat optimaal tegemoet wordt gekomen aan de woonwensen van huidige en toekomstige bewoners van Nijkerk. Het gaat daarbij niet alleen om het wonen op zich. Maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de vergrijzing van de bevolking en de toename van zorg in de thuissituatie, vragen om een integrale benadering van wonen, welzijn en zorg.

➤ Een plezierige en schone woon- en leefomgeving

De woon- en leefomgeving willen we optimaal laten aansluiten bij de (voor)stedelijke, dorpse en landelijke identiteit van de diverse woonlocaties in de kernen en het omringende land.

We hebben voor het beheer van de openbare ruimten gekozen voor de systematiek van het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). We leggen de kwaliteit van het dagelijks beheer van alle aspecten van de openbare ruimte (zoals wegen, groen, water, bebording, verlichting) vast in beelden. Deze beelden worden beoordeeld op de kwaliteitskenmerken 'schoon', 'heel' en 'veilig' (verzorgend en technisch onderhoud). Ieder kwaliteitskenmerk heeft kwaliteitsniveaus. Deze lopen van 'zeer hoog', 'hoog', 'basis' en 'laag' naar 'zeer laag'. In Nijkerk kiezen we er voor dat we in de openbare ruimte minimaal het basisniveau hebben. Op A-locaties (centrum) is het niveau 'hoog' gekozen.

3.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 3.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk.</i>	- er meer keuzevrijheid en zelfredzaamheid is voor bewoners op de Nijkerkse woningmarkt. - er zowel lokale als regionale vraag kan worden geacommodeerd. - de kwaliteit en diversiteit van woningen en woonomgeving is toegenomen.	- Uitvoeren Woonvisie 2011+ en prestatieafspraken met woningbouwcorporaties.¹⁾ - Opstellen nieuwe huisvestingsverordening.²⁾ - Ondersteunen van initiatieven voor woningbouwprojecten met collectief/ particulier opdrachtgeverschap.³⁾ - Op basis van de evaluatie 'Huur op Maat' door De Alliantie-Eemvallei onderzoeken van een mogelijk vervolg van dit project.⁴⁾ - Woningbouwkavels realiseren.⁵⁾ - Voortzetting van de actualisatie van bestemmingsplannen.⁶⁾ - Regie houden op de ontwikkeling van inbreidings –en uitbreidingslocaties door 'derden'.⁷⁾ - Vastleggen en uitvoeren urgentieregeling woonruimteverdeling.⁸⁾ - Woonservicezones.⁹⁾

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een plezierige en schone woon- en leefomgeving.</i>	- het aantal klachten m.b.t. de kwaliteit van de woon- en leefomgeving niet toeneemt. - het kwaliteitsniveau van het beheer van de openbare ruimte tot 2014 in woonwijken op niveau 'basis', in de winkelcentra op niveau "basis/hoog", in parken en bijzondere locaties 'hoog' en in bedrijfsgebieden op niveau 'basis' is. Na 2014 tenminste het niveau 'basis'.	- Schrijven nieuwe welstandsnota ¹⁰⁾ - Het op een klantgerichte en efficiënte wijze dagelijks onderhouden van de openbare ruimte.¹¹⁾ - Integrale renovaties Bruins Slot en Oranjestraat.¹²⁾ - Planologische medewerking Kinderboerderij.¹³⁾ - Voorkomen dat er schadelijke stoffen in het milieu terechtkomen en het hergebruik van afvalstoffen bevorderen.

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Uitvoering Woonvisie 2011+

In 2011 wordt de nieuwe Woonvisie 2011+ vastgesteld. In de Woonvisie is het beleid op het gebied van wonen, inclusief het woningbouwprogramma, vastgelegd. Om te komen tot een gezamenlijke uitvoering van de woonvisie 2011+ werken we ook in 2012 nauw samen met de corporaties op grond van concrete prestatieafspraken.

De Woonvisie is het referentiekader voor nieuwe ontwikkelingen en bevat een aantal concrete maatregelen die de komende jaren worden opgepakt, zoals een project rond Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).

2. Huisvestingsverordening

In 2011 hebben wij de Huisvestingsverordening geëvalueerd. In 2012 zullen wij de nieuwe Huisvestingsverordening vaststellen, waarna het nieuwe woonruimteverdelingsstelsel kan worden ingevoerd.

3. Collectief particulier opdrachtgeverschap

Bij collectief particulier opdrachtgeverschap verwerven particulieren in groepsverband een bouwkaai met woonbestemming en realiseren gezamenlijk hun woningen. In de komende tijd willen wij onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een woningbouwproject met collectief particulier opdrachtgeverschap te starten. Dat is vooral interessant voor starters op de woningmarkt. In 2012 komt er een plan van aanpak. Vanaf 2013 kan een eerste project voor collectief particulier opdrachtgeverschap mogelijk zijn.

4. Mogelijke uitbreiding project 'Huur op Maat'

'Huur op Maat' is een experiment van de Alliantie-Eemvallei met een nieuw huurbeleid in de kern Hoevelaken. Het project bevordert de doorstroming en de keuzevrijheid van woningzoekenden. In 2012 loopt het experiment af en vindt de eindevaluatie plaats. Afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluatie en de medewerking van de Rijksoverheid, wordt besloten om het project uit te breiden naar de gehele gemeente. Dit gebeurt in overleg met de woningbouwcorporaties.

5. Woningbouwkavels

Op twee manieren werken wij aan het realiseren van woningbouw. Enerzijds door kavels voor woningbouw uit te geven in complexen waar de gemeente grondeigenaar is. Anderzijds door particuliere

ontwikkelaars te faciliteren bij de realisatie van woningbouw op hun (inbreidings)locaties. In dit kader noemen we de volgende grondcomplexen en particuliere plannen.

Complex Corlaer

De deelplannen De Boerderijakkers, De Kamers, De Bogen en De Terrassen 1^e fase, in complex Groot Corlaer zijn gerealiseerd. Deelplan De Terrassen 2^e fase is, op 20 projectmatige woningen na, gerealiseerd. Deelplan De Terrassen 3^e fase is volop in ontwikkeling. Deelplan Corlaer Spoorcamp 1^e fase stagneert in verband met het landelijke overschot aan kantoorruimten. Voor de voormalige locatie van de woonwagens in De Terrassen wordt gekeken naar mogelijkheden voor herontwikkeling.

Complex Nijkerkerveen

Nijkerkerveen deelplan 1 voorziet in woningbouw en een aantal bedrijfskavels. Dit plangebied zal gefaseerd worden gerealiseerd. In 2012 starten de bouwwerkzaamheden. Daarnaast zetten we de planontwikkeling van Nijkerkerveen deelplan 2 voort en het haalbaarheidsonderzoek naar Voorzieningen en het inpassen van Veensche Boys.

Complex Sportweg

Korfbalvereniging Telstar gaat naar een nieuwe locatie aan de Middelaarseweg in Hoevelaken. Deze locatie wordt momenteel gerealiseerd en wordt in het nieuwe seizoen van 2012 in gebruik genomen.

Door omwonenden en de gemeente zijn meerdere varianten ontwikkeld voor de invulling van het vrijkomende terrein aan de Sportweg. Aan de hand hiervan heeft het college een voorkeur uitgesproken. De gemeenteraad heeft op 30 juni 2011 ingestemd met de voorkeursvariant van het college. Deze fungeert als kader voor het definitieve stedenbouwkundige plan en het bestemmingsplan Sportweg. De gronduitgifte en het bouwrijp maken zijn gepland voor medio 2012.

Complex Doornsteeg

Het gebied Doornsteeg is in de Structuurvisie aangewezen als woongebied. De gemeenteraad heeft op 30 juni 2011 voorkeursrecht gevestigd op een aantal percelen grond in plangebied Doornsteeg. De planvorming om deze locatie als woningbouwlocatie te ontwikkelen, wordt opgestart. Het is de bedoeling het complex Doornsteeg in 2012 in ontwikkeling te nemen.

Particuliere woningbouwplannen

De start van de realisatie van de inbreidingsplannen Hogenhof en Colenbranderstraat is voorzien in 2012.

6. Voortzetting van de actualisatie van bestemmingsplannen

De gemeente actualiseert jaarlijks diverse bestemmingsplannen. We voegen waar mogelijk bestemmingsplannen samen, waardoor het totaal aantal bestemmingsplannen vermindert. Tevens standaardiseren en digitaliseren we de plannen.

In 2012 worden voor de kern Nijkerk diverse bestemmingsplannen voor de woongebieden en de bedrijfsterreinen afgerond. Met het bestemmingsplan voor de binnenstad is inmiddels begonnen. Voor Hoevelaken zijn de plannen voor het noordelijk gedeelte van de kern en voor het bedrijfsterrein in een vergevorderd stadium. Aansluitend op de milieu effect rapportageprocedure wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld voor Nieuw Hulckesteijn. Voor meer info verwijzen we naar programma 4 (pagina 43), omdat er eveneens sprake is van samenhang met bedrijvigheid en recreatie & toerisme.

Naast het herzien van bestaande plannen worden nieuwe plannen voorbereid en in procedure gebracht. Dit gebeurt zowel voor het planologisch mogelijk maken van concrete verzoeken van burgers en bedrijven, als voor het bieden van een planologische regeling voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. Grotere nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien in De Flier, Nijkerkerveen, Doornsteeg,

Torenstraat/Vrijheidslaan en Havenkom. Verder worden bestaande locaties opnieuw ingericht, zowel voor woningbouw en bedrijvigheid, als voor voorzieningen.

Voor een aantal regelmatig voorkomende planologische afwijkingen van bestemmingsplanvoorschriften zijn in 2011 beleidsregels vastgesteld, die vallen onder het regime van de Wabo en het Besluit Omgevingsrecht.

7. Inbreidings- en uitbreidingslocaties

Als gemeente willen we de regie houden op de ontwikkeling van inbreidings- en uitbreidingslocaties door 'derden'. Als het gaat om inbreidingslocaties, overwegen wij medewerking te geven, als de plannen vanuit stedenbouwkundig en/ of milieutechnisch oogpunt een breed gedragen oplossing bieden voor een ongewenste situatie en - mede in relatie tot andere projecten - financieel passend zijn. Daarnaast moet het verzoek passen binnen de kaders van de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken en het Kwalitatieve Woningbouw Programma 3 (KWP-3) van de provincie. Bovendien is het voor ons een voorwaarde dat de ontwikkelende partij haar eigen verantwoordelijkheid neemt voor goede, tijdige communicatie met omwonenden.

8. Vastleggen en uitvoeren urgentieregeling woonruimteverdeling

Oktober 2009 hebben wij met de corporaties de Intentieovereenkomst Woonruimteverdeling getekend. In deze overeenkomst worden de contouren van een nieuw woonruimteverdelingsysteem geschetst. Op dit moment zijn wij met de corporaties in overleg om de Intentieovereenkomst uit te werken in een Samenwerkingsovereenkomst Woonruimteverdeling. In de samenwerkingsovereenkomst worden afspraken gemaakt over de kostenverdeling van de uitvoering van het nieuwe woonruimteverdelingsysteem. Op dit moment voert de WSN de woonruimteverdeling, inclusief de urgentieregeling uit.

Willen wij als gemeente een actieve rol blijven spelen in de woonruimteverdeling, om zo de inwoners van de gemeente Nijkerk maximaal te faciliteren, dan moeten wij de urgentieregeling inde Huisvestingsverordening vastleggen en uitvoeren.

Het is straks niet meer mogelijk, om aanvullend op de Huisvestingsverordening, met de corporaties (of andere realisatoren) aparte afspraken te maken over de woonruimteverdeling. Naast personele lasten voor de uitvoering van de urgentieregeling en advieskosten, is er afstemming met de corporaties nodig en moeten wij hier voorlichting over geven. Het betreft een ontwikkeling als gevolg van de invoering van de nieuwe Huisvestingwet.

9. Woonservicezones

De ontwikkeling van de woonservicezones is erop gericht te bevorderen dat alle inwoners, maar in het bijzonder kwetsbare groepen, zo lang en goed mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren door optimale combinatie van wonen, welzijn en zorg. Op basis van een analyse van het huidige (voorzieningen)aanbod en de behoefte van inwoners zijn in het Uitvoeringsprogramma Woonservicezones een aantal ontwikkelingen benoemd, waar de komende jaren aan gewerkt wordt: aanvullend behoeftenonderzoek, verbeteren informatievoorziening, doorzonscan Paasbos, onderzoek optimalisering Wulfshoeve, herontwikkeling Kruiswerkgebouw, wijkbeheersplannen, herstructurering huize St. Jozef, uitbreiding voorzieningenniveau Nijkerkerveen en het project Telstar (uitbreiding Stoutenborgh).

10. Nieuwe welstandsnota

In 2012 wordt de welstandsnota geactualiseerd. De nieuwe welstandsnota krijgt een koppeling met het reclamebeleid, de beleidsregels planologische afwijkingsmogelijkheden, de beeldkwaliteitplannen én de monumentenzorg. In het kader van de actualisering van de nota wordt onderzocht, in hoeverre er mogelijkheden moeten worden geschapen voor (gedeeltelijk) welstandsvrij bouwen. Tevens wordt in het kader van de nieuwe welstandsnota onderzocht hoe op een vernieuwende wijze een integrale beoordeling kan plaatsvinden.

11. Inrichting woon- en leefomgeving/onderhouden openbare ruimte

Het aanbieden en verzorgen van een goede woon- en leefomgeving blijft uitgangspunt bij het beheer van de openbare ruimte. Daarbij is gekozen voor de systematiek van het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). Dit houdt in dat de kwaliteit van het dagelijks beheer van alle aspecten van de openbare ruimte (wegen, groen, water, bebording, verlichting e.d.) wordt vastgelegd in referentiebeelden. Deze beelden worden beoordeeld op de kwaliteitskenmerken 'schoon', 'heel' en 'veilig' (verzorgend en technisch onderhoud) en worden vastgelegd in een kwaliteitscatalogus. Per kwaliteitskenmerk wordt onderscheid gemaakt in kwaliteitsniveaus. Deze lopen van 'zeer hoog', 'hoog', 'basis' en 'laag' naar 'zeer laag'. Voor ieder gebied is een keuze gemaakt van het kwaliteitsniveau. Deze zijn:

Gebied	Kwaliteitsniveau	
- hoofdstructuur	6	basis
- centra	7	basis/hoog
- bijz. locaties	8	hoog
- woongebieden	6	basis
- bedrijvenparken	6	basis
- industrieterreinen	6	basis
- parken	8	hoog
- waterlopen	6	basis
- begraafplaatsen	9	hoog/zeer hoog

Periodiek wordt er geschouwd of deze resultaten ook worden behaald.

12. Integrale renovaties

In 2012 wordt de wijk Bruins Slot integraal gerenoveerd. Daarnaast starten de voorbereidingen voor de integrale renovatie van de wijk Oranjebuurt. Integraal betekent hier: renovatie van alle ondergrondse en bovengrondse voorzieningen, zoals riolering, verharding, groen en speelvoorzieningen. We vinden het belangrijk dat inwoners zich kunnen vinden in de verbeteringen van hun leefomgeving. De bewoners en overige belanghebbenden uit de wijk worden daarom via burgerparticipatie actief bij het ontwerpproces betrokken.

13. Planologische medewerking Kinderboerderij

Bij de begrotingsbehandeling op 1 en 2 november 2010 is een motie aangenomen, waarin het college onder andere wordt opgeroepen in 2011 met een raadsvoorstel te komen om de eenmalige kosten die verbonden zijn aan de planologische medewerking aan de realisatie van de kinderboerderij, voor rekening van de gemeente te laten komen.

3.4 Wat mag het kosten?

In tabel 3.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Wonen verbonden zijn. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 3.3 Lasten en baten Wonen (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2012	2013	2014	2015
<i>Prioriteiten</i>				
Planologische kosten kinderboerderij	15			
Woonruimteverdeling urgentieregeling	63	63	63	63
Woonservicezones	40	40	40	40
Totaal prioriteiten	118	103	103	103
Woningbouwkavels	8.866	5.980	5.954	4.097
Overige activiteiten	14.875	14.758	14.515	14.537
Totaal lasten programma	23.860	20.841	20.573	18.737
BATEN				
<i>Prioriteiten</i>				
--				
Totaal prioriteiten				
Woningbouwkavels	10.840	6.798	6.649	4.458
Overige activiteiten	7.657	7.692	7.777	7.797
Totaal baten programma	18.497	14.490	14.426	12.255
Saldo programma (= lasten -/- baten)	5.363	6.352	6.146	6.483

3.5 Verschillenanalyse

Voor de verschillenanalyse in 2012 ten opzichte van de Kadernota 2012 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Hieronder volgt, voor zover van toepassing, een opsomming van de afwijkingen op 'overige activiteiten' van de jaarschijven 2013 - 2015 ten opzichte van 2012.

- Uitvoering ombuigingen IBOR en verkoop snippergroen (conform planning)
- Volumegroei diverse beheerplannen

3.6 Uitvoeringsinformatie

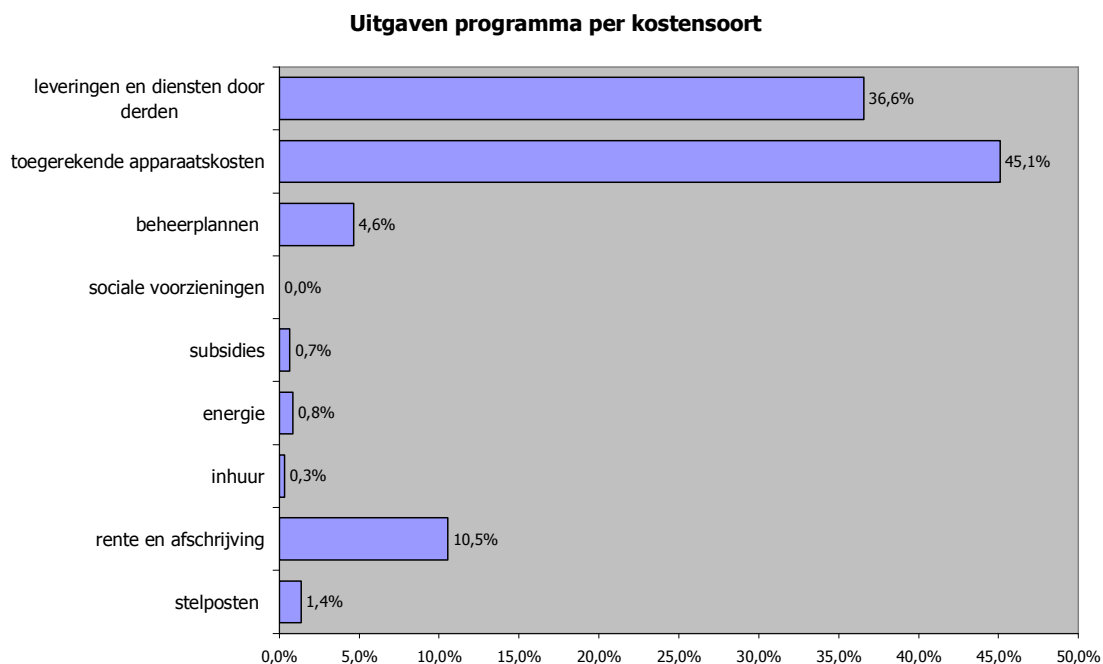
Bij het programma Wonen horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10.

221	Waterlossingen	€	178.000	90%
240	Integraal beheer openbare ruimte	€	5.485.000	80%
560	Groen	€	549.000	90%
563	Speelvoorzieningen	€	143.000	90%
720	Afval	€	3.176.000	0%
721	Riolering	€	2.628.000	0%
811	Bestemmingsplannen	€	661.000	60%
820	Volkshuisvesting	€	322.000	80%
822	Bouwzaken	€	1.851.000	0%
830	Woningbouwkavels	€	8.866.000	0%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.
Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012-2015.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Dit programma gaat over een gezonde en duurzame lokale economie. Elementen hierin zijn de zorg voor voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen, een goed arbeidsmarktbeleid vooral voor jongeren en het versterken van toerisme en recreatie, evenals het bevorderen van het gebruik van duurzame energie en duurzaam ondernemen. Ook gaat dit programma over het stimuleren van de inwoners om te voorzien in een eigen inkomen in loondienst of als zelfstandig ondernemer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *een gezonde lokale economie;*
- *het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag;*
- *een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving;*
- *burgers die zich verantwoordelijk voelen voor hun bijdrage aan een leefbaar milieu.*

4.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 4.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nota Toerisme en recreatie	2004 – 2009	2004
Nota duurzame energie in de gemeente Nijkerk	2006 – 2020	2006
Notitie Arbeidsmarktbeleid	2009 – en verder	2009
Milieubeleidsplan	2009 – 2012	2009
Beleidsregels Geluid	Doorlopend	2011

4.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Een gezonde lokale economie

Bedrijvigheid/stimulering lokale economie

De gemeente wil de goede economische positie en de relatief gunstige arbeidsmarkt van Nijkerk behouden en versterken. Wij willen in Nijkerk nieuwe bedrijven aantrekken die een meerwaarde hebben voor de Nijkerkse economie. Wij zetten ons met name in voor het aantrekken van kennisintensievere bedrijven. Er zijn in Nijkerk te weinig werkgelegenheidsmogelijkheden voor MBO+ opgeleide inwoners en daar willen we verandering in aanbrengen. Nijkerk wil haar stedelijke identiteit benutten voor bovenlokale groei. Maar bovenal vinden we het belangrijk de plaatselijke bedrijven voor Nijkerk te behouden en hen goede mogelijkheden te bieden om zich verder te ontwikkelen. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen leggen wij meer nadruk op kwaliteit dan op kwantiteit. Het gaat ons er om, om onderscheidend te zijn. De combinatie van oudere en nieuwe bedrijvenlocaties zorgt voor verscheidenheid in werkmilieus.

Daarnaast streeft Nijkerk naar een balans tussen landbouw en landschap in nauwe samenwerking met de betrokken agrarische gemeenschap. Het is ons doel om aan de landbouw de benodigde ontwikkelruimte te bieden, binnen de randvoorwaarden van landschap en milieu.

Voor de detailhandel zet de gemeente in op sterke detailhandelsconcentraties met passende identiteit in de kernen. Hierbij krijgt de Nijkerkse binnenstad prioriteit.

➤ **Het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag**

Arbeidsmarktbeleid/Werk en bijstand

Het jaar 2012 zal in het teken staan van de implementatie van de nieuwe Wet Werken naar vermogen (WWNV).

De WWNV voegt een extra gemeentelijke doelgroep (de Wajong'ers) toe en geeft de gemeente de beschikking over het instrument 'loondispensatie'. Per 1 januari 2013 zal de WWNV in werking treden. Het wordt een brede voorziening, met zoveel mogelijk gelijke rechten, plichten en arbeidskansen, voor mensen die nu nog gebruik maken van de WWB, de WIJ, de Wet Wajong en de Wsw.

Door al deze regelingen zoveel mogelijk gelijk te trekken, wil het Rijk bereiken dat mensen beter terecht kunnen op de arbeidsmarkt. En dat ook mensen met een arbeidsbeperking aan de slag gaan en dat beschut werken alleen nog maar toegankelijk is voor hen die het echt nodig hebben.

Met deze nieuwe wet zal een groter aantal mensen een beroep doen op een uitkering van de gemeente. Ter ondersteuning krijgen gemeenten het instrument loondispensatie tot hun beschikking. Dit kan worden ingezet voor mensen met een verstandelijke, lichamelijke of psychische beperking die niet in staat zijn om zelfstandig 100% van het wettelijk minimum loon te verdienen. Voor dit instrument gaat een toegangstoets gelden, die door het UWV wordt uitgevoerd.

De WWNV betekent voor gemeenten een andere manier van werken. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:

- Eigen kracht van burgers en hun omgeving centraal stellen.
- De vraag van de werkgevers moet centraal komen te staan.
- Er kan slechts een selectieve inzet van middelen plaatsvinden: ondersteuning is aanvullend op wat mensen zelf kunnen doen.
- Het verbinden van verschillende domeinen: arbeidsmarkt, sociale diensten, Sw-bedrijven, dagbesteding, activering.

➤ **Een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving**

Natuur en Landschap

Nijkerk is aantrekkelijk door de diversiteit van landschappen. We willen de bijzondere landschappen in de gemeente beschermen en de waardevolle landschappelijke gebieden tussen de drie kernen in de gemeente behouden. De rol van de landbouw als drager van het landschap staat onder druk door vermindering van het aantal bedrijven. Daarom zoeken we nieuwe dragers die in de toekomst deze rol kunnen vervullen en zetten wij ons actief in tegen ontwikkelingen die waardevol landschap aantasten. Nieuwe kansen creëren voor landschapsontwikkeling en het landschap meer integreren in het stedelijk gebied, zijn kernambities uit de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030.

Toerisme & recreatie

Vanwege het economisch belang en ter versterking van het imago van Nijkerk willen we de toeristische en recreatieve potenties van onze gemeente beter benutten. Nijkerk wil bezoekers al aan de poorten van de gemeente verwelkomen, door de entrees te versterken als dragers van de identiteit van de gemeente. We richten ons verder met name op de binnenstad, waterrecreatie en op het recreatief medegebruik van het landelijk gebied. Een goed recreatief en toeristisch voorzieningenniveau vergroot de aantrekkelijkheid van de leefomgeving ook voor de eigen inwoners.

➤ **Burgers die zich verantwoordelijk voelen voor hun bijdrage aan een leefbaar milieu**

Duurzaamheid

Wij willen voldoen aan de doelen zoals die zijn opgenomen in het Klimaatakkoord tussen Rijk en VNG (2007). Afgesproken is om per jaar 2% energiebesparing tot 2020 te bewerkstelligen en in 2020 20% duurzame energie op te wekken.

Milieubeleid

De gemeente concentreert zich bij het milieubeleid op een aantal hoofdthema's. Het gaat daarbij om Nijkerk als klimaatbestendige, leefbare, duurzame en verantwoorde gemeente.

In 2012 vindt de bestuurlijke besluitvorming plaats over welke biomassa-initiatieven binnen de gemeente levensvatbaar zijn, wat de capaciteit zal zijn en wie bij een eventuele uitwerking betrokken is. Andere grootschalige duurzame energie projecten zijn de inzet van GFT-afval vanuit de regio en de inzet van gemeentelijk hout- en snoeiafval voor regionale energieopwekking. Het afval is ook in te zetten bij lokale biomassa initiatieven in of door de gemeente.

De gemeente is op weg naar 100% duurzaam inkopen in 2015. Dit wordt mede gehaald doordat het gemeentelijk wagenpark in 2012 voor een aanzienlijk deel op aardgas zal rijden en doordat vanaf begin van het jaar 2012 de klimaatneutrale wijkpost De Flier wordt betrokken. Daarnaast blijft de gemeente 100% groene stroom inkopen en blijft de gemeente inzetten op energiezuinige LED-verlichting.

In 2012 wordt een begin gemaakt met de uitwerking van de prestatieafspraken met de verschillende woningcorporaties en verenigingen door energiebesparende maatregelen te treffen in de bestaande bouw.

In 2011 zijn beleidsregels voor hogere grenswaarden en voor industrielawaai vastgesteld. Hiermee beperken we de toename van het aantal geluidsgehinderden.

4.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 4.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een gezonde lokale economie</i>	- de werkgelegenheidsgroei van gevestigde bedrijven blijft gehandhaafd. - de keuzemogelijkheid voor bedrijven om zich te vestigen is vergroot en de diversiteit en kwaliteit van de vestigingslocaties is toegenomen. - leegstand in de binnenstad van Nijkerk is verminderd en de kwaliteit van het winkelapparaat is toegenomen.	- Uitgeven voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen.¹⁾ - Onderzoek vestiging agrarische bedrijven.²⁾ - Afronden van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan voor het bedrijventerrein De Flier. - Start Revitalisering Arkervaat-Oost.³⁾ - Uitwerken en uitvoeren Bedrijventerreinenbeleid.⁴⁾ - Ruimte creëren voor Bedrijven Investerings Zones (BIZ).⁵⁾ - Versterken binnenstad Nijkerk.⁶⁾ - Realiseren Oosterpoort.⁷⁾ - Opstellen masterplan Torenstraat/Vrijheidslaan.⁸⁾ - Uitwerken detailhandelsbeleid.⁹⁾

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag</i>	- het verschil tussen het niveau van werkgelegenheid en het opleidingsniveau is verkleind, doordat het aantal banen op MBO+ / HBO-niveau is toegenomen. - het WWB cliëntenbestand niet stijgt t.o.v. 2011. - het lage relatieve werkloosheidspercentage t.o.v. omringende gemeenten wordt vastgehouden.	- Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid.¹⁰⁾ - Onderzoek kleinschalige containerterminal.¹¹⁾ - Continueren van de poortwachterfunctie voor de bijstand(handhaving), het re-integreren van uitkeringsgerechtigden en het ontwikkelen van re-integratieprojecten. - Implementatie wet Werken naar vermogen (Wnv).¹²⁾
<i>Een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving</i>	- binnen de gemeente in 2020 20% duurzame energie wordt opgewekt.	- Stimuleren duurzame energie uit biomassa.¹³⁾ - Aanleggen oplaadpunten voor elektrische auto's.¹⁴⁾ - Verduurzamen wagenpark.¹⁵⁾
<i>Burgers die zich verantwoordelijk voelen voor zijn/haar bijdrage aan een leefbaar milieu</i>	- de historische landschappen en landschapsstructuren met bijbehorende milieukwaliteitseisen worden versterkt en deze tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving.	- Ontwikkelen van een ecologische verbingszone in het deelgebied Veldbeek-Appel-Erica.¹⁶⁾ - In stand houden van de waardevolle landschappen tussen de kernen Nijkerk-Nijkerkerveen en Nijkerkerveen-Hoevelaken.¹⁷⁾ - Verbeteren van de structuur van de landbouw met vrijwillige kavelruil en begeleiding van de agrarische ondernemers bij het maken van keuzes over de toekomst van hun bedrijf. - Nemen van waterhuishoudkundige maatregelen om verdroging te voorkomen, om stroomgebieden te herstellen en om de belasting van nutriënten op het oppervlaktewater te verminderen. - Uitvoeren nota recreatie en toerisme.¹⁸⁾ - Onderzoek activiteiten Havenkom/aanleg camperparkeerplaatsen.¹⁹⁾

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Uitgeven hoogwaardige bedrijventerreinen

Arkerpoort

Begin 2012 starten we met de uitgifte van het bedrijfsterrein gelegen in het gebied tussen de A28 en de tweede aansluiting op de A28 (Arkerpoort). De uitgifte loopt door in 2013. Om het terrein een hoogwaardige uitstraling te geven, maken we een beeldkwaliteitplan. Het terrein is geschikt voor de ruimtebehoefte van de plaatselijke ondernemers en voor het huisvesten van bedrijven van buiten Nijkerk.

De Flier

Het streven is om ruimtelijk een hoogwaardig en duurzaam bedrijventerrein te ontwikkelen voor Nijkerk, met een bruto oppervlak van circa 40 hectare (netto circa 27 hectare uitgeefbaar). De Flier moet mede bijdragen aan een hoogwaardige entreefunctie voor Nijkerk vanaf de A28. In de tweede helft van 2011 worden het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan in procedure gebracht en begin 2012 ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Afhankelijk van het verloop van de ruimtelijke procedure wordt medio 2012/2013 gestart met de uitgifte van de bouwterreinen.

2. Onderzoek vestiging agrarische bedrijven

We gaan onderzoeken of realisatie van een agrarisch bedrijventerrein haalbaar is. Bedrijven die zich richten op agrarische (neven)activiteiten passen namelijk vaak niet op een regulier bedrijventerrein en hebben ook specifieke wensen/eisen.

3. Start revitalisering Arkervaart Oost

In 2012 starten we met de uitvoering van de revitalisering Arkervaart Oost conform het uitvoeringsplan dat naar verwachting in het najaar van 2011 is vastgesteld. De doelstelling van het project is het realiseren van een duurzame revitalisering, om de kwaliteit van dit terrein als vestigingsplaats voor bedrijven te verbeteren. Het resultaat is een bedrijventerrein Arkervaart Oost, dat bereikbaar en veilig is, representatief en functioneel is en duurzaam op orde blijft.

4. Uitwerken en uitvoeren bedrijventerreinbeleid

In 2012 zal het bedrijventerreinbeleid worden uitgewerkt en uitgevoerd op basis van de diverse bouwstenen die dan beschikbaar zijn. Dit zijn onder andere: analyse vestigings- en ondernemingsklimaat, promotie- en acquisitiebeleid, Uitvoeringsplan Arkervaart-Oost, Regionaal Programma Bedrijventerreinen. Het bedrijventerreinbeleid kan de overkoepelende 'paraplu' vormen, die laat zien hoe de diverse onderdelen met elkaar samenhangen en ook hoe hiermee uitvoering wordt gegeven aan de Structuurvisie van Nijkerk. Ook de uitvoering van een quick-scan naar de kwaliteit van bedrijventerrein Hogenbrink kan daar deel van uitmaken.

5. Bedrijven Investerings Zone

In het kader van de Experimenten BIZ-zones kunnen ondernemers een plan indienen om de kwaliteit van een aan te wijzen gebied omhoog te brengen. De gemeente faciliteert de ondernemers, door het invoeren van een belastingmaatregel voor het verkrijgen van financiële middelen. In navolging van de Binnenstadvisie zoeken we actief de samenwerking met ondernemers uit het centrum van Nijkerk. Alleen een combinatie van maatregelen en investeringen zal de vitaliteit van de Binnenstad versterken.

6. Versterken binnenstad Nijkerk

In aansluiting op de structuurvisie Binnenstad ronden wij in 2012 een bestemmingsplan en beeldkwaliteitplan voor de binnenstad af. Samen met de structuurvisie en het bestemmingsplan binnenstad is het beeldkwaliteitplan het toetsingskader voor de (bouw-) activiteiten in de binnenstad.

Daarnaast wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de binnenstad, samen met ondernemers, bewoners, vastgoedeigenaren en maatschappelijke organisaties. Het is de bedoeling om een samenwerkingsconvenant te sluiten.

7. De Oosterpoort

Afhankelijk van het planologisch traject, vangen in 2012 de bouwwerkzaamheden aan. Er wordt in twee fasen gebouwd.

Fase 1 betreft de parkeergarage, de nieuwbouw van woningen & winkels en de restauratie van panden met inbegrip van de voormalige marechausseekazerne en de Eierhal.

Fase 2 betreft de nieuwbouw aan de Molenweg en op het Smidshof. Er wordt ± 5.700 m² bvo voor commerciële voorzieningen gerealiseerd.

Het woningbouwprogramma omvat 94 woningen, onder te verdelen in 20 huurwoningen en 74 koopwoningen.

8. Opstellen Masterplan Torenstraat/Vrijheidslaan

In 2012 wordt een Masterplan Torenstraat/Vrijheidslaan opgesteld. Het masterplan legt de ruimtelijke uitgangspunten vast voor de ontwikkeling van beide wegen en zal bestaan uit:

- een kaartbeeld van de Torenstraat en Vrijheidslaan, waarin de ruimtelijke ambitie wordt gepresenteerd;
- een aantal dwarsprofielen voor beide wegen;
- de beeldkwaliteitseisen voor de wegen en aangrenzende bebouwing.

Het masterplan wordt enerzijds gebruikt om toekomstige ontwikkelingen te stimuleren en anderzijds als toetsingskader om particuliere initiatieven te faciliteren. Het plan dient daarnaast als basis voor het toekomstige bestemmingsplan.

9. Uitwerken detailhandelsbeleid

Als bouwsteen voor de Structuurvisie is een detailhandelsvisie opgesteld. Deze visie wordt uitgewerkt en uitgevoerd om een kwaliteitsimpuls aan het centrum van Nijkerk te geven en om duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheden voor grootschalige en perifere detailhandel.

10. Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid

De gemeente wil kennisintensieve bedrijven aantrekken, die werkgelegenheid bieden aan hoogopgeleide inwoners. Meer diversiteit aan bedrijven betekent voor de inwoners van onze gemeente dat zij meer kansen hebben om in de eigen woonplaats passend werk te vinden.

In 2012 wordt uitvoering gegeven aan het promotie- en acquisitieplan dat in het najaar van 2011 wordt vastgesteld. Het plan bevat activiteiten waarmee de gewenste bedrijven zo efficiënt en effectief mogelijk kunnen worden benaderd. Ook denken we mee aan het vormgeven van een acquisitieteam Foodvalley. Nijkerk zal zich moeten onderscheiden van de concurrerende gemeenten en zich actief moeten profileren als vestigingslocatie voor bedrijven die een meerwaarde hebben voor de Nijkerkse economie.

11. Onderzoek kleinschalige containerterminal

In 2012 doen we een onderzoek naar een mogelijke ontwikkeling van een kleinschalige containerterminal. Een containerterminal bevordert de werkgelegenheid en stimuleert het transport over water. De bereikbaarheid van Nijkerk wordt daarmee groter.

12. Implementatie wet Werken naar vermogen (Wnv)

Per 1 januari 2013 wordt de wet Werken naar vermogen ingevoerd, een regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Hierbij gaat meer samenhang plaatsvinden tussen de WWB, WIJ, Wajong en WSW.

Ter voorbereiding daarop wordt in 2012 een plan van aanpak geschreven, met daarin aandacht voor de doelgroepen, in te zetten instrumenten, overige ondersteuningsmogelijkheden en eventuele regionale

samenwerking. Tevens worden de consequenties voor de bedrijfsvoering uitgewerkt, zodat de organisatie tijdig gereed is voor de uitvoering van de nieuwe wet.

13. Stimuleren gebruik duurzame energie uit biomassa

Wij vinden het belangrijk om het gebruik van duurzame energie te bevorderen. Op dit moment werken we op dat gebied vooral regionaal samen in de regio De Vallei. We zetten in op één bio-energiecentrale in Nijkerk. In 2011 zijn hiervoor twee scenario's uitgewerkt. Een scenario voor een centrale bij De Flier en een scenario voor een ringleiding vanuit het buitengebied naar Arla Foods. De besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. Het doel van de maatregelen voor duurzame energie is om de uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂ terug te dringen. We willen dat in 2020 minimaal 20% van de energie die wij binnen de gemeente Nijkerk gebruiken, duurzaam is opgewekt.

14. Oplaadpunten (4x) elektrische auto's station Nijkerk en Hoevelaken

Wij willen het gebruik van elektrische auto's stimuleren voor een schoner milieu. Dat doen we ondermeer door het aanleggen van oplaadpunten voor elektrische auto's. Nadat in het najaar van 2011 de eerste laadpaal bij het gemeentehuis in gebruik is genomen, zullen in 2012 laadpalen worden gerealiseerd bij station Nijkerk en het nieuw te bouwen station Hoevelaken. Een vierde laadpaal zal in samenspraak met lokale ondernemers worden geplaatst. Het oplaadpunten bij station Hoevelaken wordt gefinancierd uit het beschikbaar gestelde krediet. De overige drie laadpalen worden geplaatst door Stichting E-laad; een initiatief van de samenwerkende netbeheerders in Nederland.

De netbeheerders zijn verantwoordelijk voor het beheer van het elektriciteits- en gasnetwerk in Nederland en transport van energie via de energienetwerken. Om goed te bepalen hoe het elektriciteitsnet moet inrichten voor grootschalig elektrisch vervoer, is het belangrijk voor netbeheerders om inzicht te krijgen wat elektrisch rijden voor het Nederlands elektriciteitsnetwerk gaat betekenen. Met het plaatsen van laadpalen wordt het oplaadgedrag van e-rijders in kaart gebracht.

15. Verduurzamen wagenpark

In de periode 2011 - 2014 wordt het wagenpark van Infra & Wijkbeheer voor 80% vervangen door een duurzaam gemeentelijk wagenpark. Tevens is er rekening mee gehouden dat de gladheidbestrijding over gaat van curatief (droog strooien) naar preventief (nat strooien), dat minder belastend is voor het milieu. Vanaf de winterperiode 2011 - 2012 gaan we over tot preventief strooien van de gemeentelijke wegen.

16. Ecologische verbindingszone Veldbeek-Appel-Erica

In het deelgebied Veldbeek-Appel-Erica moet een ecologische verbinding komen tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe. In samenhang hiermee wordt het watersysteem verbeterd en komt er veel aandacht voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap. Daarnaast speelt ook de agrarische bedrijvigheid een belangrijke rol, zowel als onderdeel van de landgoederen als in het overige gebied. Ook is voor de landbouw een belangrijke rol weggelegd als economische drager van het gebied en als beheerder van het cultuurlandschap. Kortom: het is de uitdaging de ecologische verbinding dusdanig te realiseren, dat er ook voldoende ruimte blijft voor landbouw. Andere doelen van de verbindingszone zijn het bestrijden van verdroging en het verbeteren van de milieukwaliteit.

17. Waardevolle landschappen

We willen de waardevolle landschappen tussen de kernen in stand houden. Het is onze inzet om in 2012 een uitvoeringsprogramma vast te stellen voor de "Groene buffer" tussen Amersfoort en Nijkerk/Hoevelaken; daarnaast wordt de uitvoering van het landschapsontwikkelingsplan voortgezet.

18. Recreatie en toerisme

In 2011 is er gestart met het herijken van de nota Recreatie en Toerisme, met een belangrijke rol voor burgerparticipatie. In mei heeft de raad ingestemd met de startnotitie en we stellen in de loop van 2011 een lichte beleidsnotitie op, waarin ook de bevindingen van de laatste nota Recreatie en Toerisme, de evaluatie en het coalitieakkoord worden opgenomen. We willen de toeristische en recreatieve uitstraling van onze gemeente in zowel het buitengebied als in het stedelijke gebied in beeld brengen en promoten. Eind 2011, begin 2012 wordt er daarom in samenwerking met de gemeente een platform opgestart. Hierbij is ook een rol voor burgers weggelegd, om aan te geven wat hun ideeën en ambities ten aanzien van hun eigen gemeente zijn. Een en ander komt vervolgens samen in het uitvoeringsplan. In 2012 wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor activiteiten in de Havenkom en leggen we de camperparkeerplaatsen aan.

Nieuw-Hulckesteijn

Een belangrijk toeristisch project voor de gemeente is recreatiegebied Nieuw-Hulckesteijn. De exploitant van het recreatiegebied heeft plannen om het gebied te herontwikkelen. De Milieueffectrapportage is gereed. Afhankelijk van de vorderingen in de planvorming in het overleg tussen RGV en Zuidwal en de onderhandelingen over de grondoverdracht tussen private partijen, RGV en gemeente wordt in 2012 het bestemmingsplan opgesteld.

19. Onderzoek activiteiten Havenkom/aanleg camperparkeerplaatsen

We doen onderzoek welke watergerelateerde recreatieve activiteiten goed passen binnen de Havenkom. Samen met de brancheorganisatie onderzoeken we geschikte plekken voor camperparkeerplaatsen.

4.4 Wat mag het kosten?

In tabel 4.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en Milieu verbonden zijn. Prioriteiten is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 4.3 Lasten en baten Economie en Milieu (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2012	2013	2014	2015
<i>Prioriteiten</i>				
Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid	50			
Onderzoek kleinschalige containerterminal	35			
Onderzoek vestiging agrarische bedrijven	18			
Onderzoek activiteiten Havenkom/aanleg camperparkeerplaatsen	30			
Totaal prioriteiten	133	0	0	0
Bedrijfskavels	1.970	2.653	1.377	1.617
Overige activiteiten	12.387	12.213	12.212	12.203
Totaal lasten programma	14.490	14.866	13.589	13.820
BATEN				
<i>Prioriteiten</i>				
--				
Totaal prioriteiten				
Bedrijfskavels	2.131	2.653	1.377	1.617
Overige activiteiten	7.441	7.441	7.466	7.441
Totaal baten programma	9.572	10.094	8.843	9.058
Saldo programma (= lasten -/- baten)	4.918	4.772	4.746	4.762

4.5 Verschillenanalyse

Voor de verschillenanalyse in 2012 ten opzichte van de Kadernota 2012 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Hieronder volgt, voor zover van toepassing, een opsomming van de afwijkingen op 'overige activiteiten' van de jaarschijven 2013 - 2015 ten opzichte van 2012.

- Vervallen deelname werkplein Amersfoort

4.6 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Economie en Milieu horen de volgende producten.

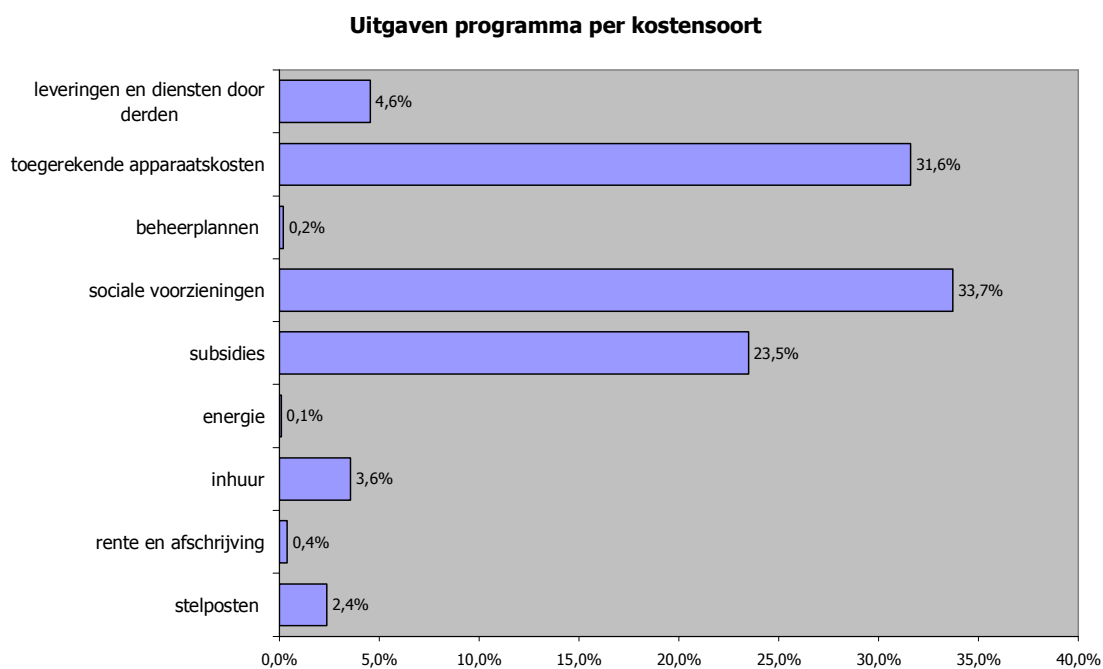
Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen.

Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10.

310	Markten	€	50.000	0%
320	Bedrijvigheid	€	386.000	70%
550	Natuur en Landschap	€	200.000	80%
561	Recreatieve voorzieningen	€	151.000	70%
562	Toerisme	€	262.000	80%
610	Bijstandsverlening	€	5.633.000	10%
611	Werkloosheid- en werkgelegenheidsprojecten	€	3.822.000	0%
612	Inkomensvoorzieningen	€	254.000	0%
650	Kinderopvang	€	118.000	90%
723	Milieubeheer	€	1.587.000	60%
821	Eigendommen	€	55.000	80%
831	Bedrijfskavels	€	1.970.000	0%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.
Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012-2015.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Dit programma gaat over het bereikbaar zijn en blijven van de gemeente Nijkerk. De gemeente Nijkerk moet goed bereikbaar zijn over de weg, het spoor en het water. Ook de bereikbaarheid tussen de dorpen en de stad is van belang. De gemeente stimuleert het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water.*

5.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 5.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Convenant Vathorst	Doorlopend	2001
Pakketstudie Driehoek (Amersfoort-Utrecht-Hilversum)	2009 – 2020	2009
Pakketstudie Ring Utrecht	2009 – 2020	2009
Nota Parkeernormen	2010 – 2014	2010
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2011 – 2015	2011

5.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water

Een goede bereikbaarheid maakt Nijkerk aantrekkelijk als woonlocatie en als vestigingsplaats voor bedrijven. Verkeers- en vervoersbeleid staat dan ook niet op zich. Het biedt zowel kansen als kaders voor de ontwikkeling van Nijkerk op gebied van wonen, economie, natuur en landschap. Bij investeringen in de ruimtelijke ontwikkeling van Nijkerk, met name in de Sleutelgebieden, wordt steeds de balans gezocht tussen enerzijds het verbeteren van de bereikbaarheid en anderzijds de effecten daarvan op de leefbaarheid van de (binnen)stad en de kernen.

De gemeente wil dat Nijkerk goed bereikbaar is en blijft over de weg, het spoor en het water. Wij zetten ons in voor verbetering van het bestaande hoofdwegennet en het handhaven - of verplaatsen - van de toe- en afritten bij de A1. We blijven ons ook inzetten voor realisatie van het station Corlaer. We werken aan verbetering van de bereikbaarheid van de kernen en bevordering van de verkeersveiligheid. We richten ons op verbetering van de bereikbaarheid en op beperking van de verkeersoverlast in de binnenstad. We zorgen voor voldoende parkeergelegenheid in het centrum. Tot slot willen we het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer stimuleren.

Voor het verkeer en de wegenstructuur kiezen wij de volgende uitgangspunten:

- optimale verbinding met de verkeersstructuur van omliggende regio's;
- een goede bereikbaarheid van de binnenstad;
- beperking van de verkeersoverlast in de binnenstad;
- een goede doorstroming op het lokale hoofdwegennet;
- een optimale bereikbaarheid tussen de kernen;
- geen overlast van sluipverkeer in met name het buitengebied.

Samen met de gemeenten Amersfoort en Leusden voeren wij een actieve lobby om de bereikbaarheid van Nijkerk te verbeteren. Dat doen we door op alle bestuurlijke en politieke niveaus aandacht te vragen voor de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken en het handhaven of verplaatsen van de toe- en afritten van de A1 bij Hoevelaken. Het gaat hierbij niet alleen om de verbetering van de doorstroming, maar ook om een mogelijke verbetering van het leefklimaat in de kernen Hoevelaken en Nijkerkerveen. Om de consequenties van de aanpak van knooppunt Hoevelaken goed in beeld te hebben, is Nijkerk aangesloten bij het Verkeersmodel Eemland, samen met de gemeenten Amersfoort, Leusden en Soest.

5.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 5.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water</i>	- de doorstroming op het lokale hoofdwegennet is verbeterd. - het sluipverkeer in met name het buitengebied is beperkt. - de kernen onderling goed met elkaar verbonden blijven. - de aanwezige en nog te ontwikkelen bedrijventerreinen zowel via weg als water goed ontsloten zijn. - de bereikbaarheid van de binnenstad is verbeterd en de verkeersoverlast is beperkt. - een samenhangend, aantrekkelijk en (sociaal) veilig fietsnetwerk binnen en tussen de kernen is gerealiseerd. - het gebruik van openbaar vervoer als onderdeel van ketenmobiliteit is geoptimaliseerd.	- Uitvoeren van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).¹⁾ - Handhaven huidige aansluitingen op het hoofdwegennet, met name rond Hoevelaken (lobby toe- en afritten en deelname Pakketstudie Driehoek).²⁾ - Starten met verruimen capaciteit Berencamperweg en Ambachtsstraat.³⁾ - Bevorderen collectief glasvezelnet voor bedrijven.⁴⁾ - Aanleg carpoolplaats.⁵⁾ - Realiseren spooronderdoorgang Amersfoortseweg.⁶⁾ - Opstellen verkeersvisie voor het centrum van Nijkerk.⁷⁾ - Stimuleren gebruik fiets.⁸⁾ - Realiseren van ongelijkvloerse fietskruisingen met de N301. - Stimuleren openbaar vervoer (mobiliteitsmanagement en behouden dienstregelingen) - Planologische ruimte reserveren voor mogelijke komst station Corlaer.⁹⁾ - Realiseren Station Hoevelaken.¹⁰⁾ - Basisregistratie Grootchalige Topografie.¹¹⁾

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Uitvoeren GVVP

Het uitvoeringsprogramma van het GVVP wordt naar verwachting eind 2011 vastgesteld. Hierin staan de concrete projecten voor de komende zeven jaar. Een aantal van deze projecten worden hieronder toelicht.

2. Handhaven huidige aansluitingen op hoofdwegennet

De komende jaren voeren wij een actieve lobby om de bereikbaarheid van Nijkerk via de A1 te verbeteren. Dat doen we door op alle bestuurlijke en politieke niveaus aandacht te vragen voor de reconstructie van knooppunt Hoevelaken en het handhaven of verplaatsen van de toe- en afritten van de A1 bij Hoevelaken. De reconstructie van knooppunt Hoevelaken verbetert de doorstroming. Bovendien verbetert het ook het leefklimaat in de kernen Hoevelaken en Nijkerkerveen.

Op dit vlak werken we samen met de gemeenten uit de regio Amersfoort en het Rijk.

Via overeenkomsten is afgesproken om zogenaamde pakketstudies uit te voeren die moeten leiden tot een pakket van maatregelen die de bereikbaarheid van Midden-Nederland verbeteren. Deze pakketstudies worden uitgevoerd onder de naam VERDER, een samenhangend geheel dat er op is gericht om de bereikbaarheid van Midden-Nederland in 2020 significant te verbeteren.

Er zijn twee pakketstudies, namelijk voor de Ring Utrecht (regio Utrecht) en voor de Driehoek (regio Amersfoort-Hilversum-Utrecht). De Gemeente Nijkerk valt binnen het gebied van de pakketstudie Driehoek.

3. Starten met verruimen capaciteit Berencamperweg en Ambachtsstraat

De Berencamperweg en de Ambachtsstraat zullen hun maximum capaciteit binnen nu en tien jaar bereiken. Er worden maatregelen getroffen op wegvak- en kruispunt niveau.

4. Bevorderen collectief glasvezelnet voor bedrijven

In 2012 stimuleren we de aanleg van een glasvezelnet, waarna we de ondernemingen informeren over de mogelijkheden om zich aan te sluiten bij het glasvezelnet. Bedrijven kunnen door middel van glasvezel efficiënter werken, wat de dienstverlening van deze ondernemingen verbetert.

5. Aanleg carpoolplaats

Binnen de ontwikkeling van De Flier onderzoeken bij of een carpoolplaats wenselijk is en waar deze dan zou moeten komen. Cijfers wijzen uit dat veel van de mensen die in de file staan bij Knooppunt Hoevelaken, mensen uit onze gemeente zijn. Carpools zou daarom mogelijk de filedruk op het knooppunt kunnen verminderen. Bovendien vermindert de uitstoot van CO₂ als er meer mensen gaan carpoolen. Een carpoolplaats kan een middel zijn om het carpoolen te stimuleren. In 2012 wordt gestart met de voorbereiding, waarna deze in 2013 zal worden gerealiseerd.

6. Realiseren spooronderdoorgang Amersfoortseweg

De aanleg van een spooronderdoorgang (spoortunnel) op de Amersfoortseweg, ter hoogte van de Ds. Kuiperstraat, draagt in belangrijke mate bij aan een duurzame ontsluiting van Nijkerk. In 2009 heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat een bijdrage voor de realisatie van deze spoortunnel toegezegd via de 2^e tranche spoorse doorsnijdingen. Daarnaast is vanuit de provincie Utrecht via Programmabureau Verder, een substantiële financiële bijdrage voor de realisatie van de spoortunnel toegezegd. Het krediet voor de realisatie is door deze toezeggingen gewaarborgd. De voorbereiding voor dit project is in 2011 begonnen. De realisatie start medio 2013. De planning is om de spoortunnel Amersfoortseweg in 2014 in gebruik te nemen.

7. Opstellen van een verkeersvisie voor het centrum van Nijkerk

Nijkerk wil een aantrekkelijk en goed bereikbaar centrum creëren. De verkeersvisie voor het centrum wordt nader uitgewerkt en er worden maatregelen getroffen om het doorgaand verkeer via de Torenstraat/Vrijheidslaan te ontmoedigen.

8. Stimuleren gebruik fiets

De gemeente stimuleert het gebruik van de fiets voor korte afstanden en recreatieve doeleinden. Dat doen we onder meer door de aanleg van nieuwe verbindingen en door verbetering en kortsluiting van bestaande verbindingen. In het uitvoeringsprogramma beschrijven we de diverse nieuwe verbindingen en de oplossingen voor de knelpunten.

9. Reserveren planologisch ruimte voor komst Station Corlaer

Wij reserveren gronden voor de mogelijke komst van een station, nabij de wijk Corlaer. Deze uitbreiding van het openbaar vervoer is wenselijk om de verkeersdruk te verminderen.

10. Realiseren Station Hoevelaken

De realisatie van een station in Hoevelaken draagt in belangrijke mate bij aan de verbetering van de bereikbaarheid van Hoevelaken via de Valleilijn (verbinding Barneveld-Amersfoort). Het bestemmingsplan voor de realisatie van het station is in 2010 vastgesteld door de gemeenteraad van Nijkerk. Ook de gemeenteraad van Amersfoort heeft in het 1^e kwartaal van 2011 een bestemmingsplan voor Station Hoevelaken vastgesteld, omdat het station op grondgebied van Amersfoort ligt. De Raad van State heeft de voorlopige voorziening die was aangevraagd en de schorsende werking hiervan opgeheven. De beide bestemmingsplannen zijn daardoor toetsingsgrond voor de omgevingsvergunningaanvragen. Deze zijn nu in voorbereiding en gaan daarna in uitvoering. De Raad van State moet zich nog wel uitspreken over de hoofdzaken. De voorbereidingen voor de bouwkundige en civieltechnische werkzaamheden zijn in 2011 afgerond. Naar verwachting wordt in 2012 gestart met de uitvoering van de werkzaamheden. Het toekomstige Station Hoevelaken is vanuit Hoevelaken goed bereikbaar door de aanleg van aanvullende fietsvoorzieningen. Er komt ook een busverbinding met het station.

11. Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)

De BGT is een nieuwe bouwsteen in het stelsel van basisregistraties, waarvan de gemeente de zogenaamde bronhouder is. Een informatiesysteem dat alle overheden verplicht gebruiken. Het uitgangspunt van het ministerie is dat de BGT in 2013 operationeel moet zijn. Gezien de ervaringen met de andere basisregistraties, gaan we uit van een operationeel zijn in 2015. Niet alleen de gegevens op het juiste kwaliteitsniveau brengen kost inspanning (en dus middelen), maar ook het beheren van de gegevens. Een totaalbedrag van € 315.000 is nodig (vanaf 2012 tot en met 2014 jaarlijks € 105.000).

5.4 Wat mag het kosten?

In tabel 5.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Bereikbaarheid verbonden zijn. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 5.3 Lasten en baten Bereikbaarheid (*bedragen x € 1.000*)

LASTEN	2012	2013	2014	2015
<i>Prioriteiten</i>				
Bevorderen collectief glasvezelnet voor bedrijven	25			
Aanleg carpoolplaats	32	230		
Lobby toe- en afritten A1	55			
Pakketstudie Driehoek	39	39	538	
Realisering Basisregistratie Grootchalige Topografie	105	105	105	
Totaal prioriteiten	256	374	643	0
Investerings maatschappelijk nut	0	0	0	0
Overige activiteiten	6.455	4.705	4.589	4.620
Totaal lasten programma	6.711	5.078	5.232	4.620
BATEN				
<i>Prioriteiten</i>				
--				
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Investerings maatschappelijk nut	0	0	0	0
Overige activiteiten	846	847	908	909
Totaal baten programma	846	847	908	909
Saldo programma (= lasten -/- baten)	5.865	4.231	4.325	3.711

5.5 Verschillenanalyse

Voor de verschillenanalyse in 2012 ten opzichte van de Kadernota 2012 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Hieronder volgt, voor zover van toepassing, een opsomming van de afwijkingen op 'overige activiteiten' van de jaarschijven 2013 - 2015 ten opzichte van 2012.

- Bijdrage ten behoeve van tunnel Amersfoortseweg eenmalig in 2012
- Uitvoering ombuigingen wegen en parkeren vanaf 2014 (conform planning)

5.6 Uitvoeringsinformatie

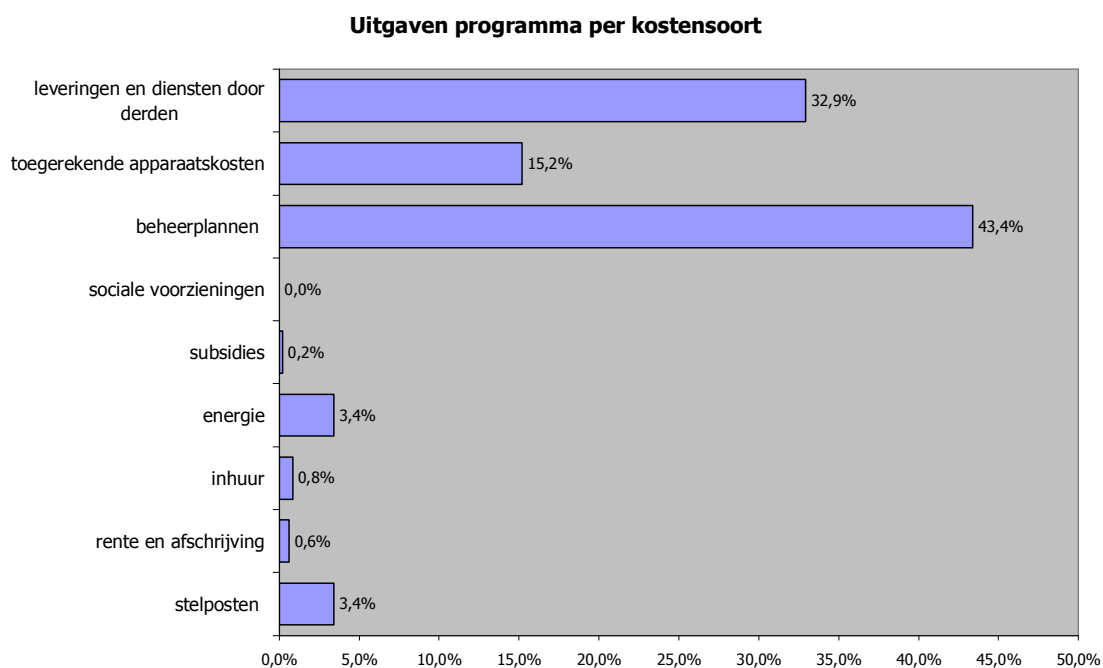
Bij het programma Bereikbaarheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10.

210	Wegen	€	4.936.000	90%
211	Openbare verlichting	€	553.000	100%
212	Verkeer en vervoer	€	247.000	80%
213	Parkeren	€	474.000	0%
220	Havens	€	502.000	90%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.
Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012-2015.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Programma 6

Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn

Dit programma gaat over de mogelijkheden van onderwijs, ontspanning en het bijbrengen van cultureel bewustzijn aan jongeren en volwassenen. Onderwijs, sport, vrijwilligerswerk en een rijk verenigingsleven zijn hierin belangrijk.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid;*
- *een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente;*
- *verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners;*
- *een bloeiend plaatselijk verenigingsleven;*
- *een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten.*

6.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 6.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Beleidskader welzijnssubsidies	2006 – en verder	2005
Nota Cultuurhistorie Nijkerk	2006 – 2010	2007
Toekomst zwembaden	2008	2008
Verordening en beleidsregel sociaal culturele en sportieve activiteiten	2008 – en verder	2008
Nadere regeling Lokale Educatieve Agenda	2008 – 2012	2008
Regionaal convenant Bestrijding voortijdig schoolverlaten	2008 – 2011	2008
Contourennota Cultuur gemeente Nijkerk	2010 – 2015	2009
Behoeftebepaling buitensportaccommodaties	2010 – 2025	2010
Tussennotitie Jeugd- en onderwijsbeleid	2011 – 2013	2011
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2012 – 2015	In ontwikkeling
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	In ontwikkeling

6.2 Visie en ontwikkelingen

Nijkerk kiest voor drie herkenbare woonkernen met elk hun eigen cultuur en samenleving, met dorpse, landelijke en stedelijke identiteit. Investerings in voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en welzijn dienen dan ook altijd de kernen en hun identiteit te versterken.

De inwoners zijn vooral gericht op hun eigen, directe woonomgeving. De gemeenschapszin, voornamelijk georganiseerd via kerken en verenigingen, vormt de ruggengraat van de samenleving. Het hierbij faciliteren van de gemeenschappen in de drie kernen vormt de basis voor het huidige beleid op het gebied van maatschappelijk leven.

➤ **Een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente**

Onderwijs

De relatie tussen gemeente en onderwijs is gebaseerd op gelijkwaardigheid. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het onderwijsaanbod en hebben een zorgplicht, de gemeente heeft een aantal wettelijke taken op het gebied van onderwijs.

Daar waar onderwijs en gemeentelijk beleid elkaar raken, heeft de gemeente integraal jeugd- en onderwijsbeleid ontwikkeld. De doelstelling daarvan is om samenhang aan te brengen in een hele keten van voorzieningen voor de jeugd. Daar is het onderwijs een belangrijk onderdeel van. Het gaat hierbij om een doorlopende ontwikkeling voor de jeugd, waarin zorg en onderwijs tussen de verschillende leeftijdsfasen goed op elkaar aansluiten en waarin kern- en ketenpartners met elkaar samenwerken om risicosignalen zo vroeg mogelijk te herkennen. Het uiteindelijke doel is dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen, zodat zij hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Onderwijs is één van de belangrijke ketenpartners voor het Centrum voor Jeugd en Gezin.

➤ **Verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners**

Ontplooiing en ontspanning

De gemeente vindt het belangrijk dat de inwoners van de gemeente zich blijven ontwikkelen, zodat zij aan de maatschappij kunnen deelnemen en zelfredzaam zijn.

Wij leggen daarbij vooral de nadruk op cultureel bewustzijn en creatieve ontwikkeling van inwoners. De gemeente bevordert dit door het geven van incidentele en structurele subsidies aan aanbieders van culturele activiteiten.

De gemeente vindt het ook belangrijk dat alle inwoners gelegenheid hebben om te sporten. Sport bevordert de gezondheid en is goed voor onderlinge contacten tussen bevolkingsgroepen. Wij willen er met name voor zorgen dat sport ook toegankelijk is voor bevolkingsgroepen waarvoor het deelnemen aan sportactiviteiten moeilijk of niet vanzelfsprekend is, zoals mensen met een beperking of ouderen vanaf 65 jaar. We doen dit in samenwerking met sportverenigingen, sociaal cultureel werk, sportaanbieders, jeugd en jongerenwerk en scholen. De gemeente wil beschikken over een goede sportinfrastructuur in kwalitatief en kwantitatief opzicht.

Monumenten (cultuurhistorische waarden)

De cultuurhistorie van onze gemeente bepaalt voor ons mede de identiteit en de kwaliteit van de leefomgeving. Wij streven naar instandhouding en versterking van de cultuurhistorische waarden en kenmerken, met als meerwaarde meer karakter en kwaliteit van zowel omgeving als bebouwing.

➤ **Een bloeiend plaatselijk verenigingsleven**

Vrijwilligerswerk

Wij zien vrijwilligerswerk als de pijler onder het verenigingsleven. Daarnaast is de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers van onmisbare betekenis bij zorg en welzijn. De gemeente ondersteunt het vrijwilligerswerk en mantelzorgers, om hen in staat te stellen hun werkzaamheden te blijven doen, op een manier die bij hen past en die van belang is voor de lokale gemeenschap. Dit is mede onderdeel van de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Om jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en hen te stimuleren om de vrijwilliger van de toekomst te worden, volgen scholieren maatschappelijke stages.

Scholen in het voortgezet onderwijs zijn vanaf het schooljaar 2011 verplicht uren voor maatschappelijke stage in het curriculum op te nemen. Sigma heeft van de gemeente de opdracht gekregen om scholen hierbij te ondersteunen.

6.3 Doelstellingen en prestaties

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid</i>	- 100 % van de doelgroepkinderen (met onderwijsachterstand) deelneemt aan programma's VVE (voor- en vroegschoolse educatie). - het aantal voortijdig schoolverlaters met 20% is teruggedrongen.	- Zorgen voor voldoende voorschoolse educatie voor kinderen met taalachterstanden.¹⁾ - Uitvoeren van de maatregelen uit VSV-convenant Eem & Vallei en het projectplan 'Meer kans van slagen' regio Vallei. Bestrijden van vroegtijdig schoolverlaten.²⁾ - Opstellen nieuwe nota Jeugd- en Onderwijsbeleid 2014 e.v.³⁾
<i>Een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente</i>	- onderwijsaanbod in de breedte is gerealiseerd. - er passende huisvesting is voor het onderwijs binnen de gemeente.	- Realiseren van nieuwbouw Beatrixschool (Brede School).⁴⁾ - Realiseren van extra lokalen Oranje-Nassauschool.⁵⁾
<i>Verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners</i>	- het aantal leden van de bibliotheek in 2011 minimaal op het provinciaal niveau ligt.	- Implementatie van het Bibliotheekbeleidsplan gemeente Nijkerk 2012 – 2015. - Planontwikkeling en uitvoering voorzieningenaanbod Nijkerkerveen.⁶⁾
<i>Een bloeiend plaatselijk verenigingsleven</i>	- jaarlijks een prijs aan de 'vrijwilliger van het jaar' wordt toegekend. - t.a.v. de subsidietoewijzing gekozen is voor een systematiek, waarbij voornamelijk activiteiten worden gesubsidieerd. - versterking van de ondersteuningsfunctie van vrijwilligerswerk en betere bekendheid van de mogelijkheden voor ondersteuning bij de doelgroep is gerealiseerd. - er sprake is van beter bereik van mantelzorgers en aan hen een gevarieerd aanbod van ondersteuning wordt geboden.	- Vrijwilligers merkbaar waarderen o.a. via het jaarlijks toekennen van een prijs aan de 'vrijwilliger van het jaar'.⁷⁾ - Een constant aanbod leveren van ondersteuning aan organisaties die met vrijwilligers werken, waarbij ook gelet wordt op nieuwe ontwikkelingen zoals de maatschappelijke stage.⁸⁾ - Ondersteuning bieden aan mantelzorgers zodat zij hun taak beter en langer kunnen volhouden.⁹⁾
<i>Een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten</i>	- er sprake is van voldoende kwalitatieve en kwantitatieve sportvoorzieningen/ multifunctionele voorzieningen. - er een breed gedragen sportvisie is, die kaders geeft voor ondersteuning van sportverenigingen.	- Ontwikkelen Sportvisie.¹⁰⁾ - Accommodatie Veensche Boys.¹¹⁾ - Aanpassen tribune sporthal Corlaer.¹²⁾

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
	- de actieve sportbeoefening door diverse doelgroepen is toegenomen.	

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Goede voorschoolse educatie voor kinderen met taalachterstanden

Per 1 augustus 2010 zorgt de gemeente Nijkerk ervoor dat kinderen van 0 tot 4 jaar met taalachterstanden goede voorschoolse educatie kunnen krijgen. Dit aanbod van voorschoolse educatie verzorgen de peuterspeelzalen en kinderopvang in het kader van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE), die inmiddels van kracht is. Het doel van de Wet OKE is een harmonisatie van regelgeving van peuterspeelzalen en kinderopvang, meer en betere voorschoolse educatie en het wegnemen van financiële drempels voor ouders van doelgroepkinderen om deel te nemen aan voorschoolse educatie. Vanuit een verbetering van de kwaliteit werken alle peuterspeelzalen op ambitieniveau 2 (= twee gediplomeerde leidsters op een groep).

2. Opstellen Nota Jeugd- en Onderwijsbeleid 2014 e.v.

In 2012 wordt een nieuwe Nota Jeugd- en Onderwijsbeleid opgesteld voor de periode 2014 en verder. Vaststelling van deze nota staat gepland voor 2013. Deze nota bereidt de gemeentelijke organisatie voor op de komende decentralisatie van de jeugdzorg per januari 2014.

3. De bestrijding van het voortijdig schoolverlaten

Samen met de gemeenten in de regio's Eem & Vallei werken we aan de bestrijding van het voortijdig schoolverlaten. Door het behalen van een startkwalificatie heeft een jongere veel meer kans op een succesvolle loopbaan.

Om het voortijdig schoolverlaten tegen te gaan hebben gemeenten, het ministerie en de (school)besturen van het voortgezet onderwijs en regionale opleidingscentra in de regio Eem & Vallei in 2008 een convenant afgesloten. Geplande maatregelen voor 2012 zijn:

- Lopende convenant wordt verlengd
- 2013 komt een nieuw convenant
- in 2016 maximaal 25.000 nieuwe vsv-ers
- 10 % reductie voortijdig schoolverlaters per jaar
- Het realiseren van een goede overstap van vmbo/havo 3 naar mbo.
- Bevorderen van de afstemming en samenwerking tussen vo en mbo op het gebied van taal- en rekenbeleid.

De rol van de gemeente blijft op dit gebied hetzelfde, waarbij er speciale aandacht komt voor het tegengaan van schooluitval in MBO-1.

Naast dit convenant nemen de gemeenten in de regio de Vallei de volgende maatregelen in 2012:

- koppeling van de zorgadviesteams uit het onderwijs met de Centra voor Jeugd en Gezin en de verwijsindex (doorontwikkeling in 2012);
- intensieve trajectbegeleiding van 50 moeilijk bemiddelbare, voortijdig schoolverlaters naar werk door het Trajectbureau, eventueel in combinatie met scholing.

4. Nieuwbouw Beatrixschool (brede school)

De Koningin Beatrix school verkeert in slechte bouwkundige staat. Vervangende nieuwbouw van de school is opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor 2013. Deze school is aangemerkt als eerste 'brede school' in Nijkerk. De discussie over wat onder een brede school wordt verstaan, wordt nog met de raad gevoerd. De aanwezigheid van een peuterspeelzaal is een minimale voorwaarde voor een brede school. In 2012 gaan we verder met de voorbereidingen voor de nieuwbouw.

5. Extra lokalen Oranje-Nassau School

De Oranje Nassau School krijgt, als alles volgens planning verloopt, in 2012 extra lokalen. In 2010 zijn we gestart met de noodzakelijke aanpassing van het bestemmingsplan. Eind 2011 gaat de bouw van start. Er komt circa 380 m² onderwijsruimte bij. Daarnaast wordt er circa 80 m² extra ruimte voor buitenschoolse voorzieningen toegevoegd.

6. Doorontwikkelen maatschappelijke voorzieningen Nijkerkerveen

In 2011 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van en het ambitieniveau voor de maatschappelijke voorzieningen in de kern Nijkerkerveen. Op basis van de conclusies van dit onderzoek gaan wij in 2012 verder met de planvorming en doorontwikkeling van het voorzieningenaanbod in deze kern, in samenspraak met de relevante maatschappelijke en commerciële partners. In juni 2012 wordt een besluit genomen over de omvang en de financiering van de voorzieningen in Nijkerkerveen. Daarnaast vinden de voorbereidingen voor een gedeeltelijke verplaatsing en vernieuwing van de Veensche Boys plaats.

7. Prijs vrijwilliger van het jaar

We zijn als gemeente bijzonder trots op de vele vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor de Nijkerkse samenleving en hun medemens. Om onze waardering op een bijzondere manier te laten zien, stellen we een vrijwilligersprijs in. Deze prijs wordt vanaf 2011 jaarlijks uitgereikt aan een vrijwilliger.

8. Ondersteuning vrijwilligersorganisaties

Stichting Sigma wordt gefaciliteerd om ondersteuning aan vrijwilligers(organisaties) te geven en te coördineren. Sigma zorgt voor informatie, advies, praktische ondersteuning en belangenbehartiging. Verder helpt Sigma scholen en vrijwilligers bij het organiseren van maatschappelijke stages. Ook wordt Stichting Sigma in staat gesteld zich verder te professionaliseren en door te ontwikkelen.

9. Ondersteuning van mantelzorg

De ondersteuning van mantelzorgers is bij stichting Sigma ondergebracht. De ondersteuning varieert van het verstrekken van informatie tot emotionele en/of praktische steun, vaak op de individuele situatie afgestemd. Niet alle mantelzorgers weten dat ze bij Sigma hulp kunnen krijgen. Daarom organiseert Sigma regelmatig themabijeenkomsten en geeft een nieuwsbrief uit.

10. Sportvisie

In 2010 is een behoefte onderzoek voor de binnensport uitgevoerd. De conclusie en de aanbevelingen daaruit nemen wij mee bij de ontwikkeling van onze sportvisie in 2012.

In deze Sportvisie leggen wij de ontwikkelingen, behoeften en ambitieniveaus op het gebied van sport, op gemeentelijk en regionaal niveau vast. Met de uitwerking van deze visie willen wij zorgen voor een continue toereikende capaciteit aan sportvoorzieningen in de gemeente Nijkerk. In de nota zal ook nadrukkelijk aandacht zijn voor beheer en exploitatie van sportaccommodaties en een visie op de daarmee verbonden eigendomsverhoudingen en privatisering. De behoefte onderzoeken voor buiten- en binnensport uit 2010 en 2011 zijn hiervoor belangrijke brondocumenten, naast het accommodatiebeleid.

11. Accommodatie Veensche Boys

Bij de ontwikkeling van Nijkerkerveen is gekozen voor het aangepaste voorkeursmodel. In dit voorkeursmodel wordt Veensche Boys op de huidige locatie deels ingepast. Voor deze inpassing wordt een apart bestemmingsplan opgesteld. Het sportcomplex moet nader worden uitgewerkt en zal er geïnvesteerd worden in de bebouwing van Veensche Boys.

12. Aanpassen tribune sporthal Corlaer

De tribune van de sporthal Corlaer biedt op dit moment te weinig plaats om grote evenementen te organiseren. Ook bij het reguliere verenigingsgebruik blijkt regelmatig plaatsgebrek. Om meer plaatsen te creëren en beter zicht te hebben op het veld, zullen we de huidige tribune ophogen en naar achteren doorbouwen.

6.4 Wat mag het kosten?

In tabel 6.3 zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Onderwijs, Sport, cultuur en welzijn. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag onder Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 6.3 Lasten en baten Onderwijs, sport, cultuur en welzijn (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2012	2013	2014	2015
Prioriteiten				
Kleedruimtes Veensche Boys	56	56	56	56
Tribune sporthal Corlaer	9	9	9	9
Nota Jeugd- en Onderwijsbeleid 2014 e.v.	95			
Bouw peuterspeelzaal bij Koningin Beatrixschool			25	25
Totaal prioriteiten	160	65	90	90
Overige activiteiten	12.371	12.624	12.102	12.217
Totaal lasten programma	12.531	12.689	12.192	12.307
BATEN				
Prioriteiten				
--				
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Overige activiteiten	1.019	1.019	1.019	1.019
Totaal baten programma	1.019	1.019	1.019	1.019
Saldo programma (= lasten -/- baten)	11.512	11.670	11.173	11.287

6.5 Verschillenanalyse

Voor de verschillenanalyse in 2012 ten opzichte van de Kadernota 2012 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Hieronder volgt, voor zover van toepassing, een opsomming van de afwijkingen op 'overige activiteiten' van de jaarschijven 2013 - 2015 ten opzichte van 2012.

- Fluctuatie kapitaallasten onderwijs
- Verlaging budget jeugdzorg

6.6 Uitvoeringsinformatie

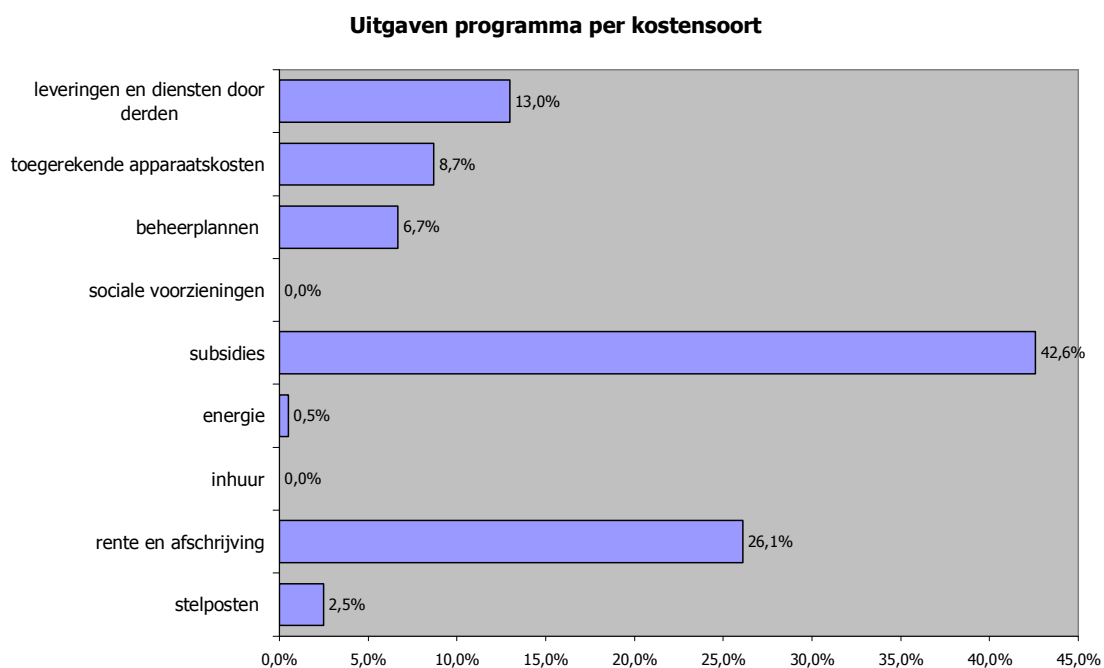
Bij het programma Onderwijs, sport, cultuur en welzijn horen de volgende producten.
Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen.

Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10.

420	Openbaar basisonderwijs	€	119.000	20%
421	Scholen voor bijzonder basisonderwijs	€	1.427.000	10%
430	Scholen voor speciaal onderwijs	€	253.000	10%
431	Scholen voor bijzonder algemeen voortgezet onderwijs	€	752.000	20%
440	Onderwijsvoorzieningen	€	2.688.000	90%
441	Volwasseneneducatie	€	256.000	0%
510	Bibliotheekwerk	€	810.000	100%
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€	179.000	100%
530	Sport	€	3.531.000	70%
540	Kunstbevordering	€	81.000	90%
541	Musea	€	37.000	100%
542	Monumenten	€	390.000	80%
543	Oud archief gemeente	€	52.000	60%
621	Jeugd- en jongerenwerk	€	1.268.000	90%
630	Sociaal cultureel werk	€	193.000	80%
651	Peuterspeelzalen	€	494.000	90%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.
Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012-2015.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Programma 7   Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning

Dit programma gaat over de gemeentelijke inzet voor de volksgezondheid en het aanbod van zorgvoorzieningen. De gemeente Nijkerk wil ertoe bijdragen dat de bevolking zo gezond mogelijk is en dat ook kwetsbare burgers zo volwaardig mogelijk kunnen participeren en functioneren.

De beoogde maatschappelijke effecten zijn:

- *een zo gezond mogelijke bevolking;*
- *het volwaardig participeren en functioneren van kwetsbare burgers in de samenleving.*

7.1   Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 7.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Woonvisie 2005+ 'Wonen naar wens'	2005 – en verder	2006
Uitgangspuntennotitie Woonservicezones gemeente Nijkerk	2010 – 2014	2009
Beheerplan begraafplaats	2009 – 2013	2009
Kadernota Gezondheidsbeleid regio West Veluwe/Vallei	2011 – 2014	2010
Uitgangspuntennotitie Woonvisie 2011+	2011 – en verder	2011
Tussennotitie Jeugd- en onderwijsbeleid	2011 – 2013	2011
Wmo-beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	In ontwikkeling
Nota Gezondheidsbeleid Nijkerk	2012 – 2015	In ontwikkeling

7.2   Visie en ontwikkelingen

➤ Een zo gezond mogelijke bevolking

Nijkerk wil hechte gemeenschappen in krachtige kernen koesteren en een gezond leefklimaat bieden aan haar inwoners. Daarbij is het streven dat iedere inwoner naar eigen behoefte kan participeren in de gemeenschap.

Maatschappelijke ondersteuning

De gemeente Nijkerk wil dat alle inwoners in staat zijn om zelfstandig te functioneren en om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Mensen met beperkingen kunnen daarvoor maatschappelijke ondersteuning nodig hebben. De gemeente heeft als taak om deze ondersteuning te organiseren en te faciliteren. We werken samen met de partners op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning en stimuleren ook hun onderlinge samenwerking. Voor ons is het subsidiëren van activiteiten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning hierbij een belangrijk instrument.

Preventieve volksgezondheid

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Onderdeel van deze Wpg is de collectieve preventieve volksgezondheid. Wij kiezen ervoor om de uitvoering binnen een gemeenschappelijke regeling door de Veiligheid- en gezondheidsregio Gelderland Midden te laten uitvoeren. In 2010 hebben de regiogemeenten de regionale Kadernota gezondheidsbeleid regio West-Veluwe opgesteld voor de periode 2011 - 2014. In deze nota zijn de speerpunten benoemd die worden doorgevoerd in de lokale gezondheidsnota 2012 - 2015.

➤ **Het volwaardig participeren en functioneren van kwetsbare burgers in de samenleving**

Woonservicezones

De gemeente Nijkerk vindt het belangrijk dat alle inwoners, maar in het bijzonder de kwetsbare groepen, zo lang en goed mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren. We ontwikkelen daarom Woonservicezones, waar een optimale combinatie van wonen, welzijn en zorg aanwezig is.

7.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 7.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een zo gezond mogelijke bevolking</i>		- Ondersteunen van particuliere initiatieven voor gezondheidscentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken.¹⁾ - Voorkomen van schadelijk alcohol gebruik onder jeugdigen en volwassenen. - Voorkomen van overgewicht onder jeugdigen en volwassenen. - Aanpak van psychosociale problematiek. - Aanpak van huiselijk geweld. - Uitbreiden begraafplaats Hoevelaken.²⁾
<i>Het volwaardig participeren en functioneren van kwetsbare burgers in de samenleving</i>	- de samenhangende keten van maatschappelijke ondersteuning is gerealiseerd. - in de gemeente Nijkerk vijf woonservicezones zijn gerealiseerd: drie in de kern Nijkerk, een in Hoevelaken en een in Nijkerkerveen. - inwoners toegang hebben tot een vorm van laagdrempelige, vraaggerichte en onafhankelijke informatie en ondersteuning op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. - vrijwilligers(organisaties) en mantelzorgers een constant en gevarieerd aanbod van ondersteuning wordt geboden. - 80% of meer van de cliënten uit het jaarlijks klanttevredenheids-onderzoek aangeeft maatschappelijk beter te functioneren en zelfredzamer te zijn met de verkregen voorziening.	- Uitvoeren van het programma Woonservicezones.³⁾ - Uitbreiden van de informatie- en adviesfunctie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.⁴⁾ - Maatwerk bieden op het gebied van individuele voorzieningen.⁵⁾ - Doorontwikkeling van het CJG.⁶⁾ - Stimuleren participatie van inwoners en organisaties bij de Wmo.⁷⁾ - Afronden en uitvoeren van het nieuwe Wmo-beleidsplan voor de periode 2012-2015.⁸⁾ - Opstellen nota Jeugd en Onderwijs.⁹⁾ - Doorstart Unie van Vrijwilligers (UVV).¹⁰⁾ - Inburgeringstrajecten aanbieden aan de doelgroep conform beleid.¹¹⁾ - Implementatie decentralisatie AWBZ onderdelen.¹²⁾

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
	- alle inburgeringsplichtigen bezig zijn met een inburgeringstraject of dit hebben afgerond.	

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Gezondheidscentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken via particulier initiatief

De gemeente verleent medewerking aan particuliere initiatieven voor het realiseren van gezondheidscentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken. Centralisatie van gezondheidszorg zorgt voor betere toegankelijkheid voor de burger, een betere samenwerking tussen gezondheidspartijen en kostenbesparing. In 2012 zullen wij op basis van mogelijke particuliere initiatieven ondersteuning bieden bij planvorming om te komen tot kleinschalige gezondheidscentra in de kernen Nijkerkerveen en Hoevelaken.

2. Uitbreiding begraafplaats Hoevelaken

De omvang van de huidige begraafplaats in Hoevelaken is na 2012 niet meer toereikend. In 2011 is het naastgelegen terrein, aansluitend aan de velden van SC Hoevelaken opgehoogd. In 2012 wordt het terrein definitief ingericht, waarna dit deel van de begraafplaats in gebruik kan worden genomen.

3. Uitvoeringsprogramma Woonservicezones

De ontwikkeling van de woonservicezones is erop gericht te bevorderen dat alle inwoners, maar in het bijzonder kwetsbare groepen, zo lang en goed mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren door optimale combinatie van wonen, welzijn en zorg. Op basis van een analyse van het huidige (voorzieningen)aanbod en de behoefte van inwoners zijn in het Uitvoeringsprogramma Woonservicezones een aantal ontwikkelingen benoemd, waar de komende jaren aan gewerkt wordt: aanvullend behoeftenonderzoek, verbeteren informatievoorziening, doorzonscan Paasbos, onderzoek optimalisering Wulfshoeve, herontwikkeling Kruiswerkgebouw, wijkbeheersplannen, herstructurering huize St. Jozef, uitbreiding voorzieningenniveau Nijkerkerveen en het project Telstar (uitbreiding Stoutenborgh).

4. Uitbreiding informatie-, advies- en ondersteuningsfunctie

De Wmo gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van inwoners. Informatie, advies en ondersteuning kan (kwetsbare) inwoners helpen om deze regie over het eigen leven uit te oefenen. De gemeente zal in het nieuwe Wmo-beleidsplan beschrijven op welke wijze wij onze huidige informatie -en adviestaken kunnen uitbreiden. Uit onderzoek (2010) onder klanten en informatieaanbieders is gebleken dat hieraan behoefte is.

We willen daarmee bereiken dat alle inwoners makkelijk toegang hebben tot begrijpelijke en onafhankelijke informatie en ondersteuning.

5. Maatwerk bieden op het gebied van individuele voorzieningen

De nieuwe Wmo verordening, gebaseerd op de model verordening van de VNG, zal nog meer maatwerk aan individuele burgers kunnen bieden en een groter beroep doen op de eigen kracht.

6. Centrum voor Jeugd en Gezin

In 2011 is het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Nijkerk geopend. Via diverse kanalen biedt het CJG ouders/opvoeders en jongeren op een laagdrempelige wijze opvoedingsondersteuning, waarbij de eigen kracht van het gezin het uitgangspunt is.

Ook professionals en vrijwilligers kunnen bij het CJG terecht voor informatie, advies en ondersteuning. Daarnaast staat het CJG voor de opdracht om in grensoverschrijdende probleemsituaties rondom jeugd en gezin effectief op te treden, door het bieden van gebundelde expertise en inzet van de betrokken hulpverleners met als doelstelling één gezin, één plan. De nieuwe procescoördinator gaat deze samenwerking, desnoods met doorzettingsmacht, verder vorm geven.

Omdat het succes van het CJG staat of valt met het draagvlak onder de doelgroep worden ouders en jongeren bij (de doorontwikkeling van) het CJG betrokken. Daarnaast werkt Nijkerk in regionaal verband samen om tot zoveel mogelijk uniformiteit te komen inzake o.a. zorgcoördinatie, registratie en externe communicatie.

7. Participatie van inwoners en organisaties bij de Wmo

Vanuit de Wmo is de gemeente verplicht om burgers en organisaties te betrekken bij het opstellen van beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en het afleggen van verantwoording daarover. Via de Wmo-adviesraad worden inwoners actief betrokken bij het opstellen van Wmo-beleid, zij kunnen gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan het college. Daarnaast ondersteunt de gemeente de Regiegroep Wonen, welzijn en zorg en het Sociaal Beraad Nijkerk en Hoevelaken. Hierin zijn de belangrijkste aanbieders op het gebied van wonen, welzijn en zorg uit de gemeente Nijkerk vertegenwoordigd.

8. Nieuw Wmo-beleidsplan

Het nieuwe Wmo-beleidsplan, dat begin 2012 wordt vastgesteld, is het instrument om keuzes te maken. Dit plan wordt geschreven vanuit de principes van de Kanteling: gebruik maken van de eigen kracht en van de kracht van de eigen sociale omgeving.

In 2012 en daarna zal een tekort op het Wmo-budget ontstaan van ruim € 500.000. Voor 2012 kan dekking gevonden worden door aanwending van het restant van de reserve Wmo en van de reserve kredietcrisis. Terugdringing van dit tekort voor 2012 en daarna vereist aanpassing van het beleid. In het nieuwe Wmo-beleidsplan komt dit ook ten principale aan bod. Insteek zal zijn dat de tekorten binnen het taakveld WMO worden opgevangen, maar dat ook rekening gehouden wordt met het sociale gezicht van de gemeente Nijkerk.

Prestatieveld 2 van het nieuwe Wmo-beleidsplan bevat tevens de kaderstelling van het toekomstig jeugd- en onderwijsbeleid.

9. Opstellen nota Jeugd en Onderwijs

In 2012 zal in aansluiting op het Wmo-beleidsplan gestart worden met het opstellen van de nota Jeugd en Onderwijs 2014 en verder. In deze nota, die een vervolg is op de tussennotitie Jeugd en Onderwijs 2011 – 2013, krijgt het jeugd – en onderwijsbeleid een integraal karakter. Tevens krijgt de uitwerking van de decentralisatie van de Jeugdzorg voor Nijkerk een plaats in deze nota.

10. Doorstart Unie van Vrijwilligers

Om de teloorgang van het UVV te voorkomen heeft de gemeente zich ingespannen om de activiteiten van de UVV voort te zetten, door het actief benaderen van een nieuw bestuur.

11. Inburgeringstrajecten aanbieden aan de doelgroep conform beleid.

In het licht van de afbouw door het Rijk van het budget voor inburgering zetten wij ons huidige beleid rond inburgering voort. Naar verwachting behoort vanaf 1 januari 2013 inburgering niet meer tot de verantwoordelijkheid van gemeenten.

12. Implementatie decentralisatie AWBZ onderdelen

Per 1 januari 2013 worden de activiteiten begeleiding en dagbesteding uit de AWBZ gehaald en opgenomen binnen de Wmo. Het gaat om activiteiten gericht op zelfredzaamheid en participatie voor een aantal doelgroepen. In 2012 zullen passende ondersteuningsactiviteiten voor de doelgroepen georganiseerd worden. Wat betreft visievorming wordt dit meegenomen in het Wmo-beleidsplan. Daarna vindt de implementatie plaats.

7.4 Wat mag het kosten?

In tabel 7.3 zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 7.3 Lasten en baten Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2012	2013	2014	2015
<i>Prioriteiten</i>				
--				
Overige activiteiten	8.630	8.058	8.027	8.035
Totaal lasten programma	8.630	8.058	8.027	8.035
BATEN				
<i>Prioriteiten</i>				
--				
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Overig	1.564	1.564	1.564	1.564
Totaal baten programma	1.564	1.564	1.564	1.564
Saldo programma (= lasten -/- baten)	7.066	6.494	6.463	6.471

7.5 Verschilanalyse

Voor de verschillenanalyse in 2012 ten opzichte van de Kadernota 2012 verwijzen we u naar de Financiële begroting. Hieronder volgt, voor zover van toepassing, een opsomming van de afwijkingen op 'overige activiteiten' van de jaarschijven 2013 - 2015 ten opzichte van 2012.

- Lager budget uitvoering WMO
- Vervallen subsidie formulierenhulp en professionalisering Sigma

7.6 Uitvoeringsinformatie

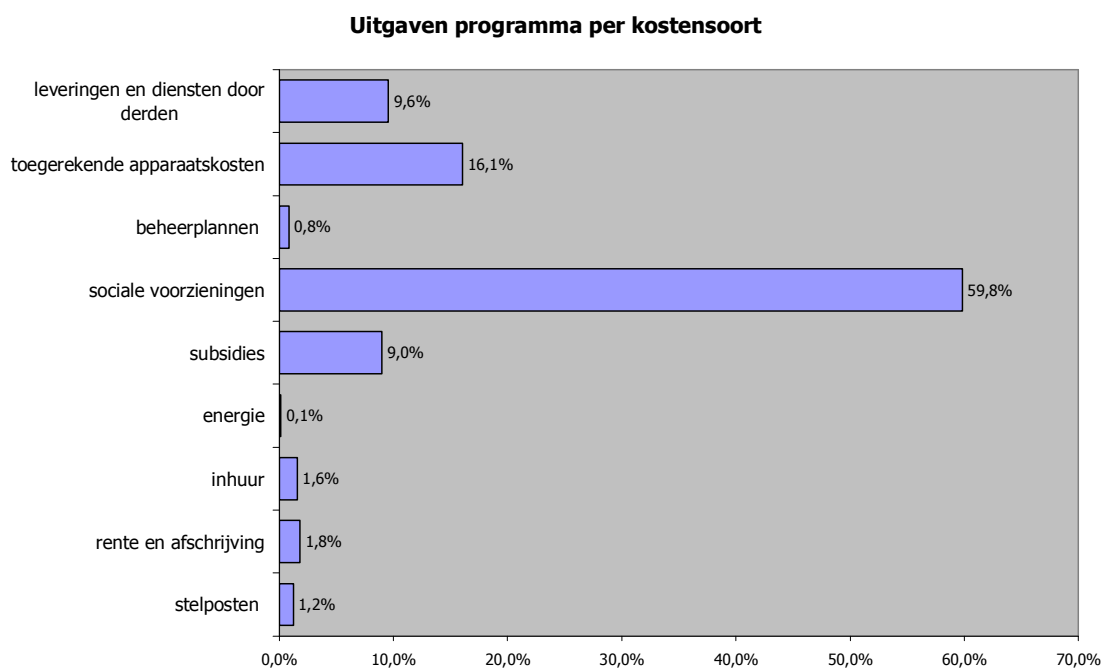
Bij het programma Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning horen de volgende producten. Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen.

Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10.

620	Hulpverlening	€	790.000	50%
623	Maatschappelijke Ontwikkeling	€	120.000	80%
625	Wmo-hulpmiddelen	€	1.906.000	90%
626	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	€	4.398.000	90%
710	Volksgezondheid	€	641.000	0%
724	Lijkbezorging	€	775.000	60%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting. Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012-2015.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

8.1 Inleiding

In aanvulling op de programma's geeft dit hoofdstuk een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen, zoals het Gemeentefonds, worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom maakt het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen ook onderdeel uit van het onderdeel programma's.

De voorgaande zeven programma's omvatten alle baten en lasten die nodig zijn voor de realisering van die programma's. Specifieke gemeentelijke heffingen zoals het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn opgenomen bij de baten van het betreffende programma. Hetzelfde gebeurt met de specifieke uitkeringen, bijvoorbeeld voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand.

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat in de begroting een bedrag wordt opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Er is voor gekozen om de post onvoorzien voor de begroting in zijn geheel op te nemen.

8.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven. Het gaat daarbij om:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de toeristenbelasting en de hondenbelasting
- algemene uitkeringen (gemeentefonds)
- dividend
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Tabel 8.1 Specificatie algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)

B A T E N	2012	2013	2014	2015
Algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen (OZB)	7.245	7.285	7.355	7.394
Lokale heffingen (overige vrij besteedbaar)	418	418	418	418
Algemene uitkering	32.953	30.801	30.518	29.649
Dividend	839	893	732	807
Saldo financieringsfunctie	2.898	2.941	3.061	3.083
Totaal algemene dekkingsmiddelen	44.353	42.338	42.084	41.351
L A S T E N				
Onvoorzien	24	24	25	25

8.3 Toelichting

Hieronder wordt in het kort het beleid ten aanzien van de onderwerpen in tabel 8.1 toegelicht.

➤ Lokale heffingen

In het coalitieakkoord 2010-2014 'Helder als Glas' is bij de uitgangspunten geschreven: "De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk". In het vierde speerpunt van het coalitieakkoord is in dit verband opgenomen dat slechts in uiterste noodzaak de lasten voor inwoners worden verhoogd. Bij nieuw beleid zal voor de financiering in eerste instantie worden gekeken naar de temporisering en het inwisselen van bestaand beleid.

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoeriger beschreven in de paragraaf Lokale heffingen van deze begroting.

OZB-opbrengsten

Als gevolg van een enigszins stagnerende uitgifte van bouw kavels en een tragere ontwikkeling en bebouwing van de bedrijfsterreinen dan verwacht blijft de toename van de opbrengst in 2012 licht achter bij de verwachtingen in de Kadernota 2012.

In de meerjarenramingen is rekening gehouden met de verwachte ontwikkelingen in de woningbouw volgens het woningbouwprogramma voor de jaren 2012- 2015. Het is echter goed mogelijk dat de toename van de OZB-opbrengsten in meerjarig perspectief op grond van economische ontwikkelingen onder druk komt te staan. Hiermee is nu nog niet gerekend in de meerjarenraming.

➤ Algemene uitkering

De normeringssystematiek

Het gemeentefonds ontwikkelt zich sinds 1995 evenredig met de netto gecorrigeerde rijksuitgaven (NGRU). Nemen de NGRU van jaar op jaar toe dan neemt ook de algemene uitkering van het gemeentefonds toe. Bij een afname van de NGRU geldt het omgekeerde. De groei of krimp van het fonds als gevolg van deze normeringssystematiek wordt "accres" genoemd.

In het voorjaar van 2009 hebben rijk en gemeenten in verband met de financiële en economische crisis afgesproken om de normeringssystematiek buiten werking te stellen voor de jaren 2009 – 2011. Mede op verzoek van de VNG is in het Regeerakkoord besloten om deze systematiek met ingang van 2012 weer in te voeren.

Effecten meicirculaire 2011

De raming van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2011. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte meerjarige ontwikkelingen van het accres, het volume en de maatstaven, die gehanteerd worden voor de berekening van de algemene uitkering.

De uitkeringen voor het jaar 2012 en volgende jaren liggen grotendeels in lijn met de verwachtingen van de Kadernota 2012. De uitkering valt positiever uit dan verwacht. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door een hoger accres als gevolg van meer groei van de rijksuitgaven en toekenning van gelden voor de uitvoering van het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP).

Deze gelden zijn bedoeld als stimuleringsimpuls voor het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen, waarbij gebruik van de e-overheid randvoorwaardelijk is. Deze stimuleringsimpuls ontvangen de gemeenten gedurende 4 jaren (2011 tot en met 2014) en in 2015 moet deze in één keer weer aan het rijk worden terugbetaald. Gelet op onze activiteiten die wij ondernemen op dit gebied verwachten we geen extra uitgaven te hoeven doen. Deze gelden – voor Nijkerk gaat het om 4 x € 75.000 – zijn daarom budgettair neutraal in de begroting verwerkt door ze tijdelijk voor de jaren 2011 – 2014 toe te voegen aan de algemene reserve en in 2015 daar weer aan te onttrekken.

Daarnaast wordt vanaf 2012 in het gemeentefonds een nieuwe decentralisatie-uitkering binnen het gemeentefonds opgenomen: de decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin. De brede doeluitkering die de gemeente ontvangt, vervalt met ingang van 2012. In de Kadernota 2012 was deze ontvangst á € 806.000 al voorzien en deze is opzij gezet voor het CJG. In werkelijkheid wordt € 834.000 ontvangen.

In de jaren 2011 en 2012 ontvangt Nijkerk een hogere uitkering van jaarlijks ruim € 1,7 miljoen. Dit is de toegekende subsidie voor de spoortunnel in de Amersfoortseweg ingevolge de 2^e tranche spoorse doorsnijdingen. Deze subsidie wordt via het Gemeentefonds uitgekeerd. Deze bedragen worden gereserveerd (door storting) in de algemene reserve tot aan de realisatie van deze tunnel.

Regeerakkoord

In de meicirculaire zijn de onderwerpen 'normering lokaal inkomensbeleid' en 'selectieve en gerichte schuldhelpverlening' vanuit het regeerakkoord financieel vertaald en als zodanig opgenomen in de begroting 2012.

Daarnaast zijn ook het 'verminderen aantal politieke ambtsdragers 2015' en de 'regionale omgevingsdiensten' genoemd. Over de kortingen die hiermee gemoeid zijn, zijn nog geen duidelijke afspraken gemaakt. De financiële gevolgen die hier (eventueel) uit voortvloeien, zullen in een later stadium worden uitgewerkt.

Nieuwe verdeling gemeentefonds

In 2011 is er onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. De effecten hiervan zullen met ingang van uitkeringsjaar 2013 merkbaar zijn. Er wordt rekening gehouden met een forse aanpassing van de verdelingssystematiek. Dit kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de gemeente Nijkerk vanaf 2013. De verwachting is dat hierover in de meicirculaire van 2012 meer duidelijkheid komt.

➤ **Dividend**

Het betreft het dividend van de aandelen Alliander, NUON, Vitens en BNG.

Medio 2009 zijn de aandelen van het commercieel leveringsbedrijf van de Nuon voor circa € 10,3 miljard verkocht aan het Zweedse Vattenfall. Voor Nijkerk genereert dit een opbrengst van rond de € 35 miljoen. De verkoop van de aandelen gebeurt in 4 tranches. In de eerste en tweede tranche (2009 en 2011) is 64% van de aandelen verkocht. Vervolgens worden 2013 (15%) en in 2015 (21%) van de aandelen verkocht. Over de nog niet verkochte "porties" aandelen wordt dividend aan de gemeenten uitgekeerd. In de begroting 2012 en volgende jaarschijven is het dividend van de NUON en Alliander tezamen in basis structureel geraamd op € 500.000.

Over de jaren 2012 tot en met 2015 wordt een vergoeding ontvangen over het nog niet uitgekeerde deel van de verkoopopbrengst van de NUON-aandelen. Deze komen boven op het "basisbedrag" van € 500.000. De opbrengsten over de jaren 2012 tot en met 2015 zijn geprognoseerd op € 204.000 voor 2012, € 258.000 voor 2013, € 97.000 voor 2014 en € 172.000 voor 2015. Hiermee is in de meerjarenramingen al gerekend.

➤ **Saldo van de financieringsfunctie**

Het betreft hier het saldo van enerzijds de gecalculeerde rentelast en anderzijds de aan diverse programma's doorberekende rentelast. De gecalculeerde rentelast voor 2012 is € 2,0 miljoen. Op basis van de door de raad vastgestelde financiële spelregels is € 4,9 miljoen doorbelast aan de diverse programma's. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 2,9 miljoen. Dit is een gevolg van de gekozen verdeelsystematiek op basis van aannames bij de voorcalculaties (raadsbesluit 27 mei 2004). Het is geen echt budgettair voordeel.

➤ **Onvoorzien**

Voor onvoorzien is een bedrag opgenomen van € 1,50 per woning.

Tabel 8.2 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en overige lasten *(bedragen x € 1.000)*

LASTEN	2012	2013	2014	2015
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal Prioriteiten	0	0	0	0
Overige activiteiten	2.162	2.073	1.881	1.858
Totaal lasten programma	2.162	2.073	1.881	1.858
BATEN				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal Prioriteiten	0	0	0	0
Overig	44.643	42.711	42.450	41.716
Totaal baten programma	44.643	42.711	42.450	41.716
Saldo programma (= lasten -/- baten)	-42.472	-40.638	-40.570	-39.858

8.4 Uitvoeringsinformatie

Bij de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien horen de volgende producten. Ter indicatie is per product het saldo van baten en lasten voor 2012 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van deze saldi weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 10

N.B. Getallen tussen haakjes staan voor een positief saldo.

911	Treasury	€	12.000	100%
913	Beleggingen	€	(844.000)	0%
920	Waardering Onroerende Zaken	€	662.000	100%
921	Plaatselijke belastingen	€	(7.437.000)	100%
930	Algemene uitkering gemeentefonds	€	(32.940.000)	0%
940	Onvoorzien	€	729.000	100%
950	Voormalig personeel	€	555.000	0%
960	SalDI kostenplaatsen	€	(3.208.000)	50%
980	Mutaties reserves	€	640.000	100%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting. Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2012 - 2015.

Paragrafen

De paragrafen: zeven dwarsdoorsneden

Naast de zeven programma's en het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien bestaat de begroting uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om inzicht te geven in aspecten die op meerdere programma's betrekking hebben. Via de paragrafen kan de raad ook beleidsuitgangspunten vaststellen ten aanzien van beheersmatige aspecten. Het gaat met name om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

Thema's van de paragrafen

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven.

1. lokale heffingen
2. weerstandsvermogen
3. onderhoud kapitaalgoederen
4. financiering
5. bedrijfsvoering
6. verbonden partijen
7. grondbeleid

Het is mogelijk extra paragrafen toe te voegen. Tot nu toe is de noodzaak daartoe niet gebleken.

Indeling per paragraaf

Elke paragraaf begint met een weergave van de voorschriften en de doelstelling van de paragraaf. Dit wordt gevolgd door een uiteenzetting van het gemeentelijk beleid.

1.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen tenminste bevat:

- de geraamde inkomsten
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen) als waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen). Voor de lokale heffingen dienen de beleidsvoornemens ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waaronder belastingen, te worden opgenomen. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen en daarmee meer inzicht is daarom van belang voor de raad. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

1.2 Beleid en inkomsten

De inkomsten uit lokale heffingen worden in 2012 geraamd op € 16,7 miljoen. De opbouw is als volgt:

<i>bedragen * € 1 miljoen</i>	2012	2011	2010
Belastingen			
OZB woningen	4,1	4,0	3,5
OZB niet woningen	3,1	3,0	2,7
Parkeerbelasting	0,6	0,6	0,6
Overig	0,4	0,4	0,4
<i>Totaal belastingen</i>	<i>8,2</i>	<i>8,0</i>	<i>7,2</i>
Retributies en leges			
Riool	2,4	2,3	2,9
Afval	3,1	3,2	3,0
Leges	2,1	2,0	1,8
Lijkbezorging	0,7	0,6	0,5
Overig	0,2	0,1	0,2
<i>Totaal retributies en leges</i>	<i>8,5</i>	<i>8,2</i>	<i>8,4</i>
Totaal lokale heffingen	16,7	16,2	15,6

Coalitieakkoord 2010-2014 "Helder als Glas"

In het coalitieakkoord 2010-2014 is het volgende geschreven over de belastingen:

"...De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk.

Met betrekking tot bezuinigingen wordt eerst gekeken naar wat efficiënter kan en naar maatregelen die geen of weinig kwaliteitsverlies tot gevolg hebben. Als er pijnlijker keuzes noodzakelijk zijn, wordt eerst bekeken of tijdelijke overbrugging via een egalisatiereserve kredietcrisis verantwoord is. Dat is alleen het geval als het tijdelijke karakter kan worden onderbouwd. Zo niet, dan wordt geprobeerd de voor de samenleving meest ingrijpende gevolgen zo lang mogelijk te ontzien, niet in te boeten op veiligheid en niet onder het basiskwaliteitsniveau voor beheer terecht te komen. Bij nieuw beleid wordt er nadrukkelijk gekeken naar temporisering en het inwisselen van oud beleid voor nieuw beleid. Daarom zullen slechts in uiterste noodzaak de lasten voor de inwoners verhoogd worden...."

Tarievenbeleid belastingen

De tarieven van de diverse belastingen worden verhoogd met niet meer dan nodig is om de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Voor 2012 is deze berekend op 2,0%.

Tarievenbeleid retributies

Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend. Bij de leges wordt rekening gehouden met de lasten en opbrengsten van de betreffende verleende diensten en producten. De manier waarop kostprijzen worden bepaald is beschreven in artikel 16 van de financiële verordening. Artikel 16 luidt:

Artikel 16 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de gemeente wordt een systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten alleen die indirecte kosten meegenomen, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de indirecte kosten, bedoeld in het eerste lid, worden meegenomen de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa, de apparaatskosten, en voor leges en retributies (zoals rioolheffingen, reinigingsrechten, afvalstoffenheffing e.d.) de compensabele BTW.
3. Bij de bepaling van de kostprijs worden meegenomen de bijdragen aan en van reserves.

Voor het jaar 2012 zijn de tarieven van de leges in het algemeen trendmatig verhoogd met 2,0%. In 2011 zijn mede aan de hand van de "Handreiking kostentoerekening leges en heffingen" van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) alle tarieven wederom aan een beoordeling onderworpen en waar nodig bijgesteld.

1.3 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk wordt gekeken naar de lastendruk per woning/huishouding en per woningtype. Hierbij worden betrokken de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De totale netto lastendruk die hieruit voortvloeit, is in 2012 € 8,5 miljoen. Dat is gemiddeld per woning/huishouden € 528.

Een huishouden met een eigen woning met een WOZ-waarde van € 290.000 betaalt € 528 en een huishouden met een huurwoning van gelijke WOZ-waarde betaalt € 120 aan gemeentelijke belastingen en heffingen. Het verschil tussen het gemiddelde per woning en een standaard huurwoning wordt veroorzaakt door OZB-eigenaar en rioolheffing. De vergelijkende cijfers van 2012, 2011 en 2010 zijn opgenomen in de hierna volgende tabel.

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

<i>per huishouden:</i>	2012	Stijging 2012-2011	2011	2010
gemiddeld per woning/huishouden	€ 528	+0,6%	€ 525	€ 510
met standaard koopwoning	€ 528	+0,6%	€ 525	€ 510
met standaard huurwoning	€ 120	-4,0%	€ 125	€ 130

N.B.:

Onder standaard koop- of huurwoning wordt verstaan een woning met een WOZ-waarde van € 290.000 op peildatum 1 januari 2011.

De daling van de lastendruk voor een standaard huurwoning wordt veroorzaakt door een daling van het tarief voor de afvalstoffenheffing. De daling van het tarief is mogelijk omdat de verwerkingskosten van het afval door ARN fors lager is geworden. Hierbij wordt opgemerkt dat in 2014 volgens het Regeerakkoord de bijdrage van het Rijk aan het Afvalfonds wordt stopgezet. Mogelijk worden hierdoor de kosten voor afvalverwerking voor de gemeente fors hoger. De afvalstoffenheffing zal mogelijk hierdoor met ongeveer 10% extra moeten stijgen om de afvalverwerking kostendekkend te houden.

1.4 Kwijtschelding

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om voor 100% van de aanslag voor de afvalstoffenheffing en het gebruikersgedeelte van de rioolheffing kwijtschelding te verkrijgen. Om daarvoor in aanmerking te komen mag het inkomen niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Aan mensen die een Wwb-uitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend.

De Rijksoverheid heeft de wettelijke regeling aangepast, zodat het mogelijk wordt voor ondernemers om kwijtschelding te verzoeken voor hun privébelastingen.

Tevens biedt de wet de mogelijkheid om de vermogenstoets gelijk te trekken aan de vermogenstoets voor de Wwb.

Naar verwachting zal in 2012 in totaal € 46.000 worden kwijtgescholden.

1.5 Overzicht verordeningen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. In de volgende verordeningen zijn belastingen of retributies opgenomen.

---

raadsbesluit d.d.	raadsbesluit nr.	Verordening
16-12-2010	2010-099/2/	Verordening onroerende-zaakbelastingen 2011
16-12-2010	2010-099/1/	Legesverordening 2011
02-11-2010	2010-083/1	Verordening hondenbelasting 2011
02-11-2010	2010-083/7	Verordening haven-, kade- en liggelden 2011
02-11-2010	2010-083/2	Verordening brandweerrechten 2011
02-11-2010	2010-083/3	Verordening lijkbezorgingrechten 2011
02-11-2010	2010-083/4	Verordening parkeerbelastingen 2011
02-11-2010	2010-083/5	Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2011
03-11-2009	2010-055/7	Verordening forensenbelasting 2010
02-11-2010	2010-083/6	Verordening rioolheffing 2011
03-11-2009	2010-055/9	Verordening marktgelden 2010
03-11-2009	2009-055/10	Verordening toeristenbelasting 2010

2.1 Wettelijk kader

Deze paragraaf gaat over het weerstandsvermogen van de gemeentelijke financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken
- b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Er dient tenminste aandacht te worden besteed aan:

- inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- inventarisatie van de financiële risico's
- het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Deze paragraaf geeft de raad informatie over hoe robuust de financiële positie is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door voldoende aandacht te besteden aan het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Voor het beoordelen van de robuustheid van de financiële positie is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de financiële risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. Overigens dienen ook positieve risico's (kansen) meegenomen te worden.

Kadernota: reserves en voorzieningen

In de Financiële verordening is de verplichting opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad jaarlijks, als onderdeel van de Kadernota in het voorjaar, het beleid presenteert ten aanzien van de reserves en voorzieningen. Daarbij wordt een relatie gelegd met het weerstandsvermogen. Op deze wijze krijgen de reserves en voorzieningen de aandacht van de raad. Dit beleid is laatstelijk gepresenteerd en geactualiseerd in de Kadernota 2012, die de raad op 23 juni 2011 heeft behandeld. De raad heeft toen het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen vastgesteld.

2.2 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit*De weerstandscapaciteit*

De totale verwachte weerstandscapaciteit per 1 januari 2012 bedraagt € 20.261.000. Dit is opgebouwd uit de volgende drie componenten:

▪ vrij beschikbare en aanwendbare reserves	€ 17.665.000
▪ onbenutte belastingcapaciteit	€ 2.365.000
▪ onbenutte budgettaire capaciteit (van de meerjarenbegroting)	€ 1.077.000
Totaal	€ 21.107.000

Hierna zijn de verschillende componenten afzonderlijk toegelicht.

Vrij beschikbare en aanwendbare reserves

Onder vrij beschikbare en aanwendbare reserves wordt in dit kader verstaan de stand van de reserves na aftrek van de vastgelegde bestedingen en toevoegingen gedurende de planperiode 2012 – 2015, ofwel dat deel van de vrije reserves waarop aan het eind van de planperiode nog geen verplichting rust. Dit betekent dat de focus gericht is op de toestand per 31 december 2015.

Het totaal van deze vrij beschikbare reserves bedraagt op de toestand per 31 december 2015 € 17.665.000, gespecificeerd als volgt:

▪ Algemene reserve	€ 7.257.000
▪ Reserve volkshuisvesting	€ 1.162.000
▪ Reserve bouwgrondexploitatie	€ 5.189.000
▪ Reserve egalisering kredietcrisis	<u>€ 4.057.000</u>
Totaal	<u>€ 17.665.000</u>

In de Kadernota 2012 is geschreven dat de gemeente per 1 januari 2011 € 19.080.000 aan vrij beschikbare en aanwendbare reserves heeft. Daar is nog uitgegaan van de situatie zoals die bekend was op 1 januari 2011 met als einddatum 31 december 2014. In deze begroting is dit beeld geactualiseerd naar de situatie op 1 januari 2012 met als einddatum 31 december 2015. Deze stand komt daarmee uit op € 17.665.000 en ligt in lijn met de Kadernota 2012.

Bij deze reserves wordt opgemerkt dat de raad:

- aan de algemene reserve een ondergrens heeft gesteld van € 10.000.000. Dit heeft de raad bepaald in de Kadernota 2012 (raadsbesluit 23 juni 2011).
- de reserve bouwgrondexploitatie naast een bovengrens ook van een dynamische ondergrens heeft voorzien. Deze ondergrens is gekoppeld aan de boekwaarde van de gronden per 31 december van de jaarrekening voorafgaande aan het begrotingsjaar. De ondergrens komt hiermee op basis van de jaarrekening 2010 (de laatst vastgestelde jaarrekening) uit op € 3.267.000. De bovengrens is gelimiteerd op € 6.000.000.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit is dan ook te bepalen door het maximaal toegestane tarief te vergelijken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het "redelijk peil 2012" zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet. Voor 2012 is deze via de meicirculaire gesteld op 0,1432% van de totale WOZ-waarde. Na berekening komt het bedrag voor onbenutte belastingcapaciteit uit op € 2.365.000.

In de Kadernota 2012 was gerekend met een belastingcapaciteit van € 1.072.000. Er is dus een aanzienlijk hogere belastingcapaciteit van € 1.293.000. Dit wordt veroorzaakt doordat het Rijk in de meicirculaire 2011 de rekenmethodiek heeft aangesloten op de werkelijkheid. Het rekenpercentage is vanaf 2012 verhoogd van 0,1201% naar 0,1432% en wordt ieder jaar opnieuw bepaald.

Onbenutte budgettaire capaciteit

De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door het bedrag voor de post onvoorzien en het resultaat na bestemming over de jaren 2011 tot en met 2015 bij elkaar op te tellen. Het bedrag voor onvoorzien over deze jaren bedraagt € 121.000. Het resultaat na bestemming over deze jaren bedraagt € 979.000. De totale onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt zodoende € 1.077.000. Hierbij is rekening gehouden met de dekking van het negatief saldo van de jaarschijf 2012 door de reserve egalisering kredietcrisis.

2.3 Inventarisatie van de risico's

Risico's kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

- algemene risico's;
- concrete risico's;
- specifieke risico's.

Algemene risico's

Algemene risico's zijn normale risico's die voor de gemeente bij de bedrijfsvoering horen. Hiervoor wordt geen weerstandsvermogen gevormd. Te denken valt aan ontwikkelingen op het gebied van de algemene uitkering, loon- en prijspeilontwikkelingen en calamiteiten. In de toekomst kunnen dit specifieke risico's worden, waarvoor weerstandsvermogen moet worden opgebouwd.

Concrete risico's

Concrete risico's zijn risico's waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs is in te schatten. Voor concrete risico's zijn voorzieningen getroffen. Het gaat hierbij onder meer om de risico's van de uitvoering van diverse beheerplannen en de bouwgrondexploitatie.

De hoogte van voorzieningen dekt de gesignaleerde concrete risico's in financiële zin voldoende af. Het is niet nodig aanvullende voorzieningen te treffen waarvoor de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

Specifieke risico's

Specifieke risico's zijn risico's die gelden voor de specifieke omstandigheden waarin de gemeente opereert. In het 'Overzicht specifieke risico's' – opgenomen na onderdeel 2.4 – zijn de specifieke risico's per programma weergegeven. Waar mogelijk zijn deze gekwantificeerd. Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 3.840.000.

2.4 Bepaling van het weerstandsvermogen

Zoals eerder vermeld in onderdeel 2.1 bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit (dat zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken);
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In onderdeel 2.2 is de weerstandscapaciteit per 1 januari 2012 bepaald op € 21.042.000. In onderdeel 2.3 is aangegeven dat de gekwantificeerde risico's samen € 3.840.000 bedragen. Voor het weerstandsvermogen resteert daardoor nog een bedrag van € 17.202.000 om niet kwantificeerbare risico's op te vangen. Dit bedrag wordt toereikend geacht.

In het hoofdstuk 6 "Vermogen" van de Kadernota 2012 is het weerstandsvermogen berekend op € 13.744.000. Daarbij is rekening gehouden met de voorgenomen onttrekkingen aan de algemene reserve en de reserve egalisering kredietcrisis ingevolge de Kadernota 2012 om de verwachte tekorten (tezamen berekend op € 2,3 miljoen) op te vangen. Het bedrag dat nu in deze begroting 2012-2015 is berekend als weerstandsvermogen is met € 17.202.000 hoger.

De voornaamste oorzaken hiervan zijn dat de onbenutte belastingcapaciteit bijna € 1,3 miljoen hoger is geworden en dat minder beslag gelegd hoeft te worden op de reserves van € 0,8 miljoen om het nadelig exploitatiesaldo op te kunnen vangen gedurende de planperiode 2012 – 2015. In het onderdeel Onbenutte belastingcapaciteit, in het voorgaande opgenomen, is aangegeven waarom de belastingcapaciteit is toegenomen.

Overzicht specifieke risico's

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
<i>Programma 1 Inwoners en Bestuur</i>		
Afloop regiocontract	Onbekend	Het regiocontract De Vallei gaat binnenkort op in Regio Food Valley. Op dit moment (2011) zitten we in het laatste jaar van het regiocontract De Vallei. Veel projecten lopen nog en er is sprake van onderbesteding. In het laatste kwartaal van 2011 moet worden beslist of projecten nog kunnen worden afgerond, kunnen doorlopen naar het volgend jaar of op het dan bereikte punt worden beëindigd. Adviesbureau Deloitte is op dit moment bezig met advisering over het afronden van de financiën van de regio De Vallei, de vraag welke onderdelen om juridische redenen onder de oude afspraken moeten doorlopen, liquidatiekosten De Vallei en eventuele overheveling van middelen naar Food Valley. Onder meer omdat er nog geen plaatsingsplan ligt voor het zittende personeel kan deze advisering niet worden afgerond. Uiteraard moeten de gemeenteraden van De Vallei-gemeenten en de provincie Gelderland worden betrokken bij de afronding van de financiën van de regio De Vallei. Het is nu niet duidelijk welke onderdelen dus overeind blijven en wat we, naast onze € 1,70 aan bijdrage per inwoner, nog extra moeten betalen of gaan ontvangen.
<i>Programma 2 Veiligheid</i>		
Regionalisering Brandweer	Onbekend	De minister van Veiligheid en Justitie heeft het voornemen om de wet op de Veiligheidsregio's zodanig aan te passen, dat lokale brandweerkorpsen verplicht overgaan in een regionale brandweerorganisatie. Inmiddels is ook de ministerraad akkoord en is de wetswijziging doorgestuurd naar de Raad van State. Binnen het Algemeen Bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) is op 23 maart 2011 een voorgenomen besluit geformuleerd om, vooruitlopend op de aanstaande verplichting, alvast te starten met de voorbereidingen om te komen tot één regionale brandweer VGGM. Hierbij zijn de volgende randvoorwaarden geformuleerd: - er wordt geen bezuinigingsopdracht meegegeven; - frictiekosten van de ontvlechting zijn voor de participerende gemeenten; - gestreefd wordt de projectkosten en de eenmalige opstartkosten binnen de begroting te realiseren; - het gemeentelijk kostenniveau wordt bepaald door het bestuurlijk gewenste, minimale kwaliteitsniveau. De financiële gevolgen voor de gemeente Nijkerk zijn op dit moment niet in te schatten, omdat nog onvoldoende helder is op welke punten de regio de huidige kwaliteit gaat meten en wat de bestuurlijk vastgestelde, minimale eisen daarbij worden.
Ongevallenverzekering brandweer (vrijwilligers en beroepskrachten)	Onbekend	Risico is aanwezig. Zelfstandige ondernemers, die lid zijn van de vrijwillige brandweer kunnen een claim neerleggen bij de gemeente als zij menen dat de uitkering uit onze ongevallenverzekering bij (tijdelijke) arbeidsongeschiktheid onvoldoende is. Bedragen kunnen substantieel zijn.

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
FLO brandweer	Onbekend	In de CAO voor de brandweer is het functioneel leeftijdsontslag (FLO) ingevoerd. De structurele lasten hiervoor zijn in de begroting opgenomen. De gemeente loopt alleen risico op dit gebied, indien een personeelslid voor het FLO vertrekt bij de gemeente. Dan moet aan het personeelslid een afkoopsom worden betaald voor de opgebouwde rechten. Voor de personen, van wie bekend is dat ze gebruik kunnen gaan maken van deze regeling is een voorziening getroffen. Met personeelsleden die in de nabije toekomst hieronder gaan vallen is nog niet gerekend.
Programma 3 Wonen		
Toename verzoek planschade	Onbekend	Het aantal verzoeken om tegemoetkoming in (plan)schade neemt toe en daarmee ook de kosten van zowel het beoordelen van en het adviseren over deze verzoeken, als de kosten van toegekende schadevergoedingen. Waar mogelijk worden kosten toegerekend aan de initiatiefnemers van een ruimtelijk plan. Bij oudere plannen, of wanneer de gemeente initiatiefnemer is (bijvoorbeeld ook in het geval van de actualisatie bestemmingsplannen), komen deze kosten voor rekening van de gemeente. Daarnaast zijn de procedurekosten, omdat dit de uitvoering van een wettelijke taak betreft, voor rekening van de gemeente. Deze ontwikkeling zal zich de komende jaren naar verwachting voortzetten. De in de begroting opgenomen middelen voor de behandeling van schadeverzoeken zullen daardoor wellicht ontoereikend zijn. Hierover zal zo nodig in de Bestuursrapportage aanvullend worden gerapporteerd.
Boekwaarde niet in exploitatie genomen gronden	Onbekend	Dit zijn gronden waarvoor nog geen exploitatieopzet is opgesteld, maar die al wel in eigendom zijn van de gemeente. Het gaat hierbij om gronden in Doornsteeg, De Flier bedrijventerrein, de Arkerpoort, De Sportweg en een gedeelte van Nijkerkerveen. De oppervlakte van deze gronden is 98,8 hectare. Deze hebben een boekwaarde van € 36,6 miljoen, waarin al is verrekend afboeking van de boekwaarde zoals hierna vermeld. Gelet op de marktwaarde zijn de boekwaarden van de gronden in het plan Nijkerkerveen en De Flier in de jaarrekening 2010 afgewaardeerd met resp. € 1,5 miljoen en € 2,4 miljoen. Dit is gedaan ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie. Daardoor is het financiële risico ten aanzien van deze complexen geminimaliseerd. Op basis van de huidige uitgangspunten en rekening houdend met de afwaardering van de boekwaarde wordt jaarlijks € 1,5 miljoen rente bijgeschreven.
Programma 4 Economie en Milieu		
Milieubeleidsplan (MBP) en Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK)	Onbekend	Per 1 januari 2013 eindigt de looptijd van het huidige Milieubeleidsplan (MBP 2009-2012). Per 1 januari 2014 loopt de SLOK-subsidie af. Begin 2013 wordt het MBP, inclusief de stand van zaken bij de SLOK-subsidie, geëvalueerd via het Milieujaarverslag. Naar aanleiding van de evaluatie zal moeten worden besloten of in 2013 een nieuw MBP wordt opgesteld. Indien hiertoe wordt besloten, zal dit in 2013 moeten gebeuren, naast de afronding van het lopende MBP en SLOK-projecten. Om dit in 2013 te kunnen doen, zijn de beschikbare middelen onvoldoende. Om het huidige MBP te kunnen afronden en een nieuw MBP te kunnen opstellen, ontstaat druk op de formatie van

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
		de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving VTH. Bij het nieuwe MBP/de Kadernota 2013 zal dit formatieknelpunt mee worden genomen.
Participatiebudget / Regeerakkoord WWB Systematiek	€ 210.000	De uren van re-integratieconsulenten worden ten laste gebracht van het Participatiebudget. Dit kan slechts zolang het budget dit toelaat en de regelgeving dit toestaat. Als gevolg van de recessie in combinatie met een verlaging van het budget van rijkswege bestaat de kans dat in de toekomst de uitvoeringsuren niet meer (geheel) ten laste van dit participatiebudget gebracht kunnen worden. Op dat moment zullen deze kosten ten laste van de exploitatie komen. Het risico schatten wij in op € 210.000 per jaar.
Regionale Uitvoerings Dienst (RUD)	Onbekend	Op 1 januari 2013 moeten de RUD's operationeel zijn. De financiële gevolgen voor de gemeente Nijkerk zijn op dit moment niet in te schatten. Mogelijk vindt er een korting plaats op de algemene uitkering vanwege het Regeerakkoord. Hopelijk komt hierover meer duidelijkheid in één van de volgende rijkscirculaires.
<i>Programma 5 Bereikbaarheid</i>		
Baggerwerk Arkervaart en haven	Onbekend	Bij het beschikbaarstellen van het krediet voor het baggeren van de Arkervaart in 2010 is er van uitgegaan dat deze kosten geactiveerd kunnen worden, met een jaarlijkse afschrijving. Op grond van het BBV bleek dit echter niet mogelijk. Baggerkosten moeten – ook als deze incidenteel met een tussenpoos van een lange reeks van jaren voorkomen – als groot onderhoud ofwel exploitatielasten gezien te worden. De kosten voor het baggeren komen ten laste van de voorziening haven-, kade- en sluiswerken. Ook de kosten van de nog uit te voeren activiteiten in 2011 vallen hieronder. Door de "onverwachte" onttrekking in 2010 aan de voorziening is de voorziening per 31 december 2010 uitgeput. Om nu de voorziening weer op peil te brengen zal deze aangevuld moeten worden. Rekening moet worden gehouden met een aanvullende storting in de voorziening ten laste van de algemene reserve. Het bedrag is nog niet bekend. In de tweede bestuursrapportage 2011 of de jaarrekening 2011 zal inzicht worden gegeven over de nog vereiste gelden voor de restantwerkzaamheden en op welke manier de voorziening op het vereiste peil wordt gebracht.
<i>Programma 6 Onderwijs, sport, cultuur en welzijn</i>		
Herontwikkeling vrijkomend terrein Sportweg	€ 300.000	De gemeenteraad heeft in de vergadering van 30 juni 2011 de ruimtelijke voorkeursvariant voor de herinrichting van het terrein aan de Sportweg vastgesteld. Dit fungeert als kader voor het definitieve stedenbouwkundige plan en bestemmingsplan. De invulling van het definitieve programma voor woningbouw is nog niet bekend. Volgens laatste berekeningen is er een risico van € 300.000
Bestuurlijke ontvlechting Muziekschool Noord-West Veluwe	€ 383.000	Het stichtingsbestuur van de Muziekschool Noordwest Veluwe heeft op basis van een ingesteld organisatieonderzoek en met instemming van de vertegenwoordigers van alle deelnemende gemeenten in 2006 besloten om de Muziekschool te verzelfstandigen. Nadien hebben de deelnemende gemeenten een intentieverklaring ondertekend, gericht op het realiseren van de voorgenomen bestuurlijke ontvlechting. Dit betekent dat de

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
		gemeenten, die de Muziekschool in het verleden hebben opgericht, in de toekomst niet langer het bestuur zullen vormen. Het op afstand plaatsen brengt een meer zakelijke verhouding met zich mee. Op 28 juni 2011 hebben burgemeester en wethouders ingestemd met het voorgenomen besluit tot de daadwerkelijke bestuurlijke ontvlechting van de Stichting Muziekschool Noordwest Veluwe. Alles is er op gericht dat de ontvlechting per 1 oktober 2011 een feit is. Gevolg van de bestuurlijke en juridische ontvlechting van de Muziekschool Noordwest Veluwe is de gewijzigde garantstelling van de gemeenten naar de muziekschool toe. Deze wordt omgezet van onbepaalde tijd naar bepaalde tijd. Tevens wordt de hoogte van de garantstelling verlaagd. De gemeenten stellen zich garant voor de uitkeringsverplichtingen voortvloeiend uit de rechtspositiebepalingen zoals die van toepassing zijn op de werknemers die op 30 september 2011 in dienst zijn van de Muziekschool. De garantieperiode loopt in de nieuwe situatie van 1 oktober 2011 tot en met het kalenderjaar 2026. Voor de gemeente Nijkerk gaat het om een bedrag van € 383.022. Tweejaarlijks - te beginnen in 2014 - zal een herberekening gemaakt worden.

Programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning

Wet Maatschappelijk Ondersteuning (Wmo)	€ 430.000	Uit overleg tussen de VNG en het Rijk over de Wmo kunnen we concluderen dat er meer taken richting de gemeenten komen. Daarvoor stelt het Rijk waarschijnlijk geen extra of onvoldoende financiële middelen beschikbaar ter compensatie van de extra kosten. Daarnaast houdt de reserve Wmo, bij een gelijkblijvend uitgavenniveau, ultimo 2011 op te bestaan. In 2012 komt de overschrijding van het Wmo budget volledig ten laste van de algemene middelen. Bij het beleidsplan Wmo zullen over de structurele doorwerking keuzes moeten worden gemaakt over de dekking. Indien geen keuzes gemaakt worden ontstaat er een extra tekort van € 430.000

Algemene Dekkingsmiddelen, onvoorzien en bedrijfsvoering

Intergemeentelijke samenwerking WOZ/gemeentelijke belastingen	Onbekend	In januari 2010 heeft de raad ingestemd met de resultaten van het onderzoek naar intergemeentelijke samenwerking in combinatie met Lococensus/Tricijn op het gebied van de WOZ/gemeentelijke belastingen. Nadere uitwerking vindt plaats in 2011. In het 2^e halfjaar 2012 moet de nieuwe organisatie vorm krijgen en op 1-1-2013 wordt deze daadwerkelijk operationeel. Deze intergemeentelijke samenwerking kan onder andere ontvlechtingkosten met zich meebrengen. Daarbij is te denken aan ondermeer een Sociaal Plan.
Pensioenvoorziening bestuurders	€ 1.500.000	De Adviescommissie Dijkstal heeft aan de minister geadviseerd om het pensioen voor bestuurders centraal onder te laten brengen in een specifieke regeling bij het ABP. De verwachting is dat dit mogelijk binnen 5 jaar zal gebeuren. Naar huidig inzicht zal dit de gemeente € 3,0 miljoen kosten. Van dit risico wordt 50% ingecalculeerd. Momenteel worden de pensioenen van de

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
		bestuurders betaald uit de exploitatie.
WW-verplichtingen	Onbekend	Voor het afdekken van het risico van WW-verplichtingen is geen voorziening in het leven geroepen. Volgens het BBV moeten deze uitgaven gewoon op de begroting geraamd worden indien ze een langdurig (langer dan 4 jaar) karakter dragen.
Overlijdensrisico politieke ambtsdragers (actieven en niet-actieven)	Minimaal	De gemeente heeft de plicht om bij overlijden van politieke ambtsdragers de eventuele nabestaande(n) een uitkering te geven.
Gewaarborgde geldleningen	€ 967.000	Dit betreft 30% van het maximale risico vanwege de ARN. Het maximale risico is in 2010 bepaald op € 3.225.000. De einddatum van deze leningen ligt in 2015. Het risico op de overige gewaarborgde leningen is marginaal.
Energiebesparing (uit besparingsoperatie 2009 'Laaghangend fruit')	€ 50.000	In 2009 is als onderdeel van de besparingsoperatie 'Laaghangend fruit' een voordeel gecalculeerd van € 100.000. Het nieuwe contract is inmiddels afgesloten, maar het structurele karakter van dit gehele bedrag wordt in twijfel getrokken. Een en ander is binnen onze organisatie nog in onderzoek. De eerste jaarafrekeningen moeten meer inzicht bieden. Voorshands is in de eerste bestuursrapportage 2011 de besparingspost verlaagd met 50% ofwel € 50.000. Het nog resterende deel (€ 50.000) wordt als risico beschouwd.
Rijksbezuinigingen	Onbekend	Het kabinet heeft besloten bezuinigingen op de rijksbegroting door te voeren voor een bedrag van € 18 miljard. Dit zal ook indirect zijn weerslag hebben op de gemeentelijke financiën. Er is een bestuursakkoord tussen gemeenten (VNG) en het Rijk opgesteld. De gemeenten hebben dit bestuursakkoord niet in zijn geheel overgenomen. Met paragraaf 6.1 'Werken naar vermogen' hebben de gemeenten niet ingestemd. Daarmee is in de visie van het rijk geen bestuursakkoord aanwezig. Momenteel zijn er besprekingen gaande tussen VNG en Rijk over de nadere uitwerking en invulling van de paragraaf 6.1 uit het bestuursakkoord. Onze organisatie heeft vooruitlopend op de uitkomsten van het bestuursakkoord voor zover dit mogelijk is getracht de mogelijke effecten uit het regeerakkoord voor de gemeente Nijkerk in beeld te brengen. In de Kadernota 2012 zijn richtinggevende bedragen genoemd. Hiermee is in de begroting 2012-2015 geen rekening gehouden. De effecten kunnen aanzienlijk zijn. Op het moment dat hierover meer duidelijkheid ontstaat, zal dit zichtbaar gemaakt worden. In het aangenomen amendement bij de behandeling van de Kadernota 2012 is als uitgangspunt opgenomen om de rijksbezuinigingen in principe 1-op-1 te laten opvangen binnen het betrokken beleidsterrein tenzij vanwege lokale speerpunten of het sociale gezicht van het gemeentebestuur andere keuzes nodig zijn.

Een deel van de specifieke risico's is moeilijk kwantificeerbaar. Bepaalde risico's zijn bedrijfsmatig (rentevoetontwikkelingen, werkprocessen) wel aanwezig, maar financieel niet in te schatten. Het inzicht in deze specifieke risico's is de laatste jaren vollediger en meer beheersbaar geworden.

De risico's blijven steeds in beeld en het volgen van de ontwikkelingen is een doorlopend proces. Bewustwording en transparantie blijven hierbij sleutelwoorden.

3.1 Wettelijk kader

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Het gaat in deze paragraaf om een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. De looptijd van een beheerplan is afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de kapitaalgoederen behorende bij het beheerplan. Een beheerplan wordt elke vijf jaar herzien. In het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij een beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. Sinds de invoering van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) geldt de regel dat voorzieningen op geen enkel moment negatief mogen staan. Dit kan betekenen dat er enige jaren meer in de voorziening wordt gestort dan onttrokken.

In deze paragraaf wordt verder een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader voor het betreffende onderwerp en een gedetailleerde planning van de financiering. In het vervolg van deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

3.3 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan een of meer beheerplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beheer beschreven en de beheerplannen geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

3.3.1 Wegen*Beheerplan Wegen*

De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen. Optimaal vraagt een afweging tussen de technische minimumeisen, de wensen van de burgers en het beschikbare budget.

Het beheerplan infrastructurele kunstwerken (voorheen genoemd als beheerplan kunstwerken) is onderdeel van het beheerplan wegen. In dit beheerplan zijn de onderhoudskosten aan bruggen, vlonders en viaducten opgenomen. In 2012 starten de werkzaamheden met betrekking tot voorbereiding voor de wijk Oranjebuurt en de uitvoering van de wijk Rensselaer en de wijk Bruins Slot. Groot onderhoud vindt plaats op de Amersfoortseweg/Nijkerkerstraat (ter hoogte van Nijkerkerveen), de Koninginneweg in Hoevelaken en diverse wegen in de wijk Strijland 1 in Nijkerk.

Voorziening beheerplan Wegen (F1a)¹

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 9,7 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 8,2 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 2,4 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie en € 2,0 miljoen worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2012 te realiseren.

Voorziening beheerplan Infrastructurele Kunstwerken (F1b)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 367.000 toegevoegd aan de voorziening, in dezelfde periode wordt daaraan € 352.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 89.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 107.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2012 te realiseren.

Beheerplan Openbare Verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

Het eigenlijke beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties.

Bij de uitvoering van het groot onderhoud vindt waar mogelijk afstemming plaats met de grotere projecten vanuit de beheerplannen wegen en groen. Daarnaast worden de lampen periodiek vervangen volgens groepsremplace.

Wanneer dit binnen de daartoe gestelde kaders past, wordt bij uitbreiding zoveel mogelijk LED-verlichting toegepast.

Voorziening beheerplan Openbare Verlichting (F3)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 861.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 541.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 210.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 164.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2012 te realiseren.

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader waarbinnen het in de openbare ruimte tot een verantwoorde, eenduidige keuze en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen komt. Door deze voorziening is het dagelijks en groot onderhoud gewaarborgd. Om de onderhoudskosten laag te houden wordt zoveel mogelijk standaardisatie toegepast.

In 2012 zal groot onderhoud voortgezet worden van met name de oude verkeersborden en de wegmarkeringen. Hierbij zal de sanering van een aantal borden extra aandacht krijgen.

Voorziening beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen (F7)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 993.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 1.099.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 248.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 238.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2012 te realiseren.

■ _____
¹ De nummers F1 e.d. verwijzen naar de lijst en het overzicht van reserves en voorzieningen d.d. april 2010 (bijlage bij Kadernota 2011-2014).

3.3.2 Water

Beheerplan Haven c.a.

Bij de actualisatie en vaststelling van het Beleids- en beheerplan binnen- en buitenhaven, Arkersluiscomplex en Arkervaart zijn beslissingen genomen over de instandhouding van een aantal infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de beroepsvaart en de recreatie. Voor de instandhouding van deze voorzieningen zijn investeringen gepland waarvan de financiële gevolgen voor een periode van 20 jaar in beeld zijn gebracht. Financiering verloopt via een voorziening.

In dit beleids- en beheerplan is rekening gehouden met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Als gevolg daarvan worden een beperkt aantal investeringen geactiveerd in plaats van deze in één keer ten laste van de voorziening te brengen. In het beheerplan is aangegeven wanneer deze investeringen voorzien zijn. Het groot onderhoud voor 2012 heeft betrekking op het realiseren van extra ligplaatsen voor de beroepsvaart aan de Vedderkade en het vervangen van de steiger Vedderkade. Daarnaast wordt de voorbereiding voor de vervanging van de hydrauliek van de sluis opgestart en worden betonreparaties aan het sluiscomplex uitgevoerd.

Voorziening haven-, kade- en sluiswerken (F6)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 444.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 555.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 111.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 201.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2012.

Met een eenmalig beschikbaar gesteld krediet is in 2010 de haven en de Arkervaart uitgebaggerd. De eventueel toekomstige kosten voor het uitbaggeren waren in eerste instantie buiten het beheerplan gehouden. Bij het opmaken van de jaarrekening 2010 bleek, na uitvoerig overleg met de accountant, dat baggeren op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) als groot onderhoud wordt gezien. Voor baggeren kan geen krediet beschikbaar worden gesteld, de kosten moeten ineens vanuit de voorziening betaald worden. Een gedeelte van het baggeren is in 2010 onttrokken aan de voorziening haven-, kade- en sluiswerken. Het saldo van deze voorziening is per 31 december 2010 nihil. Bij de tweede Bestuursrapportage 2011 c.q. de jaarrekening 2011 zal inzicht worden gegeven over de nog benodigde gelden voor het baggeren en op welke manier de voorziening op het gewenste peil zal kunnen worden gebracht.

Beheerplan Waterlossingen

Voor het beheer van sloten, duikers, vijvers is nog geen beheerplan beschikbaar.

Op basis van het in 2010 vastgestelde beheerplan bermen, sloten en duikers zal onderhoud worden uitgevoerd aan duikers, beschoeiing en dergelijke. Waar nodig zal tot vervanging worden overgegaan.

In de begrotingsperiode 2012-2015 zijn budgetten opgenomen om groot onderhoud uit te voeren aan de waterlossingen.

3.3.3 Groen

Beheerplan Groen

Het handboek groenbeleid bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met het openbaar groen worden nagestreefd, bijvoorbeeld het bijdragen aan een prettig woon- en leefklimaat. Het bijbehorende beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van het openbaar groen en de bijbehorende financiële consequenties. Het plan is gericht op het verantwoord omgaan met de gemeentelijke investeringen en het voorkomen van achterstallig onderhoud. Op basis van de in 2011 gehouden inspecties worden diverse groenrenovaties uitgevoerd. In 2012 worden groenrenovaties naar verwachting uitgevoerd in de wijk Strijland in Nijkerk.

Waar mogelijk wordt de groenrenovatie integraal uitgevoerd als ook het onderhoud aan de wegen of riolering in de betreffende straat of wijk noodzakelijk is. Integrale renovatie van groen vindt in 2012 plaats in de wijken Bruins Slot en Rensselaer in Nijkerk

Voorzieningen beheerplan Groen (F5a)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 1,5 miljoen toegevoegd aan de voorziening plantsoenen; in dezelfde periode wordt daaraan € 1,5 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 366.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 331.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2012 te realiseren.

Voor de instandhouding van de speelterreinen is een afzonderlijke voorziening ingesteld (F5b).

Speelruimteplan

In het speelruimteplan zijn uitgangspunten vastgesteld voor de aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen van voldoende kwaliteit en veiligheid als onderdeel van een aangename leefomgeving.

Voorziening beheerplan Speelruimte (F5b)

Hieraan wordt in de begrotingsperiode in totaal € 483.000 toegevoegd; in dezelfde periode wordt daaraan € 473.000 onttrokken. In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het Speelruimteplan. In 2012 zal € 123.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 118.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2012.

Beheerplan begraafplaatsen

Het beheerplan begraafplaatsen 2009-2013 geeft inzicht in de benodigde capaciteit voor de gemeentelijke begraafplaatsen. Om voldoende capaciteit te behouden zijn er uitbreidingen gepland in 2011 in Hoevelaken en in 2014 in Nijkerk.

Het beheerplan voorziet in maatregelen voor groot onderhoud en kwaliteitsverbeteringen.

Voorziening beheerplan begraafplaatsen (F5c)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 112.000 toegevoegd aan de voorziening en € 150.000 onttrokken.

3.3.4 Riolering

Beheerplan Riolering

Het vaststellen van een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is een wettelijke taak voortvloeiend uit de Wet Milieubeheer. Een dergelijk plan beoogt ervoor te zorgen dat de verwijdering van afvalwater overal in de gemeente op milieutechnisch verantwoorde wijze plaatsvindt. De aanleg van riolering heeft overal in de gemeente plaatsgevonden. Daardoor ligt het accent in het GRP sterk op het beheer en de instandhouding van de voorzieningen, evenals op uitbreiding vanwege de aanleg van nieuwbouwwijken en bedrijfsterreinen. Financiering verloopt via een voorziening. In het huidige plan is rekening gehouden met andere plannen die gerelateerd zijn aan water of afvalwater, zoals het Gemeentelijk Waterplan. De toekomstige ontwikkelingen op het gebied van water en riolering zijn ook, waar mogelijk, betrokken in het plan.

Op basis van het in 2011 vast te stellen GRP 2012-2016 zullen de werkzaamheden uitgevoerd worden conform de uitvoeringsparagraaf van het nieuwe GRP. Werkzaamheden hebben met name betrekking op verbetermaatregelen in de riolering, afkoppelen van verhard oppervlakte en het aanbrengen drainage.

Voorziening beheerplan riolering (F4)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 9,8 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 9,9 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan.

In 2012 zal € 2,5 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie en € 2,5 miljoen worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2011.

3.3.5 Gebouwen

Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De meerjaren-onderhoudsbegroting (MOB) die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In deze periode worden nagenoeg alle onderhoudsactiviteiten minimaal één keer uitgevoerd.

Als onderhoudsniveau is in het beheerplan de kwaliteit "voldoende tot goed" aangehouden om achterstallig onderhoud en verpaupering te voorkomen.

Voor het beheer van de sportaccommodaties is in het verleden geen beheerplan vastgesteld. Een groot aantal gebouwen en terreinen in Nijkerk en Nijkerkerveen is geprivatiseerd en overgedragen aan de SRO. De exploitatiekosten daarvan, waarin ook de onderhoudscomponent is verwerkt, worden afgedekt door vaste subsidies die in een periode van 15 jaar jaarlijks ten laste komen van de begroting.

Een aantal sportaccommodaties in Hoevelaken is eigendom van de gemeente, o.a. zwembad De Slag, sporthal Ridderspoor en enkele buitensportvoorzieningen. Met ingang van 1 januari 2010 is ook het zwembad Bloemendal in Nijkerk eigendom van de gemeente geworden.

De exploitatie van beide zwembaden en van sporthal Ridderspoor is eveneens opgedragen aan de SRO, die daarbij de zorg heeft voor het klein onderhoud. Voor het groot onderhoud is de gemeente verantwoordelijk en daarvoor zijn meerjaren-onderhoudsbegrotingen opgesteld. Daarmee bestaat er zicht op de te verwachten kosten van groot onderhoud.

De exploitatie en de verzorging van het klein onderhoud van de in 2008 opgeleverde sporthal Corlaer (Nijkerk) is overgedragen aan Exspa Nijkerk B.V. Het groot onderhoud van dit sportcomplex komt ook voor rekening van de gemeente Nijkerk.

Alle genoemde sportaccommodaties zijn ondergebracht in het beheerplan gebouwen, zodat er één totaalplan bestaat voor alle sportaccommodaties die eigendom zijn van de gemeente.

Voorziening beheerplan gemeentelijke gebouwen (F2)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 3,9 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 3,2 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 970.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 880.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2012.

Beheerplan Sportmaterialen

Voor aanschaf en onderhoud van de sportmaterialen van de drie gemeentelijke sporthallen/-zalen Ridderspoor, De Slag en Corlaer is in 2008 een beheerplan opgesteld. Het plan beslaat de periode 2008-2027 en zal volgens planning in 2012 worden geactualiseerd. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende tot goed".

Voorziening beheerplan Sportmaterialen

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal € 90.000 toegevoegd aan de voorziening. In dezelfde periode wordt € 62.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 22.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 4.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2012.

Beheerplan Onderwijsgebouwen

Voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs (de praktijkschool) is het Integraal Huisvestingplan (IHP) vastgesteld. In dit plan wordt o.a. het noodzakelijke "buitenkantonderhoud" van de onderwijsgebouwen beschreven en berekend voor een periode van 20 jaar. Het huidige plan beslaat de periode 2007-2026. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende".

Voorziening IHP - beheerplan onderwijsgebouwen (F9)

In de begrotingsperiode 2012-2015 wordt in totaal bijna € 1,3 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan ruim € 1,8 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2012 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2012 zal € 323.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 318.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2012.

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	beheerplan	planperiode	Jaar herziening	financiering
Wegen	Wegen	2003-2023	1 ^e kw 2011	via voorziening F1a
	Kunstwerken	2007-2027	2012	via voorziening F1b
	Openbare verlichting	2008-2041	2012	via voorziening F3
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2008-2047	2013	via voorziening F7
Water	Havens	2007-2027	2012	via voorziening F6
	Waterlossingen		1 ^e kw 2011	via voorziening
Groen	Groen	2003-2033	2011	via voorziening F5ac
	Speelvoorzieningen	2005-2014	2011	via voorziening F5b
	Begraafplaatsen	2009-2013	2014	Via voorziening F5c
Riolering	Riolering (GRP)	2007-2066	2011	via voorziening F4
Gebouwen	Openbare gebouwen	2008-2027	2014	via voorziening F2
	Sportmaterialen	2008-2027	2012	via voorziening F10
	Onderwijsgebouwen	2007-2026	2012	via voorziening F9

3.4 Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoederen

In het volgende overzicht zijn de jaarlijkse exploitatielasten van de diverse beheerplannen (is dotatie aan de voorziening) weergegeven. Tevens is in het overzicht aangegeven de geraamde stand van de voorziening per 1 januari 2012 en per 31 december 2015. Jaarlijks wordt beoordeeld of de hoogte van de voorziening voldoende is om de verwachte kosten te kunnen dekken. Zo nodig vindt aanvulling plaats ten laste van de exploitatie.

Overzicht voorzieningen beheerplannen (bedragen x € 1.000)

beheerplan	Dotatie	Stand 1-1-2012	Stand 31-12-2015
Wegen ²⁾	2.467	1.200	2.714
Infrastructurele kunstwerken	89	-209	-194
Openbare verlichting	210	400	720
Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen	248	73	-34
Waterlossingen	103	0	0
Havens	111	-453	-564
Groen	522	576	561
Riolering	103	6.219	5.981
Openbare gebouwen	970	2.622	3.336
Sportmaterialen	22	159	187
Onderwijsgebouwen	323	685	145

Voorzieningen mogen naar hun aard niet negatief staan. Een drietal voorzieningen in bovenstaand overzicht vertoont een negatieve stand.

Voorziening infrastructurele kunstwerken.

Deze voorziening is onderdeel van het beheerplan wegen en wordt daarmee als één geheel gezien. Tezamen geeft dit een financieel positieve stand. Om deze reden is de negatieve stand van deze deelvoorziening op dit moment geen probleem. In de herziening van het wegenbeheerplan zal ook het onderdeel infrastructurele kunstwerken worden meegenomen.

Voorziening straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Deze voorziening staat per 31 december 2015 voor het eerst negatief en voor een relatief gering bedrag. Bij de herziening van het beheerplan in 2012/2013 zullen hier maatregelen voor getroffen worden.

Voorziening havens

Bij het opmaken van de jaarrekening 2010 bleek dat baggerwerk van vaarten en de havens volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) – ook als dit incidenteel (bijvoorbeeld om de 20 jaar) gebeurt – gerekend wordt als onderhoud en niet gezien mag worden als investering.

Gelet op dit gegeven komen de kosten voor het baggeren van de Arkervaart en de havens ten laste van de voorziening. Hiermee is in de voorziening geen rekening gehouden, waardoor deze zonder nadere maatregelen negatief komt te staan gedurende de gehele planperiode vanaf 1 januari 2012. Bij de tweede bestuursrapportage 2011 of de jaarrekening 2011 wordt aangegeven hoe de voorziening weer op het vereiste peil wordt gebracht.

■ _____
² In meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met areaaluitbreiding.

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Artikel 17 van de Financiële verordening bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich heeft te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit artikel is nader uitgewerkt in het Financieringsstatuut, vastgesteld door het college. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari verloopt volgens de begroting over de jaren 2012 tot en met 2015 als volgt:

2012	een financieringstekort van	€ 17,0 miljoen
2013	een financieringstekort van	€ 17,0 miljoen
2014	een financieringstekort van	€ 16,1 miljoen
2015	een financieringstekort van	€ 14,9 miljoen

De financieringspositie wordt bepaald door te kijken in welke mate de boekwaarde vaste activa en de voorraden grond wordt gefinancierd met eigen vermogen (reserves) en lang vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Het is een hulpmiddel om te kijken welke financieringsbehoefte de gemeente de komende jaren heeft en hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt van de verwachte rentelasten of –baten in de komende jaren. In tegenstelling tot bij de liquiditeitspositie gaat het hier niet om daadwerkelijke geldstromen.

Een specificatie van de opbouw is te vinden in tabel 2.5 op bladzijde 127 van de financiële begroting.

In het algemeen wordt geprobeerd het financieringstekort op te lossen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd mogelijk in verband met de zgn. kasgeldlimiet. Dit begrip is nader uitgewerkt in onderdeel 4.4. In de exploitatiebegroting is rekening gehouden met de rentelasten van het financieringstekort. Bij de begroting van 2012 wordt een eventueel tekort tot een bedrag van € 10 miljoen tegen de rente kort geld (1,75%) meegenomen. Het resterende deel van het financieringstekort wordt meegenomen tegen de rente lang geld (4,0%). Overigens werd tot en met 2011 de rente voor kort geld gerekend over een bedrag tot aan de kasgeldlimiet. Voor 2012 bedraagt deze ongeveer € 6,8 miljoen. Ervaring uit het verleden heeft geleerd dat als gevolg van goed liquiditeitsbeheer deze keuze verantwoord is.

Afhankelijk van de liquiditeitsprognose en de looptijd van de investeringen worden daadwerkelijk langlopende geldleningen aangetrokken.

De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn, door invoering van een maandelijkse liquiditeitsprognose, op de korte termijn beheersbaar. Inzicht op langere termijn is vaak afhankelijk van diverse grote investeringen. Als gevolg van procedures, planning, andere deelnemers in projecten, enz. is dit minder goed voorspelbaar. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan uitgaven in verband met de bouwgrondexploitatie. De komende jaren zullen wij mede als gevolg van de uitvoering van de structuurvisie en de daarbij behorende financieringsbehoefte extra aandacht geven aan de treasuryfunctie.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat de gemeente aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.

Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken of uitzetten van geld als gevolg van de liquiditeitspositie meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt.

Ter ondersteuning van een en ander worden maandelijks liquiditeitsprognoses opgesteld. In onderstaande tabel is voor 2012 per kwartaal en voor heel 2013 de liquiditeitsprognose opgenomen.

Bedragen x € 1.000	1e kw.	2 ^e kw.	3e kw.	4e kw.	2013
Beginsaldo	778	2.286	5.862	5.194	2.650
Uitgaven	-18.232	-18.845	-18.439	-16.561	-68.139
Inkomsten	19.740	22.421	17.771	14.017	72.485
Eindsaldo	2.286	5.862	5.194	2.650	6.996

Afhankelijk van het werkelijke verloop van de liquiditeitsprognose worden bij structurele overschrijding van de kasgeldlimiet langlopende geldlening(en) aangetrokken. Op basis van de vorenstaande prognose zal dat in 2012 niet het geval zijn. De overschotten zijn ontstaan door de verkoop van de Nuon aandelen in 2009 en in 2011.

De overschotten worden risicomijdend uitgezet voor de periode waarover een overschot wordt verwacht of gebruikt voor het vervroegd aflossen van leningen. Maandelijks wordt deze verwachting geactualiseerd.

4.4 Risicobeheer

De belangrijkste uitgangspunten voor het risicobeheer zijn:

- het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- het aantrekken en uitzetten van middelen moet een prudent karakter hebben en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico (geen bankactiviteiten);
- het gebruik van derivaten is beperkt toegestaan.

Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de financiële verordening.

Aanpassing Wet Fido

In de Wet financiering decentrale overheden (Fido) zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (*kasgeldlimiet*) en het renterisico op de vaste schuld (*renterisiconorm*). Hieraan moet de gemeente zich houden. Per 1 januari 2009 zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd, waarbij o.a. de berekening van de renterisiconorm is aangepast. De systematiek hiervan is vereenvoudigd, met als kern dat de jaarlijkse aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder mogen openbare lichamen slechts gelden uitzetten bij ondernemingen die gevestigd zijn in de Europese Economische Ruimte. De lidstaat dient te beschikken over minimaal een AA-rating van twee van de drie ratingbureaus. In 2010 zijn de wijzigingen in de wet Fido in het financieringstatuut verwerkt en er zijn nieuwe uitvoeringsregels opgesteld.

Kasgeldlimiet

De door het Rijk vastgestelde kasgeldlimiet is 8,5% van de lasten van de primaire begroting. In 2012 gaat het voor Nijkerk om circa € 6,8 miljoen. In het jaarverslag moet minimaal de kasgeldlimiet per begin van het jaar evenals de gemiddelde netto schuld per kalenderkwartaal van het betreffende jaar worden

vermeld. Als in drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschreden wordt, moet de toezichthouder worden ingelicht.

Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld vloeit voort uit de mate waarin het saldo van rentelasten en –baten gevoelig is voor wijzigingen in het rentepercentage op aangetrokken leningen en uitzettingen. Ter illustratie: Als in enig jaar een relatief groot bedrag aan langlopende leningen aan herfinanciering onderhevig is, of van een groot bedrag aan leningen de rente wordt herzien, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente in het desbetreffende jaar in aanzienlijke mate gevoelig is voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm is in het leven geroepen om het renterisico vanwege herfinanciering en renteherziening van geldleningen te spreiden. De norm is vastgelegd op 20% van het begrotingstotaal.

In onderstaande tabel is uitgerekend welke bedragen overeenkomen met een renterisiconorm van 20% van de vaste schuld. In 2012 gaat het om een bedrag van € 15,9 miljoen. Het berekende feitelijke risico is in dat jaar nihil.

Bedragen x € 1 miljoen	2012	2013	2014	2015
Renterisiconorm	15,9	14,8	14,3	13,8
Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Renterisico op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Ruimte (+) of overschrijding (-)	15,9	14,8	14,3	13,8

Uit de tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente ruimschoots onder de norm ligt.

Relatiebeheer

In het financieringsstatuut van de gemeente is opgenomen dat, bankrelaties en hun bancaire condities eens in de vier jaar beoordeeld moeten worden. In 2010 heeft deze beoordeling plaatsgevonden op basis van een meervoudige onderhandse aanbesteding. Uit deze aanbesteding is de BNG als beste uit de bus gekomen.

Tot en met 2014 is de BNG de huisbankier van de Gemeente Nijkerk.

4.5 Renterisicoprofiel

In het voorgaande is de technische werkwijze van gemeente op het gebied van financiering beschreven. Hierna worden de kansen en bedreigingen voor onze financieringspositie en bijbehorende rentelasten- en baten beschreven.

Rentevisie

We zien op dit moment dat de korte rente nog steeds laag is, de verwachting is dat de korte en de lange rente op termijn zullen gaan stijgen. De verwachting is dat de korte rente voorlopig laag blijft om het doen van investeringen te stimuleren. De verwachting is dat de inflatie terug loopt in 2012. Daarnaast heerst er op de financiële markten grote onrust over de terugbetaalcapaciteit van diverse landen (bijvoorbeeld Griekenland, Verenigde Staten en Spanje). Dit kan gevolgen hebben voor de risico-opslag op eventueel aan te trekken kort en/of lang geld.

Een stijging van de korte en langlopende rente met een half procent heeft voor de jaren 2012 tot en met 2015 een risico van circa € 100.000 tot gevolg.

Risicoprofiel

De komende jaren zullen wij uitvoering geven aan de structuurvisie. De uitvoering van deze plannen zal gevolgen hebben voor de inrichting van onze financieringsportefeuille. Bij de uitvoering van (en bepaling van het benodigde budget voor) het project zullen wij dan ook rekening moeten houden met de daaruit voortvloeiende financieringskosten ook als deze projecten worden gedekt door aanwending van reserves.

Zoals eerder vermeld zijn ook de ontwikkelingen binnen de bouwgrondexploitatie van groot belang voor het renteresultaat. Aan de ene kant wordt dit veroorzaakt doordat wij op basis van de boekwaarden financieringskosten doorberekenen aan de bouwgrondexploitatie. Vertraging of versnelling van de uitvoering (de boekwaarde verandert hierdoor) hebben gevolgen voor ons netto renteresultaat en voor daadwerkelijke geldstromen.

5.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft hoe de gemeente om wil gaan met de middelen om rechtmatig, efficiënt en effectief de gestelde doelen te bereiken. We kijken daarbij naar de processen op het gebied van personeel, informatisering en automatisering, communicatie, financieel beheer (inclusief administratieve organisatie en de interne controle), juridische zaken, facilitaire dienstverlening en huisvesting.

5.2 Bedrijfsfilosofie

Het uitgangspunt bij onze keuzes is een zo hoog mogelijk dienstverleningsniveau voor de burger te realiseren. Dit uitgangspunt is vastgelegd in het Dienstverleningsconcept onder het motto "Uw vraag is onze uitdaging". Samen met 'De managementfilosofie' beschrijft het Dienstverleningsconcept op welke manier de organisatie is ingericht. Klantgerichtheid en samenwerken zijn de leidende competenties die alle medewerkers, intern of extern gericht, dienen te bezitten zodat de organisatie haar dienstverleningsopdracht in de samenleving kan waarmaken. Het verwacht gedrag van medewerkers is als volgt gedefinieerd: "we hebben belangstelling voor elkaar, houden rekening met elkaar en ondersteunen elkaar waar mogelijk in het bereiken van ieders doelen en daarmee ons gezamenlijke doel."

Afdelingsmanagers werken volgens de uitgangspunten van integraal management. Managers worden daarin ondersteund door een eigen bedrijfsvoeringsmedewerker en een hulpstructuur van senioren en teamleiders. Waar gewenst kan de afdelingsmanager zich laten adviseren op alle bedrijfsvoeringsaspecten door de ondersteunende afdelingen.

5.3 Organisatie

De organisatie is geen statisch geheel. Om in te spelen op ontwikkelingen past zij zich voortdurend aan om te kunnen accommoderen, ontwikkelen en te professionaliseren. Enerzijds is dit ingegeven door externe ontwikkelingen als gevolg van veranderende wetgeving of trends. Anderzijds maakt ook de veranderende interne organisatie dat aanpassingen soms noodzakelijk zijn. Afhankelijk van de doelen kunnen organisatiestructuur, processen en systemen om aanpassing vragen. Als organisatie verdiepen wij ons in hoe wij efficiënter kunnen werken. In dit kader is behoefte aan een instrumentarium waarmee bedrijfsresultaten beter te monitoren zijn. Bij bedrijfsresultaten valt in dit geval te denken aan verkorten van doorlooptijden, verbeteren van kwaliteit en realiseren van efficiencywinsten.

Klantgerichtheid

In de dienstverlening aan de burger en het uitdragen van het 'dienstverleningsconcept' is de Publiekswinkel het visitekaartje van de gemeente. Daar vinden de eerste en meeste klantcontacten plaats. In de komende jaren zal de Publiekswinkel transformeren naar een volwaardig Klant Contact Centrum (KCC) in 2015. De gemeente wordt hiermee 'voorportaal' van diverse overheidsdiensten (via het project 'Nijkerk heeft Antwoord') met alle denkbare benaderwijzen, zoals in persoon aan de balie, via de telefoon, maar meer en meer ook via de website en e-mail. De vormgeving van het KCC vindt fasegewijs plaats, met niet alleen consequenties voor de frontoffice, maar ook voor de mid- en backoffice. Het verdiepen van het dienstverleningsniveau in de frontoffice vraagt om een ander profiel van de medewerkers en om permanente ontwikkeling. We streven ernaar meer zaken direct af te handelen in het KCC. Op termijn globaal 80%. Dit vraagt ook om herbezinning op de taakverdeling tussen front- en backoffice en de eisen die aan de midoffice worden gesteld. Met regelmatig onderzoek bij onze klanten van de frontoffice houden we zicht op de beleving van de kwaliteit van onze dienstverlening. De bevindingen uit die onderzoeken genereren verbetermaatregelen; dit is een continu proces.

Samenwerking, uitbesteden of juist ontvlechten

Fundamentele vragen over samenwerken, uitbesteden of ontvlechten worden meer en meer actueel. Zo staat voor 2012 op de agenda; de samenwerkingsstructuur Foodvalley, het oprichten van Regionale Uitvoeringsdiensten, de overgang van de gemeentelijke brandweer naar de Veiligheidsregio Gelderland Midden en de uitbesteding van belastingen naar Lococensus/Tricijn. Ook op afdelingsniveau wordt gekeken waar voordeel kan worden gehaald uit samenwerking, zoals die op het gebied van de salarisadministratie.

Proces- en projectmatig werken

Om de klant optimaal te kunnen bedienen is interdisciplinaire samenwerking nodig. De organisatie is daarom volop bezig haar bedrijfs(voerings)processen te beschrijven, te analyseren, te verbeteren en te digitaliseren. Er wordt onderzoek gedaan naar nieuwe methoden en technieken, zoals toepassing van LEAN-procesverbetering, waardoor mogelijk besparing op processtappen kan ontstaan. We willen meetbaar maken wat dit oplevert en zullen hiervoor starten met een nulmeting. Ook door meer aandacht voor projectmatig werken krijgt resultaatsturing vorm. Een ambtelijke werkgroep is gestart om een "Nijkerks gezicht" te geven aan het projectmatig werken. Via een organisatie breed handboek worden de spelregels hiervoor vastgelegd en zal het personeel getraind worden in samenhangende incidentele projecttaken. Ook de bestuurlijke behandeling van projecten krijgt hierin een rol.

Organisatieontwikkelingen

Onze organisatie is permanent in ontwikkeling en vraagt om tijdige aanpassing van functieprofielen en competenties. Binnen het door uw raad gestelde financiële kader ten aanzien van het personeelsbudget, inclusief de afgesproken besparingen op de formatie, vinden deze aanpassingen plaats.

Daarnaast maken we een permanente afweging tussen in- en uitbesteden. Zo zal bijvoorbeeld de vaststelling van de structuurvisie de realisatie van een groot aantal projecten in de komende jaren impliceren. Zowel voor de invulling van de projecten als voor de coördinatie van de projecten is additionele informatie nodig. Dekking vindt plaats binnen de projecten. Daar waar behoud van kennis van belang is en het ook op langere termijn financieel voordeliger is, gaan we over tot inbesteden.

Sinds augustus 2011 is Nijkerk een 40.000+ gemeente. De budgettaire gevolgen voor het Bestuur als het personeel zijn verwoord in de Kadernota 2012 en zijn in de begroting opgenomen. Naar verwachting zal het bij een krimpende beroepsbevolking, wel helpen specialisme te vinden en aan de gemeente te binden, omdat een grotere gemeente meer te bieden heeft.

Bestuursakkoord

Een krachtige, kleine en dienstverlenende overheid; een overheid die zich tot haar kerntaken beperkt en waarbij taken zo dicht mogelijk bij de burger worden belegd. Dat is waar Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen voor staan. Dit staat in het bestuursakkoord 2011-2015. Om de afstand tot de burger te verkleinen worden diverse taken binnen het sociaal domein gedecentraliseerd met het bijbehorende financiële kader.

Het gaat hierbij ondermeer om de nieuwe wet Werken naar Vermogen, de dagbesteding vanuit AWBZ naar de WMO en de decentralisatie van de jeugdzorg. Uiteraard volgen wij de ontwikkelingen op de voet en zullen wij op het moment dat er voldoende informatie is over de uitvoering u voorstellen doen over de wijze van uitvoeren.

5.4 Personeel

In de huidige tijd van economische crisis ervaren we gelukkig nog weinig problemen met het invullen van vacatures. Echter staan we aan de vooravond van een verandering op de arbeidsmarkt. Vanaf dit jaar gaat

de babyboomgeneratie met pensioen. Daarnaast neemt het aantal jongeren relatief gezien af waardoor de beroepsbevolking de komende jaren zal afnemen. De verwachting is dat dit ook voor ons als gemeente tot gevolg heeft dat het lastiger wordt om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken. Tegen deze achtergrond wordt het huidige arbeidsmarktbeleid & de -communicatie vernieuwd en worden branding en social media ingezet bij de werving van nieuw personeel. Daarnaast is het van belang dat personeel meer, langer en productiever blijft werken. Hier anticiperen we op door de inzetbaarheid van personeel te vergroten door het verder implementeren van het levensfasebewust personeelsbeleid waarbij in 2012 opleidingen, kennismanagement en (interne) mobiliteit prioriteit hebben. Tevens wordt aansluiting gezocht bij flexibele werkvormen van deze tijd zoals Het Nieuwe Werken waarbij voor 2012 wordt ingezet op de mogelijkheid van thuiswerken voor medewerkers van de gemeente Nijkerk.

Ook in 2012 bestaat er een permanente afweging tussen inhuur en het zelf uitvoeren van werkzaamheden. De vaststelling van de structuurvisie impliceert de realisatie van een groot aantal projecten in de komende jaren. Zowel voor de invulling van de projecten als voor de coördinatie van de projecten is additionele formatie nodig. Afgewogen wordt of het niveau van de kennis en ervaring structureel binnen de gemeente noodzakelijk is of dat tijdelijke inhuur daadwerkelijk gewenst en/of financieel gunstiger is. Waar mogelijk zetten we in op kennisontwikkeling en -behoud binnen de eigen organisatie. Hierbij is het de opdracht om de inhuur keuzemomenten kritisch te bekijken en waar mogelijk inhuur terug te dringen.

5.5 Communicatie

"Open communicatie en samenspraak tussen inwoners, verenigingen, instellingen, bedrijven en gemeente is speerpunt van beleid voor de gemeente Nijkerk", aldus het coalitieakkoord 2010-2014 "Helder als glas".

Nijkerk geeft op allerlei manieren vorm aan deze ambitie. Ondermeer door inwoners en andere doelgroepen actief te betrekken bij de totstandkoming van beleid. De gemeente doet dit op een herkenbare en professionele manier, volgens de in de nota Burgerparticipatie vastgestelde kaders. De gemeente wil ook begrijpelijk communiceren en klantgericht en betrouwbaar zijn. Gerichte cursussen voor het personeel op het gebied van schrijven en adviseren ondersteunen deze doelstelling. Met de doorvoering van onze nieuwe huisstijl heeft de gemeente een herkenbare en professionele uitstraling gekregen. In 2012 zal naast dit alles in het bijzonder aandacht zijn voor de toepassingsmogelijkheden van nieuwe media, waaronder Twitter.

5.6 Huisvesting

Het coalitieakkoord van 2010 gaat uit van continuering van het gebruik van het huidige stadhuis. Wel worden knelpunten uit het in 2011 onder medewerkers gehouden werkplekonderzoek de komende periode aangepakt. Uiteraard speelt het voldoen aan de Arbo-wet hierbij een rol. Met het oog op optimale beveiliging zullen zowel de toegangsbeveiliging installatie als de brandmeldinstallatie worden vervangen.

Een advies wordt opgesteld waarin het noodzakelijk uit te voeren groot onderhoud van het monumentaal stadhuis in beeld wordt gebracht. De klimaat installatie zal moeten worden vervangen en, mede om te voldoen aan de Arbo-regelgeving, zullen de vocht en stank problemen moeten worden verholpen. In het advies zal ook ingegaan worden op de verbetering van de representatieve functie van dit gebouw.

De dependance begint technische mankementen te vertonen en dat kan grote investeringen in bijvoorbeeld de klimaatinstallatie tot gevolg hebben. De vraag doet zich voor of we nog investeren in deze tijdelijke huisvesting of dat er in de directe nabijheid van het stadhuis alternatieven te bedenken zijn. Het komende jaar wordt hierop teruggekomen.

Op een eerder uitgevoerde globale energiescan zal een verdieping worden uitgevoerd. De verwachting is dat dit de basis zal vormen voor de uitvoering van meer energie besparende maatregelen (bijvoorbeeld de vervanging van TL armaturen).

5.7 Informatisering en automatisering

Landelijk wordt er hard gewerkt aan de uitrol van de bouwstenen voor een geïntegreerde e-dienstverlening voor burgers en bedrijven. Deze i-NUP projecten (Overheidsbrede implementatieagenda voor dienstverlening en e-overheid) zijn verplichte kost voor gemeenten. Daarnaast hebben we nog een aantal interne projecten lopen (zoals digitaal werken, uitbouw managementinformatie) die van belang zijn. In 2011 is een extern bureau gevraagd een nieuwe I&A-Projectenkalender 2011-2014 op te leveren die al deze projecten omvat. Tevens is er onderzoek gedaan naar de formatie-omvang van het technisch en functioneel beheer.

Stelsel van basisregistraties

Ontwikkelen technische architectuur. In het i-NUP zijn met name de onderdelen van het stelsel van basisregistraties en hun onderlinge samenhang van belang. Nijkerk draagt daarin ook haar steentje bij met BAG (adressen en gebouwen), BGT (grootschalige topografie), GBA (personen) en WOZ (waardering onroerende zaken) waarvoor we lokale bronhouder zijn. De GBA en de BAG zijn inmiddels ontwikkeld tot volwaardige basisregistraties, de WOZ volgt binnenkort en de BGT wordt voorbereid. De GBA en BAG zijn in 2011 in Nijkerk ingevoerd, onderling gekoppeld en alle afdelingen maken voor de belangrijkste taken geautomatiseerd gebruik van de persoonsgegevens uit de GBA en adresgegevens uit de BAG. In 2012 zal de aandacht komen te liggen op de koppeling van BAG en WOZ, BAG met de WABO (omgevingsvergunningen) en de opbouw van de BGT. We hopen in 2012 ook meer duidelijkheid te krijgen over de m-GBA (modernisering van de GBA). Hoe die er uit gaat zien en wat dat voor de gemeente gaat betekenen.

Digitaal werken

In het digitaal werken worden forse vorderingen gemaakt, maar we zijn er nog niet. Om te beginnen zal het gehele actuele archief worden gescand, zodat uitkeringsaanvragen, bouwvergunningen en andere dossiers gelijktijdig voor iedereen beschikbaar zijn die het nodig heeft. Daarnaast zullen, in de loop van de komende jaren, de productieprocessen worden gedigitaliseerd. Dat betekent dat op den duur elke aanvraag, elke levering, elke dienst, van begin tot eind, van medewerker naar medewerker, van afdeling naar afdeling, digitaal gestuurd wordt en op elk moment de status ervan kan worden ingezien door behandelend medewerkers, door management, maar ook door medewerkers van het callcenter en tenslotte, via internet, door de belanghebbenden zelf.

Website en e-Dienstverlening

De digitale dienstverlening maakt voortdurend ontwikkelingen door. Centraal daarin staat de gemeentelijke website. We ontwikkelen de website door tot een volwaardig dienstverleningskanaal, waarlangs we - volgens landelijke eisen - minimaal 65% van de dienstverlening digitaal aanbieden. We streven ernaar dit verder uit te bouwen naar 75% en hoger. We voldoen met onze website aan de landelijk vastgestelde webrichtlijnen. In de toekomst zullen steeds meer volledige transacties via de website mogelijk zijn en zullen burgers bijvoorbeeld de voortgangstatus van hun aanvragen kunnen volgen. Vanwege de technologische ontwikkelingen zullen de mogelijkheden van digitale dienstverlening blijven groeien. In de toekomst zal het steeds minder nodig zijn om bij de gemeente langs te gaan voor dienstverlening. De Nijkerkse website staat medio 2011 op de 31e plaats in de landelijke vergelijking van alle 418 overheidswebsites.

Inkoop en aanbesteding

Uitgangspunten voor het inkoopbeleid van de gemeente Nijkerk zijn vastgelegd in de Nota Aanbestedingsbeleid & Projectrealisering. Hierbij worden regels vanuit Europese en Nationale wetgeving

gevolgd. Vanuit inkoop zal aandacht zijn voor het verder borgen van het inkoopbeleid binnen de gemeentelijke organisatie. Voor 2012 ligt het verwachte aantal Europese aanbestedingen op 3. In de loop van 2012 zal naar verwachting de Nieuwe aanbestedingswet in werking treden. Onder andere naar aanleiding daarvan zal het gemeentelijke aanbestedingsbeleid worden aangepast.

In de loop van 2011 is een werkgroep Duurzaam inkopen geformeerd die er aan gaat bijdragen om aan de doelstelling van 100% duurzaam inkopen in 2015 te gaan voldoen.

In programma 4 is ook aangegeven dat deze doelstelling mede wordt gehaald doordat het gemeentelijk wagenpark in 2012 voor een aanzienlijk deel op aardgas zal rijden en doordat vanaf begin van het jaar 2012 de klimaatneutrale wijkpost De Flier wordt betrokken. Daarnaast blijft de gemeente 100% groene stroom inkopen en blijft de gemeente inzetten op energiezuinige LED-verlichting.

5.8 Interne Projecten

Een aantal interne projecten voor 2012 zijn limitatief benoemd. De focus op deze projecten heeft als doel optimaliseren van de bedrijfsvoering en informatievoorziening voor ondermeer het management. Zoals al eerder in deze paragraaf genoemd, zullen de resultaten die deze projecten opleveren, meetbaar gemaakt worden. Bij interne projecten valt te denken aan: invoering/opleiding projectmatig werken, beschrijven van werkprocessen, digitalisering van het archief, Verseon/digitaal werken, project Dapper (doortastende aanpak processen, procedures en regelgeving). Binnen de beschikbare uren is waar nodig hiermee rekening gehouden in de raming van de uren voor 2012.

5.9 Kaderstelling en controle

Eind 2011 staat de evaluatie van de opzet en inrichting van het instrumentarium van de budgetcyclus op de rol. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek wordt in 2012 de implementatie opgepakt. In 2011 is naar aanleiding van een motie van de raad bij de behandeling van de Kadernota 2012, gestart met de doorontwikkeling van managementinformatie en een hieraan gekoppeld dashboard. Afhankelijk van keuzes die in samenspraak met de auditcommissie in het najaar van 2011 worden gemaakt, wordt in 2012 verder vorm gegeven aan dashboardontwikkeling en feitenoverzichten.

In 2012 wordt via een vooraf vastgesteld Interne Control Plan de interne controle uitgevoerd. Deze controle zal zich vooral richten op:

- het juist gebruik van gedelegeerde bevoegdheden,
- het opvolgen van wet- en regelgeving, voorschriften, instructies, procedures,
- betrouwbaarheid en rechtmatigheid van transacties en daarbij behorende gegevensverwerking,
- betrouwbaarheid en rechtmatigheid van informatievoorzieningen en verantwoordingsrapportages.

De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de bedrijfsprocessen zullen ook in 2012 helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering op peil te houden of daar waar nodig te versterken. Bewaking van opvolging van de verbeterpunten uit de interne controles, accountantscontroles en rekenkameronderzoeken vindt centraal plaats.

In 2012 zal een doelmatigheidsonderzoek in het kader van artikel 213a GW worden uitgevoerd. Indien de wettelijke verplichting tot uitvoering van dit onderzoek, komt te vervallen, zal toch een intern onderzoek worden uitgevoerd ter versterking van de interne beheersing van de bedrijfsvoering.

6.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf 'Verbonden partijen' ten minste ingaat op:

- de visie op verbonden in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting
- de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Een 'verbonden partij' is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft.

Onder *financieel belang* wordt verstaan: een bedrag dat onze gemeente aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld, dat wij niet kunnen verhalen wanneer de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Onder *bestuurlijk belang* wordt verstaan: zeggenschap, hetzij vanuit van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij vanuit stemrecht.

Deze paragraaf geeft de visie op de verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbindingen met zulke partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Er zijn veel verbonden partijen. Voor het inzicht van de raad is het van belang dat wij de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang, zoals geconcretiseerd in de programma's, in hoofdlijnen aangegeven. Daarbij staan wij apart stil bij de voornemens met betrekking tot verbonden partijen.

6.2 Visie op verbonden partijen

De gemeente Nijkerk wil haar doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn echter ook zaken waar het uit praktisch en bestuurlijk oogpunt beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden (met name gemeenten en provincies) zijn, maar soms ook niet-overheden.

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op;
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan, door deelneming aan een stichting, vereniging of vennootschap. Bij deze vormen van samenwerking geldt als extra criterium, dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet of slechts zeer moeilijk mogelijk is.

6.3 Dualisering wetgeving over verbonden partijen*Privaatrechtelijke samenwerking*

Sinds 2002 is het in de Gemeentewet zo geregeld dat het college beslissingsbevoegd is tot het aangaan van privaatrechtelijke verplichtingen. Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Wel voorziet artikel 160 van de Gemeentewet in een verplichte toezending van het ontwerpbesluit aan de raad; tenslotte is goedkeuring nodig van Gedeputeerde Staten.

Publiekrechtelijke samenwerking

Het aangaan van samenwerkingsvormen in de publiekrechtelijke sfeer is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester "afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft" een gemeenschappelijke regeling treffen om één of meer belangen van de gemeente te behartigen. Als het college of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling wil besluiten is er vooraf toestemming nodig van de raad.

Sinds 8 maart 2006 geldt de wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden. Daarmee is de vraag wie bevoegd is beslissingen te nemen ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen van groter belang geworden. Het is niet langer mogelijk, dat de raad besluit tot het aangaan van gemeenschappelijke regelingen waarin voornamelijk uitvoerende taken worden ondergebracht, zoals in het verleden wel gebeurde. Dit behoort nu tot de bevoegdheid van het college. Voor bestaande regelingen geldt dat het college bepaald of deze worden voortgezet.

Voorbeeld 1 (fictief): een gemeenschappelijke regeling voor bestuursonderwijs waartoe de raad vroeger heeft besloten, wordt met ingang van 7 maart 2002 geacht te zijn getroffen door het college, omdat op die datum de beslissingsbevoegdheid over personeelszaken naar het college is overgegaan.

Voorbeeld 2 (reëel): een gemeenschappelijke regeling voor hulpverlening inzake brandweer, rampenbestrijding en gezondheidszorg, waartoe vroeger door de raad is besloten, geldt met ingang van 8 maart 2006 als een regeling die is getroffen door het college, omdat op die datum bevoegdheden ten aanzien van brandweer, rampenbestrijding en gezondheidszorg zijn overgeheveld naar het college.

In de praktijk heeft bovengenoemde wetwijziging tot gevolg dat een aantal beslissingen, die volgens de tekst van bestaande gemeenschappelijke regelingen van de raad wordt verwacht, voortaan door het college wordt genomen. Voorbeelden daarvan zijn het benoemen van bestuursleden, het beoordelen van begroting en jaarrekening etc.

Het overzicht in § 6.4 geeft per gemeenschappelijke regeling aan welk bestuursorgaan bevoegd is.

6.4 Overzicht van bestaande verbonden partijen per 1 januari 2011

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn deelnemer in de volgende verbonden partijen.

TYPE *	BBBO **	NAAM	GEVESTIGD	DOELEINDEN
G.R.	C	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (voorheen Hulpverlening Gelderland Midden)	Arnhem	Regionale brandweer, gezondheidszorg en hulpverlening bij rampen
G.R.	R/C/B	Regio De Vallei	Ede	Algemeen samenwerkingsverband
G.R.	R/C/B	Regio Food Valley ***	Ede	Algemeen samenwerkingsverband
G.R.	C	Regionale Vuilverwerking Ullerberg	Ermelo	Vuilverwerking
G.R.	C	Noord Veluwe	Harderwijk	In standhouden bedrijf voor sociale werkvoorziening (Inclusief Groep B.V.)
G.R.	C	Lococensus/Tricijn ****	Harderwijk	Samenwerking op het gebied van de WOZ en de lokale belastingen
B.V.	C	RGV Holding BV	Arnhem	Bevorderen recreatie (aandeelhouder van de RGV Holding BV)
Stichting	C	Stichting Muziekonderwijs	Harderwijk	Verzorgen muziekonderwijs
Stichting	C	Stichting Garantiefonds Bestuursacademie Oost Nederland	Velp	Garantstelling voor verzorgen onderwijs
Vereniging	C	Vereniging Bestuursacademie Nederland	Velp	Verzorgen opleidingen

TYPE* : G.R. = gemeenschappelijke regeling

BBBO** : Beslissingsbevoegd bestuursorgaan = R(aad), C(ollege), B(urgemeester)

*** : Per 1 februari 2011 in werking getreden

**** : Door de raad o.g.v. art. 160, tweede lid Gemeentewet toestemming aan het college gegeven tot het aangaan van een Gemeenschappelijke Regeling

6.5 Beleidsvoornemens

In uw vergadering van 28 januari 2010 hebt u ons toestemming gegeven om toe te treden tot een gemeenschappelijke regeling, welke de samenwerking op het gebied van de Wet Waardering Onroerende Zaken en de heffing en invordering van de lokale heffingen omvat. Deze samenwerking betreft naast onze gemeente, de gemeenten Dronten en Leusden en het samenwerkingsverband van een aantal waterschappen Tricijn en Lococensus.

Sindsdien is er al veel gebeurd, zoals de opstelling van een projectplan dat zich richt op de realisatie van de samenwerking met ingang van 2013.

In 2012 zullen de definitieve besluiten worden genomen, waaronder ook alle personele, financiële en ICT-vraagstukken.

Na instemming van uw raad op 16 december 2010 hebben wij besloten om de Gemeenschappelijke Regeling Food Valley aan te gaan. Per 1 februari 2011 is de Regio Food Valley van start gegaan. Binnen Regio Food Valley zal in ieder geval beleidsmatig worden samengewerkt op het gebied van de ruimtelijke ordening, de economische ontwikkeling, de mobiliteit en bereikbaarheid, de ecologie en recreatie en de leefbaarheid en duurzaamheid. De werkzaamheden van de Regio De Vallei zullen grotendeels opgaan in de nieuwe Regio Food Valley.

Bij besluit van 28 januari 2010 heeft uw raad besloten in te stemmen met de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatiegemeenschap Veluwe op te heffen. In een vergadering in februari 2010 van het Algemeen Bestuur van de Recreatiegemeenschap is formeel besloten om de Gemeenschappelijke Regeling op te heffen. De werkzaamheden van de Gemeenschappelijke Regeling zijn ondergebracht in de RGV Holding BV. Het vermogen en de bezittingen van de Gemeenschappelijke Regeling zijn in de vorm van aandelen verdeeld onder de deelnemers aan de (voormalige) Gemeenschappelijke Regeling. De gemeente Nijkerk is hierdoor aandeelhouder geworden in de RGV Holding BV.

Door de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's op 1 oktober 2010, moest de Gemeenschappelijke Regeling Hulpverlening Gelderland Midden gewijzigd worden. Nadat uw raad op 27 mei 2010 met deze gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling had ingestemd, hebben wij besloten om akkoord te gaan met de voorgestelde wijziging. Door de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling zijn de werkzaamheden van Hulpverlening Gelderland Midden per 1 januari 2011 opgegaan in Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

De verbonden partijen waar Nijkerk aan deelneemt, voldoen aan de meeste criteria die onder 6.2 zijn genoemd. De beoordeling of Nijkerk blijft deelnemen aan welke vorm van samenwerking dan ook is een continu proces. Telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet, wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria, of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

6.6 Uitvoeringsinformatie

Een nadere toelichting op het overzicht van de bestaande verbonden partijen waarin de gemeente bestuurlijk en financieel participeert, is opgenomen in een bijlage bij de productenraming.

7.1 Wettelijk kader grondbeleid

Eén van de verplichte paragrafen voor de begroting en het jaarverslag is de paragraaf grondbeleid. Deze verplichting is vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) om daarmee de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op het gebied van grondbeleid vorm te geven. Het BBV stelt in artikel 16 de volgende eisen aan deze paragraaf:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's, die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (inclusief afsluiten grondexploitaties en winstneming);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Het idee achter de paragraaf grondbeleid is om de transparantie in het grondbeleid te bieden. Transparantie van grondbeleid is voor de raad om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie met de doelstellingen zoals aangegeven in de programma's.

7.2 Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting*Wat is grondbeleid*

Grondbeleid is het geheel aan maatregelen dat de gemeente ter beschikking staat om haar vastgestelde ruimtelijke, volkshuisvestelijke en economische doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid staat daarom ten dienste van de doelstellingen voor de ruimtelijke ontwikkelingen in Nijkerk, zoals die zijn neergelegd in de programmabegroting op basis van de structuurvisie.

Nota Grondbeleid

Het grondbeleid van Nijkerk is vastgelegd in de Nota Grondbeleid (niet te verwarren met deze paragraaf grondbeleid). De gemeenteraad bepaalt met deze nota haar beleidskaders en stelt het college in staat om binnen deze kaders ondernemend deel te nemen aan en regie te voeren bij de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Met de in de Nota Grondbeleid opgenomen spelregels kan de gemeente op financieel economisch verantwoorde wijze de in beoogde ruimtelijke doelstellingen realiseren.

Het uitgangspunt van de gemeente Nijkerk is het voeren van een actief grondbeleid waar dat mogelijk en wenselijk is. Echter, er zullen ook ruimtelijke ontwikkelingen zijn waarbij de gemeente niet de volledige regie kan en/of wil voeren. Dit kan leiden tot samenwerking met een ontwikkelende partij, bijvoorbeeld wanneer de gemeente niet beschikt over alle gronden, of tot het verhalen van kosten op een ontwikkelende partij, wanneer geen samenwerkingsverband tot stand kan komen.

Nota Grondprijnsbeleid

Naast de Nota Grondbeleid vormt ook de Nota Grondprijnsbeleid een belangrijk beleidsdocument. In deze nota wordt op een transparante wijze inzicht gegeven in de door de gemeente gehanteerde uitgiftepreizen.

7.3 Aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (inclusief afsluiten grondexploitaties en winstneming)

Hoofddoelstelling

De hoofddoelstelling die ten grondslag ligt aan het gemeentelijk grondbeleid betreft het binnen de gestelde doelen van ruimtelijke ordening en beleidssectoren (met inzet van juridische en financiële instrumenten) realiseren van het door de gemeente geformuleerde ruimtelijk beleid.

Primaire keuze voor actief grondbeleid

Om zoveel mogelijk te kunnen sturen op gemeentelijke doelstellingen kiest Nijkerk primair voor een actief grondbeleid. Daar waar wenselijk grijpt de gemeente in op de lokale grond- en vastgoedmarkt om tegen aanvaardbare prijs maatschappelijke of ruimtelijke processen te initiëren. Via het actieve grondbeleid kan winst worden behaald, die ingezet kan worden om andere gewenste, maar niet kostendekkende ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren.

Samenwerking met marktpartijen mogelijk

Inzet van de gemeente behoeft niet altijd en alleen gericht te zijn op een actief grondbeleid. Als gevolg van eigendomsverhoudingen of indien er sprake is van complexe risicovolle projecten is samenwerking met marktpartijen mogelijk. De te kiezen samenwerkingsvorm is afhankelijk van onder meer grondposities, gewenste beperking van risico's en inzet van expertise.

Instrumentarium grondverwerving

Het voeren van een actief grondbeleid vraagt een slagvaardig en strategisch verwervingsbeleid. Minnelijke verwerving geniet de voorkeur. Om anticiperend op nieuwe ontwikkelingen te reageren en prijsopdrijving te voorkomen wordt het instrument van de Wet voorkeursrecht gemeenten ingezet. Zo nodig wordt het onteigeningsinstrument ingezet.

Wil de gemeente haar regiefunctie zo optimaal mogelijk uitoefenen dan is het van belang dat de gemeente posities inneemt op de grondmarkt. Vooruitlopend op verwachte planvorming koopt de gemeente strategisch onroerende zaken aan om op bepaalde locaties een grondpositie te verkrijgen (strategische/anticiperende grondaankopen).

Beroep op zelfrealisatie en effect grondexploitatiewet

Het komt regelmatig voor dat een projectontwikkelaar, die grondeigendom heeft een beroep doet op ontwikkeling (zelfrealisatie). De gemeente kan besluiten medewerking te verlenen. De rol van de gemeente beperkt zich in dat geval meestal tot het vaststellen van ruimtelijke plannen en het verhalen van kosten voor de aanleg van (openbare) voorzieningen op de ontwikkelende partij.

Grondexploitatiewet

Met de Grondexploitatiewet die 1 juli 2008 in werking is getreden beschikt de gemeente over een nieuw grondbeleidsinstrument. Het nieuwe instrument maakt het mogelijk kosten te verhalen via het sluiten van een privaatrechtelijke overeenkomst of deze kosten kunnen worden afgedwongen via de omgevingsvergunning na de vaststelling van een exploitatieplan. Daarnaast maakt de Grondexploitatiewet het mogelijk locatie eisen te stellen.

Uitgifteprijsen marktconform

De gemeente hanteert marktconforme uitgifteprijsen. In de Nota Grondprijsbeleid worden de uitgifteprijsen jaarlijks vastgesteld.

Wat is grondexploitatie

Een 'grondexploitatie' is een raming van kosten en opbrengsten van een gebiedsontwikkeling in de tijd en is van belang voor het beoordelen van de haalbaarheid, voor risicobeheersing en scenarioanalyse en budgetbeheersing. In het kader van de risicobeheersing worden grondexploitaties jaarlijks herzien door een nieuwe inschatting te maken van nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten.

Afsluiten grondexploitaties en winstneming

De waarderingsgrondslagen voor de grondexploitatie van de gemeente gingen in het verleden altijd uit van het voorzichtigheidsbeginsel, waarbij winsten binnen de grondexploitaties pas worden genomen na het afsluiten van de exploitatie van een complex.

In februari 2008 heeft de Commissie BBV een notitie grondexploitatie uitgebracht. Hierin is de aanbeveling opgenomen dat tussentijds winst nemen mogelijk is, maar dat dit dient te gebeuren na de lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt er toe dat realisatie van winst wordt uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst mag worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. Er zijn situaties denkbaar waarbij reeds eerder voldoende zekerheid is om winst te nemen.

7.4 Prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie

Per 1 januari 2011 waren 8 grondexploitaties in uitvoering. Deze grondexploitaties hebben uiteenlopende einddata, variërend van 2011 tot 2019. Voor de lopende complexen woningbouw en bedrijfsterrein is het vermoedelijke resultaat berekend per einde looptijd. De contante waarde daarvan per 31 december 2011 is € 8,9 miljoen positief.

Complexen woningbouw	Start	Laatste actualisatie	Einde looptijd complex	Vermoedelijk resultaat einddatum
Complex 30 Weidelaan	2011	1 januari 2010	2012	€ 485.000
Complex 31 Corlaer		1 januari 2010	2019	€ 6.917.000
Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 1	2011	1 januari 2011	2015	€ 848.000 ³
Complex 33 Middelaar		1 januari 2010	2011/2012	€ 1.545.000
Complexen bedrijfsterrein				
Complex 43 Watergoor 2000		1 januari 2007	2011/2012	€ 1.273.000
Complex 44 Westkadijk		1 januari 2006	2012 in verband met afrekening subsidie provincie	- € 10.000
Complex 45 De Flier Milieustraat		1 juli 2005 ⁴	2012	- € 77.000
Complex 47 De Oosterpoort		1 december 2010	2015	- € 30.000

³ Dit bedrag komt ten goede deels van de marktpartij en deels van de gemeente. Het ten gunste van de gemeente komende eindresultaat ad € 424.000 wordt einde looptijd van het complex, in dit geval dus 31 december 2015, aangewend voor de nog niet in exploitatie genomen gronden binnen complex 32 Nijkerkerveen deelplan 2.

⁴ De ontwikkeling van dit complex heeft in het planologische traject vertraging opgelopen. Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. De locatie is bouwrijp. De verwachting is dat het complex in 2012 kan worden afgesloten.

7.4.1 In exploitatie genomen complexen

7.4.1.1 Woningbouw

Complex 30 Weidelaan

In 2007 heeft de gemeente met een ontwikkelaar afspraken gemaakt over de realisering van 6 vrijstaande woningen aan de Weidelaan in de kern Hoevelaken als compensatie voor het inbrengen van grond elders in de gemeente. Het vigerende bestemmingsplan "Meerveld 1982, Uitwerking I, 1988" voorziet niet in een bouwmogelijkheid.

In 2010 is het bestemmingsplan Weidelaan Hoevelaken vastgesteld. Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. Met de marktpartij is in 2011 een koop- en realisatieovereenkomst gesloten. Nadat het plangebied bouwrijp gemaakt is wordt met de woningbouw een begin gemaakt.

Complex 31 Corlaer

Complex Groot Corlaer bestaat uit de navolgende deelplannen:

1. Deelplan De Kamers
2. Deelplan De Boerderijakkers
3. Deelplan De Bogen
4. Deelplan De Terrassen
5. Deelplan Corlaer Spookkamp

Alle gronden binnen het plangebied zijn gemeente-eigendom. De deelplannen De Kamers, De Boerderijakkers, De Bogen en De Terrassen 1e fase zijn inmiddels gerealiseerd. Deelplan De Terrassen 2e fase en 3e fase zijn nog volop in ontwikkeling.

De kredietcrisis heeft uiteraard gevolgen voor de vastgoedmarkt. Dat kan leiden tot verslechtering van exploitatieresultaten. Dit is een bijzonder aandachtspunt bij de jaarlijkse actualisering van de exploitatieopzetten.

Voor de nog resterende woningbouw in deelplan De Terrassen 3^e fase zijn grotendeels de contracten met marktpartijen gesloten. De juridische levering van deze bouwterreinen vindt plaats uiterlijk in 2012. Voor wat betreft de woningbouw vormt het complex Groot Corlaer geen probleem.

Een ander punt is de verkoop van bouwgrond voor bijzondere doeleinden. In complex Corlaer, deelplan Corlaer Spookkamp, heeft de gemeente de beschikking over een voorraad bouwterrein met deze bestemming. Die percelen bouwterrein zijn bedoeld voor kantoren, scholen, kerken, gezondheidscentrum etc.

De uitgifte van de bouwpercelen in deelplan Corlaer Spookkamp 1^e fase stagneert echter. De prognose van de verkopen in deelplan Corlaer Spookkamp 1^e fase blijft ten opzichte van de plannings achter. Dit betekent dat de looptijd van het complex Groot Corlaer langer zal zijn. Bij de laatste actualisatie van de exploitatieopzet complex Corlaer is de looptijd verlengd met 3 jaar naar eind 2019.

In de structuurvisie is onder meer vastgelegd dat er alsnog ruimte gereserveerd moet worden voor station Corlaer. Hiervoor is nog maar één locatie beschikbaar, te weten deelplan Corlaer Spookkamp 2e fase. In verband hiermede zal de bestemming van de gronden in dit deelplan Spookkamp 2e fase worden heroverwogen.

Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 1

In de raadsvergadering van 28 april 2011 is het aangepaste voorkeursmodel voor de ontwikkeling van Nijkerkerveen vastgesteld. In dat kader is onder meer besloten Nijkerkerveen deelplan 1 uit te werken. De bestemmingsplannen Nijkerkerveen deelplan 1A en deelplan 1B zijn in 2011 vastgesteld.

De gronden binnen dit bestemmingsplan zijn in bezit van de gemeente en van een ontwikkelaar. Met deze ontwikkelaar is een anterieure overeenkomst gesloten. De kosten van de grondexploitatie van Nijkerkerveen deelplan 1A en 1B zijn op deze manier gedekt. Het vaststellen van een exploitatieplan kan dan ook achterwege blijven. De exploitatieopzet voor complex Nijkerkerveen deelplan 1 is in 2011 vastgesteld.

Het bestemmingsplan Nijkerkerveen deelplan 1 voorziet in de bouw van 69 woningen, inclusief woon/werkkavels.

Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is zal een begin worden gemaakt met het bouwrijp maken en de verkoop van de bouw kavels binnen dit plan. Het complex heeft een looptijd van 5 jaar.

Complex 33 Middelaar

Het bestemmingsplan Middelaar voorziet in de bouw van 356 woningen (oorspronkelijke planopzet met inbegrip van het handhaven van 2 bestaande woningen in het plangebied), verdeeld over twee bouwfasen, fase I en fase II.

Plan Middelaar 2^e fase voorziet in de bouw van ± 90 woningen. Met marktpartijen zijn in 2010 contracten gesloten. De woningbouw is nog volop in ontwikkeling.

Het was de bedoeling complex Middelaar in 2011 af te sluiten, maar twee nog resterende bouw kavels voor vrije sector moeten nog worden verkocht. Om deze reden is de looptijd van complex Middelaar met een jaar verlengd.

7.4.1.2 Bedrijfsterrein

Complex 43 Watergoor

De gronden in het complex Watergoor zijn bestemd voor bedrijfsdoeleinden. Er moet door de gemeente nog steeds één bedrijfskavel (± 4.000 m²) in dit complex worden verkocht. Ook een aantal tot een marktpartij in eigendom toebehorende bedrijfskavels zijn nog niet verkocht. Het plangebied kan daardoor nog niet woonrijp gemaakt worden. Dit laatste kan nog wel enige tijd duren.

Uit het complex Watergoor is in 2009 tussentijds winst genomen van € 5.700.000 en toegevoegd aan de Reserve Bouwgrondexploitatie.

Het streven is om het complex Watergoor in 2011 af te sluiten en dan overeenkomstig de bestendige gedragslijn een voorziening te treffen voor de nog uit te voeren werkzaamheden. Indien de nog door te verkopen bedrijfskavel niet in 2011 wordt verkocht zal de looptijd van complex Watergoor met een jaar worden verlengd.

Complex 44 Westkadijk

Dit complex wordt nog kunstmatig in stand gehouden, omdat nog een restantsubsidiebedrag ad € 120.000 van de provincie moet worden ontvangen. De gemeente moet middels accountantsverklaring aantonen dat de subsidiabele kosten ook daadwerkelijk zijn gemaakt.

Het bouw- en woonrijp maken van het plangebied is een onderdeel van die subsidiabele kosten. Nog niet alle bedrijfskavels zijn bebouwd. Het woonrijp maken van het plangebied kan dan ook nog niet worden afgerond. Hierdoor kan de subsidie niet worden afgerekend en kan het complex evenmin worden afgesloten.

Complex 45 De Flier Milieustraat c.a.

Het bestemmingsplan is onherroepelijk. Met de bouw van de wijkpost voor Infra & Wijkbeheer is in 2011 direct een begin gemaakt. Naast de milieustraat wordt op deze locatie ook een containerbedrijf gevestigd. Met dit bedrijf zijn in 2011 koopcontracten gesloten.

De verwachting is dat in 2012 alle opbrengsten van het complex zijn gegenereerd. De verwachting is dat dit complex eind 2012 kan worden afgesloten.

Complex 47 De Oosterpoort

In 2007 hebben de gemeente en de ontwikkelaar (Aprisco b.v.) een samenwerking – en realisatieovereenkomst (SOK) gesloten voor de herontwikkeling van het gebied De Oosterpoort en omgeving. In 2009 is deze overeenkomst aangepast. Deze aanpassing heeft betrekking op het faseren van de bouw.

Fase 1 betreft de aanleg van een parkeerkelder, het realiseren van commerciële ruimte, 20 huurwoningen en 33 koopwoningen. Daarbij zullen de pandjes aan het Molenplein worden herbouwd, de voormalige marechausseekazerne wordt geschikt gemaakt voor bewoning en de Eierhal wordt gerestaureerd.

Fase 2 omvat de bouw van 40-42 koopwoningen aan de Molenweg en aan het Smidshof. Na de realisatie van deze plannen verzorgt de gemeente de inrichting van de openbare ruimte.

In 2009 is het bestemmingsplan vastgesteld, waartegen beroep is ingesteld. Op 2 maart 2011 heeft de Raad van State uitspraak gedaan in de beroepszaak. Het bestemmingsplan is nagenoeg volledig overeind gebleven met uitzondering van een plandeel nabij de voormalige locatie Oranjelaan 15. Voor dit deel vernietigde de Raad van State het besluit van de gemeenteraad om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. Hierop is het bestemmingsplan 'gerepareerd' en gepubliceerd.

Het plan wordt gefaseerd ontwikkeld. Najaar 2011 is begonnen met het bouwrijp maken van de 1^e fase van het plangebied.

Per 1 december 2010 is de exploitatieopzet van het complex De Oosterpoort geactualiseerd. De extra kosten van de vertraging van het planproces en de mutaties als gevolg van bijstellingen en nieuwe elementen in de planontwikkeling van dit complex resulteren in meerkosten van € 629.000. De raad heeft op 17 februari 2011 besloten deze meerkosten te dekken respectievelijk uit de Reserve Volkshuisvesting (voor € 450.000) en de Reserve Investerings in de Nijkerkse samenleving (voor € 179.000), waardoor het resultaat van dit complex nagenoeg nihil is.

7.4.2 Gronden nog niet in exploitatie

Nijkerk heeft een ambitieus programma voor wat betreft de (toekomstige) ontwikkeling van woningbouw en bedrijfsterreinen. Voor de toekomstig te ontwikkelen complexen 29 (Sportweg), 32 (Nijkerkerveen, deelplannen 2 en 3), 39 (Doornsteeg), 45 (De Flier) en 46 (de Arkerpoort) zijn inmiddels vele percelen grond gekocht, in totaal ± 99 ha.

Complex	Grondvoorraad	Boekwaarde per 1 januari 2012	Begin jaar exploitatie
Complex 29 Sportweg	1.8 ha	€ 2.263.000 € 126 per m ²	2012
Complex 32 Nijkerkerveen Deelplannen 2 en 3	11.1 ha	€ 2.345.000 € 21 per m ²	2012 (deelplan 2)
Complex 39 Doornsteeg	33.4 ha	€ 10.356.000 € 31 per m ²	2012
Complex 45 De Flier	40.5 ha	€ 17.583.000 € 43 per m ²	2012
Complex 46 De Arkerpoort	12 ha	€ 4.009.000 € 34 per m ²	2011

Toelichting per complex

Complex 29, Sportweg

Korfbalvereniging Telstar (nu nog gehuisvest aan de Sportweg) zal in 2012 de nieuwe locatie aan de Middelaarseweg in Hoevelaken in gebruik nemen. Vanuit het complex Sportweg is voor de realisering van dit nieuwe korfbalcomplex aan de Middelaarseweg een bedrag ad € 2.050.000 gestort in de Reserve economisch nut.

Door omwonenden en de gemeente zijn meerdere varianten ontwikkeld voor de invulling van het vrijkomende terrein aan de Sportweg. Op basis hiervan is in 2011 de voorkeursvariant van het college als ruimtelijk model voor de herinrichting van het Telstarterrein vastgesteld. Hierbij geldt:

- stedenbouwkundig een structuur geboden die passend is in de omgeving;
- een wijk met alzijdig een groene uitstraling;
- woningen en zorgenheden gelegen in een groene setting met een centraal gelegen grotere groenvoorziening;
- structuur van de nultredenwoningen die goed aansluit op de naastgelegen 'Verhoevenwijk';
- voorzien in intramurale zorg met 24 eenheden en een doorgroei mogelijkheid naar 48 eenheden;
- maximale bouwhoogte intramurale zorgvoorziening en appartementencomplex 10 meter.

De door de gemeenteraad in zijn vergadering van 30 juni 2011 vastgestelde ruimtelijke voorkeursvariant voor de herinrichting van het Telstarterrein fungeert als kader voor het definitieve stedenbouwkundige plan en bestemmingsplan.

Complex 32 Nijkerkerveen deelplannen 2 en 3

In april 2011 heeft de gemeenteraad het aangepast voorkeursmodel voor de ontwikkeling van Nijkerkerveen vastgesteld. In dat kader zijn de volgende stappen gezet:

- het aangepast voorkeursmodel is verwerkt in de structuurvisie;
- voor Nijkerkerveen deelplan 1 is het bestemmingsplan in 2011 in procedure gebracht;
- Nijkerkerveen deelplan 2 woningbouw uitwerken, zodat dit vlot achter Nijkerkerveen deelplan 1 aankomt;
- Veensche Boys inpassen; het planologisch traject hiervoor is ook in 2011 opgestart;
- Centrum Nijkerkerveen; programma uitwerken nadat onderzoek accommodatie binnensport is afgerond.

Complex 39 Doornsteeg

Het gebied Doornsteeg is in de structuurvisie aangewezen als woongebied. De gemeente heeft in het plangebied reeds een stevige en interessante grondpositie. In zijn vergadering van 30 juni 2011 heeft de gemeenteraad op een aantal percelen, gelegen in het plangebied Doornsteeg de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) gevestigd. Plannen om deze locatie te gaan ontwikkelen als woningbouwlocatie zijn in 2011 opgestart.

Naast het voorbereiden van een stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan zullen ook met marktpartijen, die een grondpositie in het plangebied Doornsteeg hebben onderhandelingen worden gevoerd over de ontwikkeling van deze woningbouwlocatie.

De bedoeling is het complex Doornsteeg in 2012 in ontwikkeling te nemen.

Complex 45 De Flier

De Flier is voor de gemeente Nijkerk de laatste grootschalige ontwikkelingsmogelijkheid langs rijksweg A28 en bovendien direct gelegen bij de op- en afrit 8a Nijkerk Zuid/Vathorst. Een optimale ontwikkelingslocatie met veel potentie.

Gezien de ligging en de grote economische dynamiek in de regio ligt het voor de hand om hier te denken aan een ontwikkeling ten behoeve van bedrijvigheid en hieraan verwante voorzieningen. Maar er zijn ook andere wensen en kansen. Kansen die voor de Nijkerkse gemeenschap van grote toegevoegde waarde kunnen zijn. Daarbij is programmatische uitwisseling met andere deelgebieden denkbaar. Het streven is om een maximale toegevoegde waarde te realiseren voor de Nijkerkse gemeenschap in de volle breedte: economie, hoogwaardige werkgelegenheid en/of voorzieningen en ruimtelijke kwaliteit.

De gemeente heeft in het plangebied alle gronden in eigendom. Het is de bedoeling het complex De Flier op korte termijn tot ontwikkeling te brengen, waarbij:

- een hoogwaardige entreefunctie voor Nijkerk wordt gerealiseerd;
- De Flier uitstraling en onderscheidend vermogen (identiteit en duurzaamheid) biedt voor Nijkerk en de regio;
- een ontwikkelingsvisie wordt neergelegd voor het integrale plangebied (tussen spoor en A28) dat ruimte biedt aan (nieuwe) economische ontwikkelingen, (hoogwaardige) arbeidsplaatsen en mogelijk andere (nader te bepalen) functies;
- de gemeentelijke gronden op een zo kort mogelijke termijn uitgegeven kunnen worden;
- ruimte voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid en
- aansluiting en integratie van de groenstructuur aan de zuidzijde (Groene Buffer) en de groene ruggengraat langs de A28.

Het stedenbouwkundig plan is in 2011 vastgesteld. Dit plan vormt de basis voor het bestemmingsplan, dat in 2012 ter vaststelling aan de gemeenteraad zal worden aangeboden. Het complex De Flier zal in 2012 in ontwikkeling worden genomen. De buiten het plangebied gelegen gronden zijn in 2010 afgewaardeerd.

Complex 46 Arkerpoort

Als gevolg van de bocht in de Arkemheenweg rondom plan Corlaer ontstond ter hoogte van de "Oude Rijn" een driehoekig restgebied tussen rijksweg A28, de Arkemheenweg en de Verbindingsweg. In het bestemmingsplan Structuurweg 2e fase is dit gebied destijds bestemd voor bedrijfsdoeleinden. Deze bestemmingskeuze is gebaseerd op de specifieke ligging en de behoefte aan uitgifbare bedrijfspercelen in Nijkerk. Het gebied is namelijk direct gelegen nabij de op- en afrit 8a Nijkerk Zuid/Vathorst. De ontsluiting van het plangebied vindt plaats op de bestaande Arkemheenweg en de Verbindingsweg. In 2010 is aan dit te ontwikkelen plangebied de naam Arkerpoort gegeven.

Het was de bedoeling complex De Arkerpoort in 2010 in exploitatie te nemen. Door ontwikkelingen, waardoor de opzet van het stedenbouwkundig ontwerp nog kon wijzigen is het in exploitatie nemen van dit complex uitgesteld. Het complex Arkerpoort is in 2011 in exploitatie genomen.

Nadat het plangebied bouwrijp is gemaakt, wordt in 2012 met de uitgifte van de bedrijfskavels in dit plan een begin gemaakt.

7.5 Winstneming

Na analyse van de hiervoor genoemde lopende complexen is geconcludeerd dat geen van deze complexen in 2011 en 2012 in aanmerking komen voor tussentijdse winstneming.

7.6 Beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken

Reserve Bouwgrondexploitatie

De vermogenspositie van de grondexploitatie wordt uitgedrukt in het begrip "weerstandsvermogen". De Reserve Bouwgrondexploitatie dient als buffer voor het opvangen van eventuele nadelige saldi uit de exploitatie van bouwgronden en onvoorziene tegenvallers in die exploitaties.

De reserve wordt gevoed door tussentijdse winstnemingen vanuit lopende grondexploitaties en exploitatieoverschotten van afgewikkelde plannen. Eventuele nadelige exploitatieresultaten worden ten laste van de reserve gebracht.

De bovengrens van de Reserve Bouwgrondexploitatie is bepaald op € 6 miljoen. In de Kadernota 2012 is met betrekking tot de ondergrens voorgesteld een "meetbaar" bedrag te nemen, zijnde 10% van de boekwaarde van de gronden per 31 december van de jaarrekening voorafgaande aan het begrotingsjaar. De ondergrens op basis van de jaarrekening 2010 is € 3.227.000.

De verwachte stand van de Reserve Bouwgrondexploitatie per 1 januari 2012 is € 2.965.000.

De verwachte stand van de reserve per 1 januari 2012 is lager dan de gestelde ondergrens. Dit is aanvaardbaar, omdat in 2011 en/of in 2012 al naar gelang van de verkoop van de laatste bouwpercelen stortingen zullen plaatsvinden vanuit de complexen Watergoor en Middelaar. Met die stortingen komt de reserve naar verwachting boven de gestelde ondergrens.

Het bedrag boven de bovengrens van de reserve bouwgrondexploitatie valt als algemeen dekkingsmiddel vrij en wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

7.7 Voorzieningen

Per 31 december 2011 is er nog beschikbaar een bedrag van € 704.214. Dit bedrag bestaat uit de volgende voorzieningen:

- Complex 35 Holkerveen	€	32.214
- Complex 38 Holkerweg	€	672.000

7.8 Risico's bouwgrondexploitatie

Bij bouwgrondexploitatie kunnen zich meerdere risico's voordoen waarvan de hoogte, evenmin als het moment waarop zij zich naar verwachting kunnen aandienen, nu niet is in te schatten. Daarbij kan gedacht worden aan:

Ontwikkelingen op de onroerend goed markt

De kredietcrisis heeft uiteraard gevolgen voor de vastgoedmarkt. Ontwikkelaars/bouwers en corporaties treffen maatregelen om te duur ontwikkelde voorraad kwijt te raken. Nieuwe plannen en zelfs aangegane verplichtingen worden uitgesteld. Banken zijn op dit moment beperkt bereid de rol van financier op zich te nemen. Ook bij de overheid is de crisis voelbaar. Dat kan leiden tot verslechtering van exploitatieresultaten. Er moet rekening gehouden worden met een langere doorlooptijd. Bij de herziening/vaststelling van de grondexploitaties is hiermee rekening gehouden. Ook de uitgifteprijs van bouwgrond zal de komende jaren niet of nauwelijks stijgen.

Terugkoop bedrijfskavels complex Westkadijk

Een risico bij het complex Westkadijk kan zijn dat de gemeente een aantal bedrijfskavels in dit complex moet terugkopen. In verband met afzet en rentetoerekening kan dit een risico zijn.

Prijsontwikkelingen

Kostenstijgingen hoeven niet altijd te resulteren in overeenkomstige opbrengststijgingen.

Renteontwikkeling

Renteverliezen maken een substantiële kostenpost uit. Deze lasten worden bijgeschreven op de boekwaarden van de gronden. Doordat de doorlooptijd vanwege de economische situatie op de huizenmarkt toeneemt, zal de boekwaarde stijgen met de rentelasten meer stijgen dan voorzien.

Milieueisen

De gevolgen van eventuele bodemverontreiniging en –sanering zijn niet altijd op voorhand exact in te schatten.

Inpraak/burgerparticipatie bij (bestemmings)plannen

Inpraak en het nauw betrekken van de bewoners bij de plannen heeft tot gevolg dat planontwikkelingskosten worden overschreden dan wel hoog uitvallen.

7.9 Reserve Bovenwijkse Voorzieningen

De Reserve Bovenwijkse Voorzieningen dient ter realisatie van infrastructurele werken met een bestemmingsplan overschrijdende betekenis. De voeding van de reserve vindt plaats door het storten van een vast bedrag per verkochte m² bouwgrond.

De middelen in de Reserve Bovenwijkse worden onttrokken voor het doen van de in de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen opgenomen investeringen.

De geraamde stand per 31 december 2011 is € 910.000.

7.10 Reserve Maatschappelijke Voorzieningen Nijkerkerveen

De Reserve Maatschappelijke Voorzieningen Nijkerkerveen is een nieuwe reserve. Deze reserve is ingesteld voor het doen van investeringen in het belang van maatschappelijk voorzieningen in Nijkerkerveen in relatie tot de ontwikkeling woningbouw in en rondom de kern Nijkerkerveen.

Op basis van de met een marktpartij gesloten overeenkomst wordt vanuit het complex Nijkerkerveen deelplannen 1 en 2 € 20 per m² uitgeefbaar terrein toegevoegd aan deze reserve. In de vastgestelde exploitatieopzet voor complex Nijkerkerveen deelplan 1 is een totaalbedrag van € 569.100 opgenomen als storting in deze reserve.

Financiële begroting

Algemeen

De begroting is onderverdeeld in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. Na afloop van het begrotingsjaar wordt het jaarverslag opgesteld. Dit is de verantwoording over de beleidsbegroting. De jaarrekening is de verantwoording op het niveau van de financiële begroting. Deze systematiek volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, naar analogie van de jaarstukken van bedrijven die volgens boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ook bestaan uit de delen jaarverslag en jaarrekening.

De beleidsbegroting bestaat uit de zeven programma's, het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en de zeven paragrafen. De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen.

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hierin is aangegeven tot welke bedragen de raad het college autoriseert door het vaststellen van de begroting. Gezien de bredere doelstelling van de begroting in een dual stelsel (waarbij het niet alleen gaat om het vaststellen van budgetten, maar ook om het vaststellen van de beoogde maatschappelijke effecten) is gekozen voor een apart onderdeel met een recapitulatie van de baten en lasten waarop wordt geautoriseerd.

De meerjarenraming en de toelichting

De meerjarenraming bevat een raming van de financiële gevolgen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Hoewel de meerjarenraming volgens de voorschriften een afzonderlijk begrotingsonderdeel vormt, is deze om praktische redenen geïntegreerd in de financiële begroting. Tevens is opgenomen een overzicht van de incidentele baten en lasten.

De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Dit deel van de financiële begroting bevat een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Doel is een betere vergelijking van jaar op jaar. Voorts is aangesloten bij de vereisten van de meerjarenraming, zodat de financiële positie van het begrotingsjaar en de meerjarenraming samen een beeld geven van de financiële positie.

Ook zijn in dit deel de investeringskredieten opgenomen. Met het vaststellen van de financiële begroting stelt de gemeenteraad die kredieten feitelijk beschikbaar.

Tenslotte is onder dit onderdeel opgenomen het EMU-saldo van de gemeente.

Overzicht van baten en lasten

Tabel 2.1 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Rekening 2010			Begroting 2011			Begroting 2012		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	5.085	694	4.391	5.008	728	4.280	5.172	702	4.470
- prioriteiten	33	0	33	290	0	290	445	0	445
- overig	5.052	694	4.358	4.718	728	3.990	4.727	702	4.025
				0	0	0			
2. Veiligheid	2.881	40	2.841	3.701	41	3.660	3.621	38	3.583
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	106	0	106
- overig	2.881	40	2.841	3.701	41	3.660	3.515	38	3.477
3. Wonen	32.797	25.274	7.523	27.425	21.813	5.612	23.860	18.497	5.363
- prioriteiten	461	0	461	60	0	60	118	0	118
- woningbouwkavels	15.948	16.637	-689	11.861	14.212	-2.351	8.866	10.840	-1.973
- overig	16.388	8.637	7.751	15.504	7.601	7.903	14.875	7.657	7.218
4. Economie en milieu	20.441	13.033	7.409	17.483	13.246	4.237	14.490	9.572	4.918
- prioriteiten	0	0	0	121	0	121	133	0	133
- bedrijfskavels	7.777	5.000	2.777	5.066	5.649	-583	1.970	2.131	-161
- overig	12.664	8.033	4.631	12.297	7.597	4.699	12.387	7.441	4.946
5. Bereikbaarheid	10.193	1.692	8.501	16.350	8.124	8.227	6.711	846	5.865
- prioriteiten	0	0	0	88	0	88	256	0	256
- investeringen maatschappelijk nut	210	890	-680	3.024	679	2.345	0	0	0
- overig	9.983	802	9.181	13.239	7.444	5.794	6.455	846	5.609
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11.215	1.264	9.951	13.587	1.892	11.695	12.531	1.019	11.512
- prioriteiten	212	0	212	230	0	230	160	0	160
- overig	11.003	1.264	9.739	13.357	1.892	11.465	12.371	1.019	11.352
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	8.734	2.162	6.572	8.497	1.562	6.934	8.630	1.564	7.065
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- overig	8.734	2.162	6.572	8.497	1.562	6.934	8.630	1.564	7.065
TOTAAL A	91.346	44.159	47.188	92.051	47.406	44.645	75.014	32.237	42.776
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	0	40.695	-40.695	0	40.578	-40.578	0	44.352	-44.352
- Onvoorzien	26	2	24	23	0	23	24	0	24
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	4.965	1.400	3.565	2.962	6.462	-3.501	2.138	282	1.856
TOTAAL B	4.991	42.097	-37.106	2.985	47.040	-44.055	2.162	44.634	-42.472
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (A+B)	96.337	86.256	10.083	95.036	94.446	590	77.175	76.871	304
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	0	334	-334	0	319	-319	75	312	-237
2. Veiligheid	0	120	-120	0	213	-213	0	35	-35
3. Wonen	3.748	3.006	742	2.351	440	1.911	1.975	165	1.810
4. Economie en milieu	282	3.554	-3.272	583	70	513	161	15	146
5. Bereikbaarheid	49	3.348	-3.299	156	2.079	-1.923	179	321	-141
5. Investerings maatschappelijk nut	0	680	-680	0	624	-624	0	0	0
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11	700	-689	11	1.593	-1.583	11	477	-466
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	0	357	-357	0	1.051	-1.051	0	29	-29
Algemeen	439	2.556	-2.117	2.543	372	2.171	-69	339	-408
TOTAAL C	4.529	14.655	-10.126	5.643	6.760	-1.117	2.332	1.693	640
RESULTAAT NA BESTEMMING (A+B+C)	100.866	100.911	-43	100.679	101.206	-527	79.507	78.564	943

bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op overzicht van baten en lasten:

Algemeen

Opbouw tabel

De specificaties van de bedragen (prioriteiten en overig) zijn te vinden in het onderdeel 'Wat mag het kosten?' van het betreffende programma.

Resultaat voor bestemming

Het resultaat voor bestemming is € 304.000 nadelig. In dit resultaat zijn baten en lasten opgenomen, die toegevoegd of onttrokken dienen te worden aan de reserves. Deze toevoegingen of onttrekkingen mogen op volgens van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet direct in het resultaat verwerkt worden, maar moeten apart zichtbaar zijn. Dit gebeurt in het onderdeel Mutaties Reserves.

Het nadelige resultaat vóór bestemming wordt vooral veroorzaakt door de opbrengsten van de woningbouwkavels (programma 3) en bedrijfskavels (programma 4), door eenmalige activiteiten exploitatie in 2012, de kosten van de uitvoering van de WMO.

Overige niet te verdelen baten en lasten

Op deze post zijn opgenomen de baten en lasten, die niet rechtstreeks aan de programma's zijn toe te rekenen. Het gaat hierbij om de lasten die nodig zijn om de algemene dekkingsmiddelen te genereren, de netto lasten van de wachtgeld- en pensioenverplichtingen en het saldo op de bedrijfsvoering.

Uitgangspunten ramingen 2012

De begroting 2012-2015 is opgesteld met inachtneming van de uitgangspunten zoals vermeld in de Kadernota 2012.

Uitgangspunten voor loon- en prijsstijging en renteontwikkeling

Loonsom

Stijging van de loonsom in 2012 met 1,50% ten opzichte van het loonpeil in de jaarschijf 2011 in de meerjarenbegroting 2011-2014 in verband met verwachte CAO-afspraken.

Prijspeil

Prijsstijging in 2011 van gemiddeld 2,50% ten opzichte van het prijspeil in de begroting 2011.

Rente

Gebaseerd op het beleid over de Reserves en Voorzieningen opgenomen in de Kadernota 2010 gelden de volgende rentepercentages:

- rente voor nieuwe investeringen 4,00%
- rente over financieringstekort tot € 10 miljoen 1,75%
- rente over het financieringsoverschot 1,75%
- rente over het financieringstekort boven € 10 miljoen 4,00%

Trendmatige verhoging gemeentelijke belastingen

De tarieven van de gemeentelijke belastingen worden jaarlijks trendmatig verhoogd.

Voor 2012 is dit percentage 2,0%. Dit geldt voor:

- onroerende zaakbelasting,
- hondenbelasting,
- toeristenbelasting en
- forensenbelasting.

Kostendekking gemeentelijke tarieven

Het dekkingspercentage van rechten en tarieven wordt gehandhaafd op het niveau van de begroting 2011. Dit geldt voor de leges, de begraafrechten, de afvalstoffenheffing, het rioolrecht, etc.

Kostenstijging bestaand beleid

Voor het compenseren van de instellingen die budgetsubsidies ontvangen wordt dezelfde indexering toegepast als voor de trendmatige stijging van de gemeentelijke belastingen, te weten 2,0%.

Begrotingsuitkomst ten opzichte van de Kadernota 2012

In de Kadernota 2011 is de verwachte uitkomst van de begroting 2012 – 2015 door het college gepresenteerd. De jaarschijf 2012 gaf hierbij een nadelig saldo van € 1.254.000. Door amendementen van de raad bij de behandeling van de Kadernota is de verwachte uitkomst van de begroting € 1.349.000 nadelig geworden. Bij het opstellen van de begroting zijn de amendementen in de begroting verwerkt. Bij de amendementen ging het om het niet doorvoeren van een korting op de welzijns subsidies en geen uitbreiding van de formatie voor jeugd- en onderwijsbeleid. In de Kadernota is aangegeven dat het tekort voor een bedrag van € 479.000 zal worden gedekt door aanwending van de algemene reserve, waardoor het verwachte resultaat volgens de Kadernota € 870.000 zal zijn.

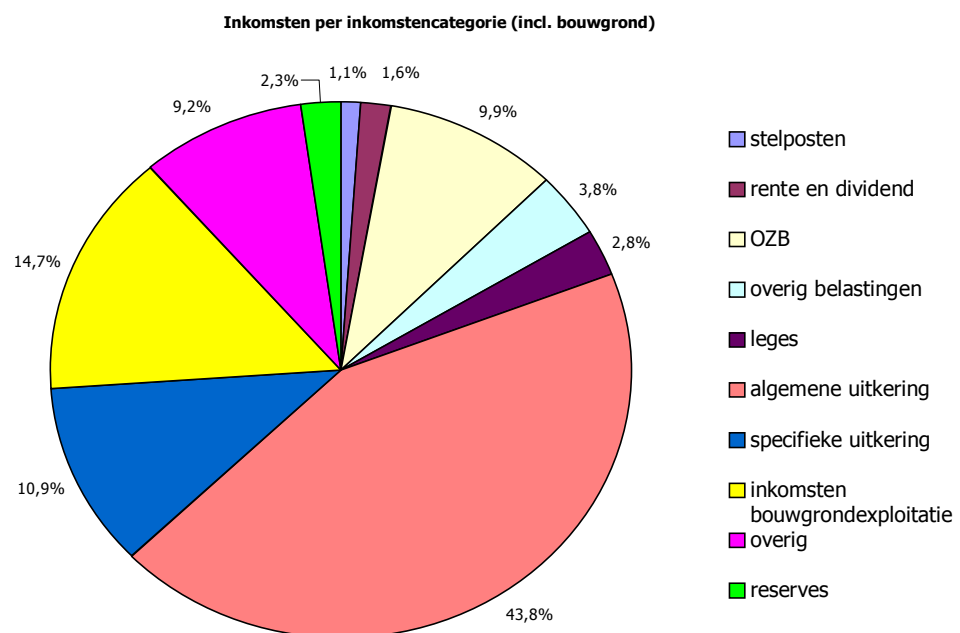
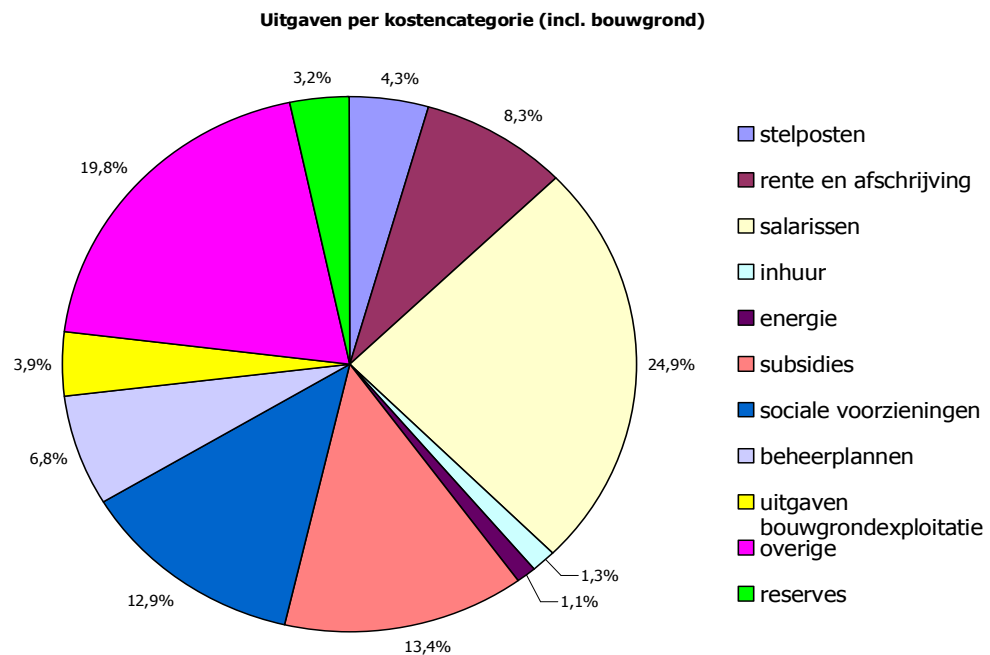
Deze begroting, waarin de mutaties uit de Kadernota ook zijn verwerkt geeft een saldo van € 943.000 nadelig ofwel een hoger nadeel van € 73.000.

De **belangrijkste verschillen** met de Kadernota worden hierna vermeld.

(bedrag met een minteken betekent een voordeel)		bedragen x € 1.000	
Progr.	Omschrijving		
3	Netto hogere opbrengst leges omgevingsvergunningen	-205	V
4	Netto hogere kosten uitvoering WWB	70	N
5	Betere toerekening energiekosten aan kostendekkende activiteiten	-60	V
5	Overhead uitvoering GVVP ten laste van de projecten GVVP	-40	V
5	Vooruitlopend op vaststelling beheerplan wegen lagere storting in de voorziening	-285	V
7	Tekort uitvoering WMO	550	N
Alg.dek.	nadelig renteresultaat	170	N
Alg.dek.	Effect meicirculaire 2011 op gemeentefondsuitkering	-330	V
Alg.dek.	Lagere lasten voormalig personeel en bestuurders	-60	V
div.	Lagere doorbelasting apparaatskosten aan kostendekkende activiteiten	80	N
	Overig	183	N
Totaal		73	N

De Begroting in kosten- en inkomstencategorieën

In de volgende grafieken vindt u een overzicht in percentages van de kosten en inkomsten per categorie van de begroting jaarschijf 2012.

Meerjarenraming

Tabel 2.2 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Begroting 2013			Begroting 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	5.190	708	4.482	5.037	702	4.335	4.992	702	4.290
- prioriteiten	450	0	450	165	0	165	150	0	150
- overig	4.740	708	4.032	4.872	702	4.170	4.842	702	4.140
2. Veiligheid	3.634	38	3.597	3.652	38	3.614	3.679	38	3.641
- prioriteiten	106	0	106	106	0	106	106	0	106
- overig	3.528	38	3.491	3.546	38	3.508	3.573	38	3.535
3. Wonen	20.841	14.490	6.352	20.573	14.426	6.146	18.737	12.255	6.483
- prioriteiten	103	0	103	103	0	103	103	0	103
- woningbouwkavels	5.980	6.798	-818	5.954	6.649	-695	4.097	4.458	-361
- overig	14.758	7.692	7.067	14.515	7.777	6.738	14.537	7.797	6.741
4. Economie en milieu	14.866	10.094	4.772	13.589	8.843	4.746	13.820	9.058	4.762
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- bedrijfskavels	2.653	2.653	0	1.377	1.377	0	1.617	1.617	0
- overig	12.213	7.441	4.772	12.212	7.466	4.746	12.203	7.441	4.762
5. Bereikbaarheid	5.078	847	4.231	5.232	908	4.325	4.620	909	3.711
- prioriteiten	374	0	374	643	0	643	0	0	0
- investeringen maatschappelijk nut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- overig	4.705	847	3.858	4.589	908	3.682	4.620	909	3.711
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	12.689	1.019	11.670	12.192	1.019	11.173	12.307	1.019	11.287
- prioriteiten	65	0	65	90	0	90	90	0	90
- overig	12.624	1.019	11.605	12.102	1.019	11.083	12.217	1.019	11.197
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	8.058	1.564	6.494	8.027	1.564	6.463	8.035	1.564	6.471
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- overig	8.058	1.564	6.494	8.027	1.564	6.463	8.035	1.564	6.471
TOTAAL A	70.357	28.759	41.597	68.301	27.500	40.801	66.190	25.545	40.645
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	0	42.337	-42.337	0	42.083	-42.083	0	41.352	-41.352
- Onvoorzien	24	0	24	25	0	25	25	0	25
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	2.048	374	1.675	1.856	367	1.489	1.833	365	1.468
TOTAAL B	2.073	42.711	-40.638	1.881	42.450	-40.570	1.858	41.716	-39.858
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (A+B)	72.429	71.470	959	70.182	69.950	232	68.048	67.261	787
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	75	338	-263	75	54	21	-358	39	-397
2. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Wonen	818	70	748	695	53	642	361	53	308
4. Economie en milieu	0	28	-28	0	0	0	0	0	0
5. Bereikbaarheid	179	441	-261	179	605	-425	179	67	112
6. Investerings maatschappelijk nut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11	922	-911	11	497	-486	11	595	-585
8. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	0	28	-28	0	27	-27	0	26	-26
Algemeen	-69	252	-321	-69	178	-247	-69	188	-257
TOTAAL C	1.014	2.078	-1.064	891	1.413	-522	124	969	-844
RESULTAAT NA BESTEMMING (A+B+C)	73.444	73.549	-105	71.073	71.363	-290	68.172	68.230	-57

¹ bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen

Het resultaat vóór bestemming wordt beïnvloed door het resultaat op de exploitatie van woningbouw- en bedrijfskavels binnen de programma's Wonen en Werken. Dit resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door de opslag op de prijs per m2 van de grond. Volgens huidig beleid wordt deze opslag gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Het gaat hierbij voor de jaren 2013, 2014 en 2015 om respectievelijk € 0,8 miljoen, € 0,7 miljoen en € 0,3 miljoen.

Uitgangspunten meerjarenraming 2013-2015

De budgetten zijn gebaseerd op constante prijzen met als basisjaar 2012. Rekening is gehouden met volume- en areaalontwikkelingen en incidentele baten en lasten. Tevens zijn in de jaren 2013-2015 stelposten opgenomen voor de jaarlijkse verhoging van de loonsom vanwege incidentele beloningen (bevorderingen en extra periodieken) van 0,25% en van 0,50% voor reguliere periodieke verhogingen.

Uitkomst 2013-2015 ten opzichte van de Kadernota 2012 jaarschijf 2013-2015

In onderstaande tabel wordt het verschil bepaald tussen de verwachte uitkomsten van de begroting 2012 jaarschijven 2013-2015 ten opzichte van de verwachting in de Kadernota 2012 voor deze jaarschijven.

	2013		2014		2015	
Verwacht saldo volgens Kadernota 2012	1.047	N	-123	V	102	N
Dekking extra incidentele uitgaven via algemene reserve	-228	V	0		0	
Amendementen over welzijns subsidies en jeugd- en onderwijsbeleid	95	N	95	N	95	N
Verwacht saldo Kadernota 2012 na behandeling raad	914	N	-28	V	197	N
Saldo begroting	-105	V	-290	V	-57	V
Te verklaren verschil	-1.019	V	-262	V	-254	V

De verschillen worden in onderstaande tabel op hoofdlijnen verklaard.

Progr.	Omschrijving	2013		2014		2015	
1	Lagere kosten verkiezingen					-110	V
3	Netto hogere opbrengst leges omgevingsvergunningen	-240	V	-240	V	-240	V
4	Netto hogere kosten uitvoering WWB	60	N	70	N	60	N
5	Betere toerekening energiekosten aan kostendekkende activiteiten	-60	V	-60	V	-60	V
5	Overhead uitvoering GVVP ten laste van de projecten						
5	GVVP	-40	V	-40	V	-40	V
5	Vooruitlopend op vaststelling beheerplan wegen lagere storting in de voorziening	-285	V	-185	V	-185	V
7	Netto hogere kapitaallasten uitbreiding begraafplaatsen						
7	Hoevelaken en Nijkerk	50	N	50	N	60	N
Alg.dek.	nadelig renteresultaat	270	N	530	N	390	N
Alg.dek.	Effect meicirculaire 2011 op gemeentefondsuitkering	-820	V	-430	V	-300	V
Alg.dek.	Lagere lasten voormalig personeel en bestuurders	-60	V	-90	V	-120	V
Alg.dek.	Ontwikkelingen loonsom (periodieken)	0		0		80	N
div.	Lagere doorbelasting apparaatskosten aan kostendekkende activiteiten	80	N	80	N	80	N
div.	Volume groei beheerplannen	0		0		100	N
	Overig	26	N	53	N	31	N
		-1.019	V	-262	V	-254	V

Tabel 2.3: overzicht incidentele baten en lasten

<i>Bedragen € 1.000</i>	2012	2013	2014	2015
Lasten = positief/baten = negatief				
1. Inwoners en bestuur	295	313	25	13
2. Veiligheid		10		
3. Wonen	50	28	57	
4. Economie en Milieu	133			
5. Bereikbaarheid	217	335	105	
5. Investerings maatschappelijk nut				
6. Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn	95			
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	30			
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	167			
Mutaties reserves	-684	-663	-15	
Mutaties reserves invest. maatsch. nut				
TOTAAL	303	23	172	13

Bedragen met een minteken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op overzicht incidentele baten en lasten:

In de toelichting bij artikel 19 van het BBV wordt bij incidentele (= eenmalige) het volgende begrippenkader gegeven: Voor een nadere invulling van het begrip incidenteel (lees eenmalig) kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaren voordoen.

Het gaat hierbij niet om het bedrag, maar om de activiteit. Een activiteit die reeds vier jaar loopt en waarvoor jaar 2012 het laatste jaar is, is geen incidentele last. Overigens hoeven alleen de incidentele activiteiten worden opgenomen waarvoor de last of baat minimaal € 10.000 is.

De bedragen in deze volgens de voorschriften vereiste rubriek zijn netto lasten. Het betreft o.a.

Programma 1: Kosten 600-jaar Stad Nijkerk* (2012-2014)

Bevolkingsonderzoeken/-enquêtes (2013 en 2015)

Verbetering uitstraling bedrijfsterrein Arkervaart-West (2012)

Programma 2: Veiligheidsmonitor (2013)

Programma 3: Planologische kosten kinderboerderij* (2012)

Nieuwe welstandsnota* (2012)

Intensivering handhaving bewoning recreatiewoningen* (2013-2014)

Programma 4: Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid (2012)

Onderzoek kleinschalige containerterminal (2012)

Onderzoek activiteiten havenkom / onderzoek camperplaatsen (2012)

Onderzoek vestiging Agrarische bedrijven (2012)

Programma 5: Realisering Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)* (2012-2014)

Onderzoek en aanleg carpoolplaats* (2012-2013)

Advies en overleg lobby toe- en afritten A1* (2012)

Bevorderen glasvezel voor Hoevelakense bedrijven (2012)

Programma 6: Integrale nota jeugd- en onderwijsbeleid 2014 e.v. (2012)

Programma 7: Waarderingssubsidies (2012)

Algemene dekkingsmiddelen:

Realisatie WOZ-basisregistratie koppeling met BAG* (2012)

Mutaties reserves:

De mutaties aangegeven met een *, worden gedekt door een reserve.

Uiteenzetting van de financiële positie

Tabel 2.4   Overzicht arbeidsgelateerde verplichtingen

Netto lasten x € 1.000	2012	2013	2014	2015
Wachtgelders	144	95	95	95
FPU+	38	18	14	0
Gepensioneerden	162	162	162	162
TOTAAL	344	275	271	257

Toelichting overzicht arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven dat jaarlijkse terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen- en wachtgeldverplichtingen, in de exploitatiebegroting behoren opgenomen te worden. Voor ongelijkmatige verplichtingen of verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, bijv. een wachtgeldverplichting bij personele krimp, dient een voorziening te worden gevormd.

De in het overzicht opgenomen bedragen hebben betrekking op oud-bestuurders en -ambtenaren. De kosten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie en zijn opgenomen in het onderdeel "Overige niet te verdelen baten en lasten" van de financiële begroting.

De lasten die voortvloeien uit de wachtgeldverplichtingen op grond van het sociaal statuut bij de fusie (2000) en de verplichtingen voor de oud-bestuurders komen ten laste van de daarvoor gevormde voorziening "Uitkeringen en wachtgelden personeel".

Tabel 2.5   Overzicht ontwikkeling financieringspositie

<i>Bedragen x € 1.000, per 1 januari:</i>	2012	2013	2014	2015
A. ACTIVA				
Investerings met economisch nut	62.760	64.132	65.123	63.108
Investerings met maatschappelijk nut	554	547	539	524
Overige investeringen	21.032	20.876	15.422	15.274
Voorraden bouwgrondexploitatie	37.510	35.065	35.431	33.389
TOTAAL A	121.856	120.620	116.515	112.295
B. GEFINANCIERD MET				
Algemene reserves	9.258	8.592	8.196	7.718
Egalisatiereserves	659	668	677	686
Bestemmingsreserves	46.749	48.952	48.852	48.855
Voorzieningen	12.711	13.159	13.483	13.797
Langlopende geldleningen	35.449	32.229	29.253	26.368
TOTAAL B	104.826	103.600	100.461	97.424
FINANCIERINGSPOSITIE (A-B) <i>(- = tekort / + = overschot)</i>	-17.030	-17.020	-16.054	-14.871

Toelichting overzicht financieringspositie

In het algemeen wordt geprobeerd de financieringstekorten op te lossen door het aantrekken van kort of lang geld afhankelijk van de liquiditeitsprognose. Dit is niet altijd mogelijk vanwege de kasgeldlimiet. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet worden er langlopende geldleningen aangetrokken. In paragraaf 4 Financiering is dit nader uitgewerkt. Het verloop van de boekwaarde voorraden grondexploitatie is overeenkomstig de (herziene) exploitatieopzetten.

De stand van de algemene reserve is begin 2012 € 9,3 miljoen. De stand van de reserve loopt langzaam terug naar € 7,7 miljoen in 2015.

Het verloop in de bestemmingsreserves in 2012 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de stortingen in de reserve bovenwijkse voorzieningen vanwege de verkoop van gronden. In de kostprijs van de grond zit een opslag welke wordt gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Dit is een bedrag van circa € 1 miljoen in 2012.
- de storting in de reserve bouwgrondexploitatie € 1,2 miljoen in 2012

Meerjarig zien we dat de stand van de bestemmingsreserves vrijwel stabiel blijft.

In de jaren 2012 tot en met 2015 blijft de stand van de voorzieningen vrijwel gelijk. Er zit tot 2015 nog een lichte stijging in waarna hij in 2015 weer iets terugloopt.

In de ontwikkeling van de standen van de langlopende geldleningen is rekening gehouden met de reguliere aflossingen. Met eventuele herfinancieringen is niet gecalculeerd.

De investeringen uit tabel 2.6 zijn al opgenomen in de ontwikkeling van de financieringspositie. Daardoor is het bedrag van de boekwaarden van de activa toegenomen. Daartegenover staat dat door de reguliere afschrijvingen de boekwaarden van de activa verlaagd worden.

Tabel 2.6   Overzicht investeringskredieten

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Totaal	2012	2013	2014	2015
A. Investerings met economisch nut					
Bedrijfsvoering					
- Huisvesting en inventaris	420	315	73	32	
- Automatisering	2.161	530	1.024	359	248
- Overige bedrijfsmiddelen	209	194	15		
2. Veiligheid					
- Bedrijfsmiddelen brandweer	1.051	594		357	100
3. Wonen					
- Ondergrondse afvalcontainers					
- Riolering	5.212	2.458	1.202	861	691
5. Bereikbaarheid					
- Tractie	82	82			
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn					
- Investerings IHP (onderwijs)	518	415			103
- Sportaccommodaties 2 ^e fase	681	681			
Totaal A	10.334	5.269	2.314	1.609	1.142
B. Investerings met maatschappelijk nut					
2. Veiligheid					
- cameratoezicht					
Totaal B	0	0	0	0	0
TOTAAL (A + B)	10.334	5.269	2.314	1.609	1.142

Toelichting overzicht investeringskredieten*Status van deze tabel*

Met het vaststellen van de programmabegroting stelt de raad de kredieten voor de in 2012 in deze tabel genoemde investeringen beschikbaar.

Begripsbepaling

Het onderscheid in investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut is overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

1. Investerings met economisch nut

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Deze moeten worden geactiveerd.

2. Investerings met maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte die geen economisch nut hebben zijn investeringen met maatschappelijk nut. Ze genereren geen middelen en er is geen markt voor, ze kunnen niet worden verhandeld. Te denken valt aan wegen, bruggen, openbaar groen. Deze investeringen mogen worden geactiveerd.

Overige toelichting

In dit overzicht zijn de reguliere vervangingsinvesteringen, de investeringen uit de bestaande beheerplannen en enkele uitbreidingsinvesteringen opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn opgenomen in de budgetten van de diverse programma's.

De inkomsten voor de investeringen uit het uitvoeringsprogramma GVVP bestaan uit bijdragen uit subsidies en andere bijdragen van derden.

De afschrijvingslasten voor de investeringskredieten bedragen voor 2012 € 374.339, voor 2013 € 200.956, voor 2013 € 119.953 en voor 2014 € 177.095.

Een specificatie van de investeringskredieten is als bijlage opgenomen in de productenraming 2012-2015.

Berekening EMU-saldo

Begripsbepaling

Met ingang van 2006 zijn gemeenten verplicht in hun begroting hun EMU-saldo op te nemen volgens de opgenomen tabel.

Het EMU (Europees Monetair Unie)-saldo wijkt nogal af van het begrip begrotingssaldo waar gemeenten mee werken. Een belangrijk verschil is dat het begrotingssaldo van gemeenten betrekking heeft op de baten en lasten van de exploitatierekening, terwijl het EMU-saldo ook kapitaaltransacties in de beschouwing meeneemt (zoals investeringen, aan- en verkopen grond). Daarnaast verschilt de behandeling van onder meer het interen op reserves, onttrekken van voorzieningen en de opbrengsten uit de verkoop van deelnemingen (bijv. aandelen in energiebedrijven).

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% BBP mag bedragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen dat het EMU-saldo het saldo van de gehele overheid is: Rijk, Sociale Fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (o.a. gemeenten) en wat daarin wordt meegeteld. Gemeenten zijn daarom mede verantwoordelijk voor het Nederlandse EMU-saldo.

In de tabel is niet opgenomen de boekwinst op de verkoop van (stukken) grond. Deze wordt door de gemeente niet afzonderlijk geregistreerd en is niet eenduidig te bepalen. De boekwinst van grond maakt in de gemeente onderdeel uit van het resultaat van de betreffende exploitatieopzet. Eventuele winst wordt bij de afwikkeling van een exploitatieopzet genomen. Zie hiervoor ook de paragraaf grondbeleid.

Tabel 2.7   Overzicht EMU-saldo

<i>Bedragen x € 1.000</i>		2011	2012	2013
Omschrijving				
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	2.489	-304	-959
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	4.222	3.764	3.660
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	5.196	4.937	4.836
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-7.908	-5.270	-2.314
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (In Nijkerk komen deze rechtstreeks t.g.v. de exploitatie)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-4.267	-4.641	-4.669
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekend EMU-saldo		-268	-1.514	554

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk d.d.
31 oktober 2011,

de griffier,

de voorzitter,

de heer O. van Kolck

de heer mr. drs. G.D. Renkema